

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

JALŠOVÍK

ČISTOPIS

SMERNÁ ČASŤ /
VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH A
INÝCH ZÁMEROV NA PP

© máj 2024

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Obstarávateľ:

OBEC JALŠOVÍK

Okres:

Krupina

Kraj:

Banskobystrický

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Mlynská 27, 040 01 Košice, tel: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Dipl.- Ing. Jana Varchola Buráková

Ing. Marek Dubiel

Mgr. Milan Barlog

Ing. Milan Kolesár

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. Martina Kukučková – registračné č. 454

Schvaľovacia doložka – Územný plán obce Jalšovík

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO JALŠOVÍK
ADRIANA VICIANOVÁ - STAROSTKA OBCE JALŠOVÍK

ČÍSLO UZNESENIA: 10/IX/2024
DÁTUM SCHVÁLENIA: 16.06.2024

PEČIATKA

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

1. Úvod

Dôvodom obstarania ÚPD je absencia ÚPN obce Jalšovík. Ďalším dôvodom je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce, jej k.ú. vo väzbe na ÚPN – VÚC BBSK do roku 2035 a neskôr.

ÚPN-O je vypracovaný v súlade so Zadaním pre jeho spracovanie Vyhodnotením doručených stanovísk a vyjadrení k Návrhu ÚPN-O Jalšovík.

2. Základné východiskové podklady

- hranice zastavaného územia k 1. 1. 1990 (SGKÚ SR Bratislava),
- druhy pozemkov a priebeh hraníc BPEJ (ROEP),
- odvodnenia (Hydromeliorácie, š.p. Bratislava),
- stupeň kontaminácie PP (VÚPOP, reg. pracovisko Banská Bystrica).

3. Prírodné podmienky

Štruktúru poľnohospodárskej výroby v obci určujú prírodno-klimatické podmienky. Dlhoročné poľnohospodárske zameranie obce sa odzrkadľuje aj na členení pôdy v katastrálnom území. Celková výmera k. ú. obce Jalšovík má 596,43 ha. Na území katastra prevažuje orná pôda (256,41 ha) a trvalé trávne porasty (229,24 ha). Záhrady zaberajú 4,72 ha z územia obce, vinice 0,86 ha, lesné pozemky (64,42 ha), vodné plochy 4,19 ha, zastavané 28,53 ha a ostatné plochy 80,41 ha.

Najväčším subjektom poľnohospod. výroby je Roľnícke družstvo Bzovík s viacerými dvormi.

Západne od Horného Jalšovíka je ich rozsiahly areál s bioplynovou stanicou. V r. 2018 bola spustená prevádzka novej mliečnej farmy – 700 ks HD a pripravuje sa jej rozšírenie o 600 ks (vydané stavebné povolenie). OP je 500 m, ktorým je zasiahnuté celé obytné územie HJ. Býv. plochy a budovy Roľníckeho družstva východne od obce sa využívali pre pílu a ovčín. Obe sú mimo prevádzky.

Ďalší poľnohospod. dvor v DJ sa využíva aj na nepoľnohospod. Činnosti. OP je 200 m a zasahuje časť obytného územia. Na JV okraji k.ú je rozsiahla hnojisková jama.

Podľa kódu BPEJ uvedenú v prílohe č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP sa v k. ú. Jalšovík medzi najkvalitnejšie pôdy radia pôdy s kódom BPEJ: 0206012/3, 0211012/4, 0211015/4, 0265202/6, 0706002/5, 0706012/5, 0711012/5, 0756202/6, 0756402/6, 0761222/6, 0771202/5, 0771222/5.

Časť pôd v katastrálnom území obce je odvodnená. Odvodnenia sú označené č. 5401081010 a 5401081012. Sú nejasnej kvality.

4. Zdôvodnenie navrhovaného urbanistického riešenia

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Jalšovík zaznamenala v rokoch 1970 - 2017 neustály pokles počtu obyvateľov, čo svedčí o jej nepriaznivom demografickom vývoji. Prognóza do r. 2035 predpokladá stabilnú populáciu na jej nárast oproti r. 2017.

Podľa KURS a ÚPN-VÚC BBSK obec tanguje rozvojovú os 3. stupňa Zvolen – Krupina – Šahy - MR. Z hľadiska turizmu a CR je situovaná v Ipeľskom regióne CR, IV. kat.- regionálneho významu. Je súčasťou záujmového územia okresného mesta Krupina, vzdialeného 8 km, kde aj prirodzene gravituje.

Súčasný záujem o výstavbu je primeraný. Obec má vďaka vyššie uvedeným danostiam rozvojový potenciál.

Zdôvodnenie záberu najkvalitnejšej PP v k.ú.- mimo zastavané územie

lok. č. 17'- prestavba účelovej cesty na miestnu prístupovú komunikácia a návrh parkoviska – invarianné riešenie,

lok. č. 18' - nová plocha verejného technického vybavenia - ČOV s účelovou cestou - invarianné riešenie.

5. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Záber PP je na 18 nových lokalitách. Vid' podrobne v tabuľke Vyhodnotenia.

Celkovo je navrhovaných na záber 6,0020 ha, z toho PP je celkovo 5,5365 ha. V zastavanom území je 2,8483 ha a 2,6882 ha mimo zastavaného územia.

Časť navrhovaných lokalít v rozsahu 1,3973 ha je tvorená najkvalitnejšou poľnohospodárskou pôdou v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona.

6. Tabuľka

VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH A INÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE V OBCI JALŠOVÍK

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy				Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Časová etapa realizácie	poznámka
				spolu v ha	z toho						
					v zastavanom území od 1.1.1990	mimo zastavané územie od 1.1.1990	skupina BPEJ				
1'	Jalšovík	VZ, D	00-08-95	00-07-44	-	00-07-44	0761432/6	00-07-44		nie sú	-
2'	Jalšovík	IZ	00-51-36	00-51-36	-	00-51-36	0761432/6	00-51-36		nie sú	-
3'	Jalšovík	D	00-01-40	-	-	-	-	-		nie sú	-
4'	Jalšovík	IZ	00-96-03	00-96-03	-	00-96-03	0761432/6 0779462/8	00-34-28 00-61-75		nie sú	-
5	Jalšovík	K	00-03-94	-	-	-	-	-		nie sú	-
6	Jalšovík	D	00-01-78	00-00-57	00-00-57	-	0706012/5	00-00-57		nie sú	0
7	Jalšovík	RD	00-77-34	00-77-34	00-77-34	-	0706012/5 0781682/9	00-41-40 00-35-94		nie sú	0
8'	Jalšovík	P	00-64-50	00-64-50	-	00-64-50	0761432/6	00-64-50		nie sú	-
9'	Jalšovík	VP	00-20-27	00-20-27	-	00-20-27	0781682/9	00-20-27		nie sú	-
10	Jalšovík	Š, VZ	00-59-96	00-53-39	00-53-39	-	0206012/3	00-12-28		nie sú	0
							0706012/5	00-36-96			0
11	Jalšovík	D	00-01-76	00-01-55	00-01-55	-	0781682/9	00-04-15		nie sú	-
12	Jalšovík	RD	00-08-38	00-08-38	00-08-38	-	0206012/3	00-03-55		nie sú	0
							0781682/9	00-04-83			-
13	Jalšovík	Š	00-19-14	00-19-14	00-19-14	-	0781682/9	00-14-89		nie sú	-
							0206012/3	00-04-25			0
14	Jalšovík	RD, D	00-57-07	00-51-26	00-51-26	-	0781682/9	00-51-26		nie sú	-
15	Jalšovík	RD	00-98-21	00-72-69	00-72-69	-	0206012/3	00-22-94		nie sú	0
							0781682/9	00-49-75			-
16	Jalšovík	D	00-00-89	00-00-51	00-00-51	-	0206012/3	00-00-51		nie sú	0
17'	Jalšovík	D	00-14-16	00-14-16	-	00-14-16	0761432/6	00-09-33		nie sú	-
							0206012/3	00-04-83			0
18'	Jalšovík	ČOV	00-15-06	00-15-06	-	00-15-06	0206012/3	00-12-44		nie sú	0
							0761432/6	00-02-62			-
SPOLU			06-00-20	05-53-65	02-84-83	02-68-82		05-53-65		-	

Celkový záber ostatnej pôdy **0,4655 ha**

Celkový záber poľnohospodárskej pôdy **6,0020 ha**

Najkvalitnejšie pôdy v k.ú. Jalšovík zaradené do skupín BPEJ:

0206012/3, 0211012/4, 0211015/4, 0265202/6, 0706002/5, **0706012/5**,

0711012/5, 0756202/6, 0756402/6, 0761222/6, 0771202/5, 0771222/5

Celkový záber najkvalitnejších pôd v k.ú. Jalšovík: 1,3973 ha

LEGENDA:

RD – rodinné domy

Š – šport

K – kompostovisko

D – dopravné plochy

VZ – verejná zeleň

P – priemyselná výroba

IZ – izolačná zeleň

VP – vodná plocha

ČOV – čistiareň odpadových vôd

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

JALŠOVÍK

ČISTOPIS

SMERNÁ ČASŤ /
SPRIEVODNÁ SPRÁVA

© máj 2024

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Obstarávateľ:

OBEC JALŠOVÍK

Okres:

Krupina

Kraj:

Banskobystrický

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Mlynská 27, 040 01 Košice, tel: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Dipl. Ing. Jana Varchola Buráková

Ing. Marek Dubiel

Mgr. Milan Barlog

Ing. Milan Kolesár

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. Martina Kukučková – registračné č. 454

Schvaľovacia doložka – Územný plán obce Jalšovík

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO JALŠOVÍK
ADRIANA VICIANOVÁ - STAROSTKA OBCE JALŠOVÍK

ČÍSLO UZNESENIA: 10/IX/2024
DÁTUM SCHVÁLENIA: 16.06.2024

PEČIATKA

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Zoznam príloh

Grafická časť

<i>číslo výkresu</i>	<i>názov výkresu</i>	<i>mierka</i>
1	Výkres širších vzťahov (záujmové územie)	1:50 000
2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia obce vrátane ochrany prírody a tvorby krajiny a prvkov ÚSES	1:10 000
3	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, vrátane verejného dopravného riešenia	1:5 000
4	Výkres verejného technického vybavenia územia – vodné hospodárstvo a vodné toky	1:5 000
5	Výkres verejného technického vybavenia územia - energetika	1:5 000
6	Výkres perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely	1 : 5 000

Textová časť

	<p><i>Smerná časť:</i> - Sprievodná správa - A</p> <p style="padding-left: 20px;">- Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP - C</p> <p><i>Záväzná časť:</i> - Návrh regulatívov územného rozvoja obce - B (vložené schémy záväznej časti a verejnoprospešných stavieb)</p>	
--	--	--

Obsah

A1. Základné údaje	
1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	5
1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD	5
A2. Riešenie územného plánu	6
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	6
2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	10
2.3.2 Demografia	10
2.3.2 Ekonomická aktivita a pracovné príležitosti	13
2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia	14
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	16
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce	16
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie	18
2.7.1 Bytový fond	18
2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít	19
A. Poľnohospodárska výroba	19
B. Lesné hospodárstvo	20
C. Ťažba, priemyselná výroba a energetika	20
2.7.3 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie	20
2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia	21
2.7.5 Ekonomické aktivity	22
2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia	22
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	22
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	23
2.9.1 Ochranné pásma	23
2.9.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry	23
2.9.3 Chránené územia – funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení	24
2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, geologických zosuvov a ochrany pred povodňami	25
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	26
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	27
2.12.1 Dopravný systém obce	27
2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky	31
A. Zásobovanie pitnou vodou	31
B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd	32
C. Vodné toky a odtokové pomery	33
2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou	33
2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom	34
A. Zásobovanie plynom	34
B. Zásobovanie teplom	34
2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia	35
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	35
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	38
2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	38
2.16 Ochrana pôdneho fondu	38
2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	39

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Zoznam skratiek:

BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj
BBK - Banskobystrický kraj
BD - bytový dom
CO - civilná ochrana
CR - cestovný ruch
ČOV – čistiareň odpadových vôd
DJ – Dolný Jalšovík
HJ – Horný Jalšovík
HD - hospodársky dvor
HaZZ – hasičský a záchranný zbor
LHC - lesný hospodársky celok
LP - lesný pozemok
KO - komunálny odpad
k.ú. - katastrálne územie
MK – miestna komunikácia
MŠ – materská škola
OcÚ - obecný úrad
OP - ochranné pásmo
PaR – prieskumy a rozbor
PP - poľnohospodárska pôda
PD - poľnohospodárske družstvo
POH - program odpadového hospodárstva
RD - rodinný dom
PAD – pravidelná autobusová doprava
SHR – samostatne hospodáriaci roľník
SP – stavebné povolenie
TS - trafostanica
ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN-O - územný plán obce
ÚR – územné rozhodnutie
ÚZPF SR – ústredný zoznam pamiatkového fondu Slovenskej republiky
VÚC - veľký územný celok
VN – vysoké napätie elektrické
VPS - verejnoprospešné stavby
VZN – všeobecne záväzné nariadenie
ZUŠ - základná umelecká škola
ZŠ - základná škola

A1. Základné údaje

Obec leží v juhovýchodnej časti Krupinskej planiny a nadmorskej výške 348 m n. m. Vznikla v roku 1902 zlúčením obcí Horný Jalšovík a Dolný Jalšovík.

Dôvodom obstarania je skutočnosť, že obec nemá vypracovanú ÚPD, pričom do obce výrazne zasahujú OP poľnohospodárskej veľkovýroby a bioplynovej stanice a severným okrajom prechádza cesta II/526. Tá sa západne napája na cestu I/66, ktorá je radená do siete ciest európskeho významu E 7 so smerom Poľsko, Krakov – Trstená – Dol. Kubín – Ružomberok – Donovaly – Banská Bystrica – Zvolen -Krupina – Šahy – Maďarsko, Budapešť.

Ďalším dôvodom je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce a jej k.ú. vo väzbe na ÚPN – VÚC Banskobystrický kraj do roku 2035 a neskôr.

Tento projekt je realizovaný s finančnou podporou MD SR.

Záujem o výstavbu je primeraný, chýba však aktuálny nástroj na jej riadenie.

ÚPN-O je vypracovaný v súlade so Zadaním na jeho spracovanie a Vyhodnotením doručených stanovísk a vyjadrení k Návrhu ÚPN-O Jalšovík.

1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD

Hlavným cieľom ÚPN je komplexne riešiť funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia k.ú. a obce, koncepciu verejnej dopravy, technickej infraštruktúry, vrátane problematiky životného prostredia, ochrany prírody a krajiny a ekologickej stability územia. Ďalším jej zámerom je získanie koncepčného a rozvojového dokumentu s urbanistickou koncepciou, ktorá zohľadní plánované a určí nové rozvojové zámery obce a vytvorí predpoklady pre ich trvalo udržateľný rozvoj. Problémy, ktoré sú riešené touto ÚPD možno charakterizovať nasledovne:

- nedostatok stavebných pozemkov pre výstavbu RD,
- environmentálny dopad poľnohospodárskej činnosti na obytné prostredie obce.

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec nemá vypracovanú ÚPD.

1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD

1.3.1 Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD

- prípravné práce (9-12/2019),
- spracovanie Prieskumov a rozborov pre ÚPN-O Jalšovík (9-12/2019),
- vypracovanie Zadania (11/2019),
- prerokovanie Zadania (04.12.2019 – 13.01.2020),
- schválenie Zadania (uzn. OcZ č. 3/2020 zo dňa 26.02.2020),
- proces SEA – posudzovanie strategického dokumentu, Záverečné stanovisko vydané 12/2023

1.3.2 Zhodnotenie súladu riešenia so Zadaním

Riešenie ÚPD je v súlade so schváleným Zadaním.

1.3.3 Súpis použitých podkladov a materiálov

Mapové podklady

Polohopis v M 1: 5 000 (2 500) bol prevedený z vektorových katastrálnych máp obce, doplnený z obhliadky v teréne a skenovaním ďalších podkladov.

Výškopis bol vektorizovaný zo základných máp ČSSR z r. 1984 v M 1:10 000. Mapový podklad v M 1:10 000 bol skenovaný z tých istých máp.

Ostatné materiály

- ÚPN – VÚC Banskobystrický kraj a jeho následné ZaD (Urkea, Banská Bystrica, 2001 – 2024),
- Prieskumy a rozbor obce pre ÚPN-O Jalšovík (Atrium Košice, 2019),
- Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Jalšovík (Obec Jalšovík, 2019),
- Návrh ÚPN-O Jalšovík (Atrium Košice, 2021),
- Obec Jalšovík - Rekonštrukcia obecného verejného vodovodu – DSP (Timprojekt, Zvolen, 2015),
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy, MŽP SR, aktualizácia 2018,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022 – 2030 (BBSK, 6/2022),
- Kostrová sieť cyklistických komunikácií BBSK (Dopravoprojekt, Zvolen, 8/2021),
- vydané ÚR a SP od r. 2020.

A2. Riešenie územného plánu

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Obec leží v južnej časti stredného Slovenska, v juhovýchodnej časti Krupinskej planiny a v nadmorskej výške 348 m n. m. Rosprietiera v údolí potoka Jalšovík na jeho oboch brehoch.

Vznikla v roku 1902 zlúčením obcí Horný Jalšovík a Dolný Jalšovík. Od uvedeného roku sa uvádza ako obec Jalšovík s časťami Dolný Jalšovík a Horný Jalšovík, ktoré sú budované ako samostatné celky s vlastnou infraštruktúrou. V súčasnosti patrí do okresu Krupina. Riešeným územím je celé administratívne, t.j. katastrálne územie obce Jalšovík a je prezentované v M1:10 000. Podrobne je obec riešená v mierke M 1:5 000.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou Územný plán veľkého územného celku (ÚPN – VÚC) Banskobystrický kraj. V súlade s § 27, ods. 6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je záväzná časť tejto územnoplánovacej dokumentácie v riešení územného plánu obce rešpektovaná. ÚPN VÚC Banskobystrický kraj - Zmeny a doplnky 2014 boli schválené Zastupiteľstvom Banskobystrického samosprávneho kraja (ZBBSK) uzn. č. 84/2014 zo dňa 5. decembra 2014, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 27/2014, ktoré nadobudlo účinnosť 16. januára 2015.

Uvedené záväzné časti, vrátane verejnoprospešných stavieb sú rešpektované a zapracované do ÚPN – obce Jalšovík. Jedná sa o nasledovné záväzné regulatívy a VPS územného rozvoja BBSK:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.7. V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
 - 1.7.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,
 - 1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
 - 1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
 - 1.7.5. vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v južnej a centrálnej časti územia Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

2. V oblasti hospodárstva

- 2.1. Vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj,
 - 2.1.2. podporovať prednostné využívanie existujúcich priemyselných a poľnohospodárskych areálov formou ich rekonštrukcie, revitalizácie a zavádzaním nových technológií, šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať,
- 2.2. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
 - 2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou,
 - 2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov) v zmysle platnej

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

- legislatívy,
- 2.2.4. rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.6. zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji a ochranu viníc Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti pred ich zástavbou,
- 2.2.7. vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd.
- 2.2.10. stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.4. Regionálny rozvoj
- 2.4.4. vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania,
- 2.4.5. podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov.

3. *V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky*

- 3.2.1. zabezpečiť ochranu plošného rozsahu existujúcej verejnej zelene a parkov v sídlach a budovaním nových plôch zelene zabezpečiť zvyšovanie jej podielu na jedného obyvateľa a kvality životného prostredia
- 3.8. Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
- 3.10. Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu nadregionálneho a regionálneho významu:
- 3.10.1. **Ipeľský región** CR (12) - Krupina, Veľký Krtíš, Dolná Strehová, Fiľakovo, Poltár, Kokava nad Rimavicou,
- 3.15. Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny,
- 3.18. Podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.
- 3.21. Podporovať rozvoj krátkodobej a prímestskej rekreácie obyvateľov mestských sídiel.

4. *V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu*

- 4.3. Rešpektovať návrhy na začlenenie územia Krupinskej planiny, Poiplia, Kremnických vrchov, Balockých vrchov a Drienčanskeho krasu do kategórie chránená krajinná oblasť a maloplošných chránených území v kategóriách národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok.
- 4.4. Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území chránených podľa zákona o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia.
- 4.4.2. rešpektovať hlavnú biologickú, ekologickú a environmentálnu funkciu lesov s druhoradým, alebo podradným drevoprodukčným významom, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisí zaradených do pásiem ohrozenia a lesy vo všetkých vyhlásených a navrhovaných chránených územiach kategórií chránený areál, národný park a v územiach vymedzených biocentier,
- 4.5. Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability.
- 4.6. Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny.
- 4.7. Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
- 4.7.3. zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

- v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.8. Zosúladiť trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, resp. budovaním funkčných ekoduktov.
 - 4.9. Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
 - 4.10. Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).
 - 4.11. Zabezpečiť nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej.
 - 4.12. Zabezpečiť zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržiavania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov.
 - 4.13. Zabezpečiť zvýšenie ekologickej stability a obnovu biologickej rozmanitosti v územiach a krajinných segmentoch a narušeným prírodným a životným prostredím.
 - 4.15. zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou
 - 4.17. Zabezpečiť trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity.
- 5. *V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva***
- 5.1. Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
 - 5.4. Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:
 - 5.4.5. podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.
 - 5.6. Podporovať dodržiavanie zásad ochrany pamiatkových území vedených v registri Pamiatkového úradu Slovenskej republiky v územiach historických jadier miest a obcí nepodliehajúcich ochrane pamiatkového fondu zo zákona, ako aj v častiach územia so zachovanou historickou urbanistickou štruktúrou a historickým stavebným fondom.
 - 5.11. Vytvárať podmienky pre ochranu a obnovu objektov pamiatkového fondu vo voľnej krajine (objektov hradov, kaštieľov a ich ruín) pri zachovaní ich pamiatkových hodnôt ako súhrnu významných historických, krajinných, spoločenských, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných, alebo umelecko-remeselných hodnôt. Vytvárať podmienky pre obnovu pamätihodností miest a obcí vo voľnej krajine ako nenahraditeľných prvkov pre zachovanie cieľovej kvality krajiny a historických panorám v krajine v súlade s Európskym dohovorom o krajine,
 - 5.12. Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

- regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.13. Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry**
- 6.1. V oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry
- 6.1.20.3. rekonštruovať cestu II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad, ...,
- 6.1.38. pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás,
- 6.1.47. zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.9. V oblasti rozvoja infraštruktúry cyklistickej dopravy
- 6.9.1. podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy,
- 6.9.4. podporovať využívanie pozemkov a lesných ciest vo vlastníctve štátu a samospráv na budovanie cyklistických ciest a cykloturistických trás.
- 7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry**
- 7.1. Vodné hospodárstvo
- 7.1.1. rezervovať priestor pre výhľadový hlavný prívod pitnej vody a súvisiace stavby pre jednotlivé oblasťné a skupinové vodovody Stredoslovenskej a Východoslovenskej vodárenskej sústavy,
- 7.1.10. zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV (prípadne iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 000 EO do 31.12.2010 a v aglomeráciách od 2.000 – 10.000 EO, ktoré nemajú vybudovanú verejnú kanalizáciu, a v aglomeráciách menších ako 2.000 EO, v ktorých je vybudovaná verejná kanalizácia bez primeraného čistenia do 31.12.2015 v súlade s platnou legislatívou, ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečisťovania odpadových vôd a osobitných vôd,
- 7.1.11. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov
- b) prioritnou výstavbou kanalizácií s ČOV v obciach ležiacich v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, prípadne v ich blízkosti,
- d) výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV,
- 7.1.14. akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade s platnou legislatívou o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách,...
- 7.1.15. rešpektovať Plány manažmentu povodia, základných nástrojov na dosiahnutie cieľov vodného plánovania v správnych územiach povodí (čiastkových povodí Hron, Ipel', Slaná), ktoré určujú úlohy:
- v oblasti nakladania s povrchovými a podzemnými vodami s cieľom ich udržateľného využívania
 - na zlepšovanie stavu útvarov povrchovej a podzemnej vody vrátane vodných ekosystémov
 - na zabránenie ďalšieho zhoršovania stavu vôd a zabezpečenie ich dobrého stavu
 - pri ochrane pred povodňami a na zabránenie škodlivých účinkov vôd,
- 7.1.18. odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd v rekreačných oblastiach, kde to terénny reliéf neumožňuje inak, zabezpečiť budovaním tlakových kanalizačných systémov,
- 7.2. Zásobovanie elektrickou energiou
- 7.2.11. pri budovaní, plánovaní a rekonštruovaní nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov podľa platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny,
- 7.2.12. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy,
- 7.3. Zásobovanie plynom a teplom
- 7.3.2. ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje energie,
- 7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,
- 7.4. Pošta a telekomunikácie
- 7.4.3. v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

jestvujúcich a navrhovaných telekomunikačných vedení v zmysle platnej legislatívy.

7.6. Odpadové hospodárstvo

7.6.2. v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

9. *V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia*

9.1. podpora realizácie národných, regionálnych a lokálnych programov zameraných na znižovanie produkcie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, ich podrobné rozpracovanie a realizáciu v podmienkach Banskobystrického kraja, realizovať a implementovať všetky environmentálne programy a následne ich premietnuť do dokumentácie na nižších úrovniach.

9.3. ochranu vôd realizovať v zmysle platnej legislatívy ako:

9.3.3. ochranu vodárenských zdrojov podľa § 32 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách

9.3.7. ochranu pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov podľa § 35 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, zabezpečením prijateľnej úrovne ochrany podľa Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe (Príloha č. 5 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách)

9.10. V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika.

9.11. Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

I. *Cestná infraštruktúra*

1.21.4. cesta II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad,

Uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno, podľa zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Jalšovík zaznamenala v rokoch 1970 - 2017 neustály pokles počtu obyvateľov, čo svedčí o jej nepriaznivom demografickom vývoji. Prognóza do r. 2035 predpokladá stabilnú populáciu na jej nárast oproti r. 2017.

Podľa KURS a ÚPN-VÚC BBSK obec tanguje rozvojovú os 3. stupňa Zvolen – Krupina – Šahy - MR. Z hľadiska turizmu a CR je situovaná v Ipeľskom regióne CR, IV. kat.- regionálneho významu. Je súčasťou záujmového územia okresného mesta Krupina, vzdialeného 8 km, kde aj prirodzene gravituje.

Súčasný záujem o výstavbu je primeraný. Obec má vďaka vyššie uvedeným danostiam rozvojový potenciál.

2.3.2 Demografia

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011). Údaje z posledného sčítania v roku 2011 a 2021 sú podľa Štatistického úradu SR.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva obce, zaradujeme do štyroch kategórií

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – + 2 %
regresívna	pod - 2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek (obyvatelia 0–14-roční) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne,

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

- produktívny vek (obyvatelia 15–64-roční) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna,
- poproduktívny vek (obyvatelia vo veku 65+) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Stav a vývoj obyvateľstva obce

K 31.12.2017 žilo v obci Jalšovík 185 obyvateľov (rovnomerne rozložené medzi DJ a HJ, čo predstavuje 0,829 % z celkového počtu obyvateľov okresu Krupina. Ženy tvorili 52,97 % obyvateľov obce.

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov obce Jalšovík v rokoch 1970 – 2017

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011	2017
Počet obyvateľov	287	250	222	206	202	185
Prírastok obyvateľov	-37	-28	-16	-4	-17	
Index rastu	87,11	88,80	92,79	98,06	91,58	
Ø ročný prírastok	%	-1,289 %	-1,018 %	-0,721 %	-0,200 %	-1,403

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Zo sledovaného vývoja počtu obyvateľov je zrejmé, že v sledovanom období dochádza k neustálemu poklesu počtu obyvateľov. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od – 1,403 % až -0,200 %, čím sa obec v súčasnosti zaraďuje medzi stagnujúce sídla.

Pohyb obyvateľstva mesta Jalšovík v rokoch 2001 - 2017

Rok	Počet obyvateľov k 31.12.	Živo narodení	Zomretí	Prirodzený prírastok / úbytok	Prist'ahovaní	Vyst'ahovaní	Migračný prírastok / úbytok	Celkový prírastok / úbytok
2001	206	2	0	2	0	1	-1	1
2011	202	3	2	1	1	1	0	1
2017	185	1	6	-5	9	7	2	-3

Zdroj: ŠÚ SR

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Demografické správanie v rokoch 2001 – 2011 z pohľadu prirodzeného pohybu sa vyznačovalo nárastom hodnôt, kedy sa viac ľudí narodilo ako zomrelo. V roku 2017 je zaznamenaný výrazný prirodzený úbytok, kedy pôrodnosť nedokázala vyvážiť vysokú úmrtnosť.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva mesta Jalšovík v období rokov 2001 – 2017 (stav k 31.12.)

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality	Index starnutia	Priem. vek
	Spolu	Vekové skupiny					
		Pred produktívny	Produktívny	Po produktívny			
2001	205	41	123	41	100,00	100,00	39,34
%	100,00	20,00	60,00	20,00			
2011	202	27	142	33	81,82	122,22	41,54
%	100,00	13,37	70,30	16,34			
2017	185	25	129	31	80,64	124,00	41,93
%	100,00	13,51	69,73	16,76			

Zdroj: ŠÚ SR

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Jalšovík môžeme konštatovať, že prirodzený úbytok obyvateľstva a intenzita populačného starnutia sa od roku 2011 nemení. Priemerný vek obyvateľov v roku 2001 bol 39,34 rokov, v roku 2011 to bolo 41,54. Index vitality sa po roku 2011 pohyboval pod hodnotou 100 bodov, čo zaradilo obyvateľstvo medzi regresívnu (ubúdajúcu) populáciu.

Náboženské a národnostné zloženie obyvateľstva, vzdelanostná štruktúra podľa SODB 2011

Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev 92,12 %, nasleduje evanjelická cirkev augsburského vyznania 3,5 %. Bez vyznania si udáva 1,97 % obyvateľstva. Ostatné náboženstvá sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom menším ako 1%.

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Jalšovík 96,06 % obyvateľov slovenskej národnosti. K rómskej národnosti sa hlásilo 5 Rómov, čo je 2,46 % obyvateľstva. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom menším ako 1 %.

Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 24,63 %, učňovské a stredné bez maturity 21,67 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 33,50 % a vysokoškolské 5,91 % obyvateľstva. Bez udania školského vzdelania je 12,81 % obyvateľov.

Návrh

Z hľadiska „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ (Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013) vypracovanej Prognostickým ústavom SAV je toto obdobie charakteristické procesom starnutia a populačný vývoj je typický zmenou reprodukčného procesu. Okrem nevyváženosti vekovej štruktúry súvisia s negatívnym demografickým vývojom nasledujúce faktory: pokles reprodukcie, vysoké zastúpenie osôb nad 65 rokov, vysoká nezamestnanosť, sociálna neistota a výrazná migrácia.

Najzávažnejším problémom celého populačného vývoja je proces starnutia populácie, pričom prirodzený prírastok každoročne klesá. Do roku 2035 by mal proces starnutia obyvateľstva pokračovať postupným tempom a neustále sa prehľbovať. Predpokladá sa, že index starnutia by sa mal zvýšiť na viac ako 128 bodov v roku 2022 a viac ako 180 bodov v roku 2035. Konkrétne to znamená, že v roku 2035 by malo pripadať na 100 detí až 180 starých ľudí vo veku 65 rokov a viac.

Podľa prognózy vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva sa môžu výrazné deformácie vo vývoji početnosti očakávať až v roku 2030. Vtedy by mal byť celkový prírastok postproduktívneho obyvateľstva 61,9 %, čo vyvolá zvýšený tlak na ekonomiku SR v oblasti dôchodkového zabezpečenia.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Práve tento nepriaznivý demografický vývoj má a bude mať aj v budúcnosti dopad na rôzne stránky spoločenského vývoja ako je zdravotníctvo, sociálna oblasť, školstvo, bytová výstavba, ekonomika, zamestnanosť a pod. Ďalší faktor, ktorý bude mať vplyv na pomer medzi starým a mladým obyvateľstvom je migrácia pracovnej sily do krajín Európskej únie.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2035 v obci Jalšovík sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 5 ‰ / rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2035

Rok	2011	2017	2020 - 2021	2025	2030	2035
Jalšovík	202	185	190	200	210	220

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Krupina („Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“, Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013):

Okres Krupina:

2015	22 665 obyvateľov
2020	22 465 obyvateľov
2025	22 200 obyvateľov
2030	21 878 obyvateľov
<u>2035</u>	<u>21 475 obyvateľov</u>
<i>Zmena 2012 – 2035 abs - 1 304 obyvateľov (- 5,11 %).</i>	

2.3.2 Ekonomické aktivity

Podľa SODB 2011 /2021 z celkového počtu 203 obyvateľov obce tvorilo 92 ekonomický aktívnych osôb, čo predstavuje 45,32 % z celkového počtu obyvateľov (okres Krupina 47,52 %). Ženy ekonomicky aktívne tvorili 45,7 %. Podľa postavenia v zamestnaní tvorilo zamestnancov 78,3 %, podnikateľov so zamestnancami 3,3 %, bez zamestnancov 6,5 %. Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 20 osôb. Do zamestnania dochádzalo 70 obyvateľov obce. Najviac ľudí pracovalo v odvetví pestovanie plodín a chov zvierat (13 osôb) a verejnej správe (10 osôb), nasledovalo odvetvie špecializované stavebné práce (7 osôb) a pozemnej dopravy (7 osôb).

V k.ú. obce je vytvorených 92 pracovných príležitostí prevažne v poľnohospodárstve.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Jalšovík	203	92	45,32	20	21,74

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Vývoj nezamestnanosti v obci Jalšovík v r. 2006 - 2018.

Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2018
Spolu	11	13	15	21	18	20	15	16	13	9

Zdroj: PHSR obce Jalšovík

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Krupina vykazoval v mesiaci marec 2019 5,18%-nú mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne nižším na Slovensku. V Banskobystrickom kraji bola evidovaná v tomto období 6,95-ná % miera evidovanej nezamestnanosti. Obec Jalšovík patrí v rámci Slovenska trvale k mestám s nižšou mierou nezamestnanosti. V porovnaní s nezamestnanosťou v okrese Krupina je obec Jalšovík na tom omnoho horšie.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti

	marec 2016	marec 2017	marec 2018	marec 2019
okres Krupina	11,12 %	9,12 %	5,84 %	5,18 %
Banskobystrický kraj	14,18 %	12,14 %	7,90 %	6,95 %

Zdroj: ÚPSVaR

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ okres Krupina sa zaradi medzi okresy Slovenska s väčšou zmenou počtu obyvateľov za obdobie 2012 – 2035. Z hľadiska vekového zloženia patrí medzi okresy s najmenším prírastkom priemerného veku obyvateľstva do roku 2035 a najnižším populačným potenciálom, ktorý sa má do konca prognózovaného obdobia vylepšiť. Okresy s vysokým zastúpením rómskeho obyvateľstva môžu mať problém so vzdelanosťou a profesijnou štruktúrou obyvateľstva, ktorá môže priniesť problémy na trhu práce a v konečnom dôsledku sa môže prejavovať vysokou nezamestnanosťou a nižšou životnou úrovňou.

Návrh

Vzhľadom na polohový faktor ÚPN predpokladá nárast pracovných príležitostí v obci na 100 miest a to v službách a stabilizáciu vo výrobnjej sfére – poľnohospodárstvo.

2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia

Záujmové územie tvoria obce: Bzovík, Horný Badín, Kozí Vrbovok, Zemiansky Vrbovok a Dolné Mladonice. Obec Bzovík je spádovou obcou. Je zobrazené v M1:50 000 a 10 000.

Obec vznikla v roku 1902 zlúčením obcí Horný Jalšovík a Dolný Jalšovík. Od uvedeného roku sa uvádza ako obec Jalšovík s časťami Dolný Jalšovík a Horný Jalšovík, ktoré sú budované ako samostatné celky s vlastnou infraštruktúrou. V súčasnosti patrí obec do okresu Krupina.

Obec sa rozprestiera v juhovýchodnej časti Krupinskej planiny, v údolí potoka Jalšovík na jeho oboch brehoch, v nadmorskej výške 335 – 370 m n.m. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 270 m v nive Jalšovíka na hranici južného okraja katastra, najvyšší dosahuje výšku 408 m n. m. na SV okraji katastra pri kóte Pri majeri.

Geologický podklad je tvorený neogénnymi vulkanitmi – pyroxenickými a amfibolicko-pyroxenickými andezitmi veku sarmat – spodný panón, ktoré z horninového hľadiska predstavujú epiklastické vulkanické konglomeráty a pieskovce.

Povrchové vody sú odvodňované potokom Jalšovík s prítokmi, ktorý je ľavostranným prítokom Krupnice. Územie patrí do povodia Ipľa a hlavného povodia Dunaja. Potok Vrbovok je vodohospodársky významným vodným tokom. Na severnom okraji Horného Jalšovíka je vymedzené ochranné pásmo zdroja pitnej vody I. a II. stupňa pre obecný vodovod.

Z klimatického hľadiska sa územie katastra nachádza v klimatických okrskoch teplej oblasti.

Kompaktné lesné porasty sa v území nachádzajú prevažne vo východnej časti katastra, malé porasty sú roztrúsené najmä v údolí potoka Jalšovík a jeho prítokov. Na súvislé lesné porasty miestami nadväzujú rozsiahlejšie porasty charakteru lesa na poľnohospodárskom pôdnom fonde.

Z hľadiska územnej ochrany prírody sa územie katastra nachádza mimo chránených území európskeho alebo národného významu.

Obec je súčasťou MASK Hontiansko–Novohradské partnerstvo a záujmového územia okresného mesta Krupina, kde aj prirodzene gravituje - tu je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko. Od nej je vzdialená 8 km. Spáduje do obce Bzovík vzdialenej 1,7 km. Sú však stavebne prepojené.

Podľa KURS a VÚC obec tanguje rozvojovú os 3. stupňa Zvolen – Krupina – Šahy - MR.

Z hľadiska turizmu a CR je situovaná v Ipeľskom regióne CR, IV. kat.- regionálneho významu. Stavebne a urbanisticky tvorí obec aglomeráciu troch oddelených častí:

- Horný Jalšovík – pôvodne samostatná obec s poľnohospodárskym dvorom, bioplynovou stanicou a oddelenou fotovoltaickou elektrárnou,
- Dolný Jalšovík – pôvodne samostatná obec s areálom býv. poľnohospodárskeho dvora,
- Očenašov laz – laznicke osídlenie v poľnohospod. krajine.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Obci dominuje obytná zástavba RD pretkaná plochami a budovami OV a verejnej zelene. Nové plochy RD sú navrhované prevažne v Dolnom Jalšovíku. Prírodné centrum nie je vyformované. Každá časť ho má definované okolo budov OV, kaplnky a verejnej zelene - OcÚ a Obecný dom. V Dolnom Jalšovíku navrhuje ÚPN neprevádzkovanú predajňu potravín na hasičskú zbrojnicu a fitness centrum. Dopĺňa dve športové plochy. ÚPN stav zachováva.

Každá časť obce má svoj cintorín. ÚPN navrhuje ich mierne rozšírenie.

Poľnohospodárska výroba je sústredená do Roľníckeho družstva Bzovík s viacerými dvormi. Západne od HJ je ich rozsiahly areál s bioplynovou stanicou. V r. 2018 bola spustená prevádzka novej mliečnej farmy – 700 ks HD a pripravuje sa podľa povolenia jej rozšírenie. OP je vymedzené ÚPN na 500 m. ÚPN navrhuje redukciiu kapacity dojníc a vyčlenenie z plochy farmy rozsiahle plochy izolačnej zelene v dotyku s obcou za účelom zníženia negatívneho dopadu chovu na obec a redukciiu OP na 350 m.

Na bývalý ovčín nadväzuje rozsiahly areál fotovoltickej elektrárne, ktorú ÚPN navrhuje na dožitie a zrušenie.

Bývalé plochy a budovy Roľníckeho družstva východne od HJ navrhuje ÚPN na uchovanie a časť na transformovanie pre výrobné služby a sklady.

Ďalší poľnohospodársky dvor v DJ sa využíva aj na nepoľnohospod. činnosti - na opracovanie drevnej hmoty a spracovanie odpadu z nej. Časť z neho sa donedávna využívala pre ustajnenie HD – 350 dojníc (tie sa presunuli do novej farmy v HJ) a silážovanie. OP je vymedzené ÚPN na 200 m. Stav plôch navrhuje ÚPN na zachovanie. V dotyku s obytnou zónou ÚPD navrhuje plochu izolačnej zelene a redukciiu OP dvora. Okolo cintorína navrhuje plochy izolačnej zelene.

Na JV okraji k.ú je rozsiahla hnojisková jama navrhovaná na zachovanie.

Lesy spadajú do LHC Krupina. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych, ktoré vlastní a spravujú Lesy SR, š.p.

Vzhľadom na výskyt dubových a bukových lesov v k.ú. existujú vhodné podmienky pre poľovníctvo. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviacej zveri a obhospodaruje ho poľovnícke združenie SPZ – PZ Breziny a PZ Bažant Litava.

Priemyselná výroba je v obci zastúpená areálom - opracovanie drevnej hmoty a spracovanie jej odpadu na pelety – býv. poľnohospod. dvor v DJ. Stav plôch navrhuje ÚPN na zachovanie. V obci sú drobné prevádzky živnostníkov v službách obyvateľstvu.

Pitná voda je dodávaná z obecného vodovodu, ktorý prevádzkuje MBP Krupina. Vodný zdroj, ČS a VDJ sú lokalizované na k.ú. obce a výhľadovo vyhovujú. Cez k.ú je podľa ÚPN-VÚC BBSK vymedzená trasa skupinového vodovodu.

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu. Odvádzanie odpadových vôd je riešené septikmi, resp. žumpami. Povrchové vody atmosférického pôvodu z terénu, zo striech, dvorov, komunikácií a terénu odtekajú vedľa komunikácii do prístenných rigolov a potoka Jalšovík. ÚPN navrhuje splaškovú kanalizáciu a vlastnú ČOV.

Potok Jalšovík je zaradený medzi drobné vodné toky, číslo toku 248, ktorý je v správe SVP, š.p. OZ Banská Bystrica. Na severnom okraji Horného Jalšovíka je vymedzené ochranné pásmo zdroja pitnej vody II. stupňa.

Veľká časť k.ú. je odvodnená veľkoplošnou drenážou zaústenou do potoka Jalšovík – vedený podľa Hydromeliorácie š.p. ako melioračný kanál.

Obec nie je plynofikovaná. Najbližší plynovod je v Krupine. ÚPN nenavrhuje jej privedenie.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22 kV odbočkami z primárneho VN vedenia č.642 Krupina – Veľký Krtíš, kde sú umiestnené ES 110/22 kVA. Na uvedenú linku je pripojených 3 + 3 ks transformovní. Systém navrhuje ÚPN na zachovanie.

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra – Slovak Telecomu v primárnej oblasti 045 Krupina. Celé územie je pokryté signálom mobilných operátorov a TV signálom. Nad obcou je vykrývač operátora Orange. ÚPN navrhuje dátový kabelový rozvod pre TV, internet, obecný rozhlas a pod.

Komunikačne je obec napojená na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR prostredníctvom ciest III. tr. č.2573 a 2565, ktoré sú napojené na cestu II. triedy č.526. Tá sa západne napája na cestu I/66. Je radená do siete ciest európskeho významu E 7 so smerom Poľsko, Krakow – Trstená – Dol. Kubín – Ružomberok – Donovaly – Banská Bystrica – Zvolen -Krupina – Šahy – Maďarsko, Budapešť.

K.ú. obce sa dotýka modrá turist. trasa regionálneho významu Krupina - Hrušov. Koridor cesty I/66 je napojiteľný na Európsku diaľkovú cyklistickú sieť EuroVelo 6 v Budapešti (východo –

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

západný smer Čierne more – Atlantický oceán). ÚPN dopĺňa nadregionálne a regionálne cyklocestičky a chodníky pozdĺž ciest i v krajine.

Cez Krupinu je vedená jednokolejná, regionálna železničná trať č.153 so smerom Zvolen – Šahy, kde je i železničná stanica.

Obec má vzhľadom na polohu v štruktúre osídlenia s Maďarskom a priaznivú dopravnú dostupnosť po ceste I/66 a železničnej trati rozvojový potenciál výrobnej, obytnej a rekreačnej funkcie, umocnený kvalitným prírodným prostredím.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Základná koncepcia rozvoja obce a jej k.ú. vychádza z územno-technických, krajinnokologických a ekonomických podmienok, demografických ambícií a stratégie ich zhodnotenia v prospech obce a celého k.ú. do roku 2035. Rešpektuje princípy ochrany prírody.

Pre optimálny rozvoj obce a jej k.ú. je navrhované:

- rozšírenie obytných plôch prevažne v DJ,
- reštruktúrovanie poľnohospod. činnosť s cieľom minimalizovať jej dopad na obytnú zónu obce,
- vymedzenie plochy izolačnej zelene od poľnohospod. dvorov,
- dokompletizovanie centra oboch častí obce,
- posilnenie významu obce ako agroturistického sídla - súčasť širšej aglomerácie turizmu a východiskovej obce na turistické a cykloturistické trasy a cestičky,
- vybudovanie obecnej sphaškovkej kanalizácie s ČOV,
- obnovenie pamätihodnosti obce.

Pre rozvoj obce ÚPN navrhuje využívať prevažne jej zastavané územie.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Bývanie - pre výstavbu rodinných domov navrhuje ÚPN využívať plochy v zastavanom území - veľké záhrady, vhodne napojiteľné na sieť TI a jestvujúci dopravný systém obce.

Celkovo sú navrhované plochy pre 17 pozemkov RD. Najväčšia skupina 12 RD je navrhovaná v DJ a 5 RD a v južnej časti HJ.

Občianske vybavenie - je navrhované na zachovanie v pôvodnej štruktúre. Okrem jestv. plôch je ďalší nárast navrhovaný v centrách – využitím jestv. RD formou polyfunkcie. Bývalú predajňu navrhuje transformovať na požiarňu zbrojnicu a fitness.

Jestv. ihriská ÚPN navrhuje na rozšírenie, doplnenie o soc. zariadenia a revitalizáciu, vrátane dopravnej obsluhy – pešia a automobilová a parkoviskom pri futbalovom ihrisku. Rozšírenie športových aktivít ÚPN navrhuje v DJ – letné kúpalisko v priestore protipožiarnej nádrže za OcÚ a v HJ na plochách verejnej zelene.

Rekreácia - časť domového fondu ÚPN navrhuje ponechať bez presnej špecifikácie na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí. Za tým účelom navrhuje ÚPN uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry. Časť z 6-tich neobývaných RD navrhuje zachovať pre individuálnu chalupnícku rekreáciu.

Poľnohospodárska výroba - je sústredená do jestv. poľnohospodárskych dvorov. ÚPN ich navrhuje na priestorovú reštruktúraciu (živočíšna výroba) a redukciu chovu s cieľom zníženia jej negatívnych dopadov na obec. V dotyku s obcou navrhuje rozsiahle plochy pre izolačnú zeleň a to prevažne v areáloch RD. OP v HJ navrhuje na redukciu v dotyku z obytnou zónou z 500 m na 350 m a v DJ z 200 m na 150 m.

Pred areálom stolárskej výroby ÚPN navrhuje zberný dvor a kompostovisko.

Plochy laznického osídlenia navrhuje ÚPN na zachovanie. Jestvujúce plochy sú určené pre viacfunkčnosť na jednej ploche poľnohospod. usadlosti. Slúži pre hospodársku a obytnú funkciu. Hospodársku činnosť predstavuje poľnohospodárska malovýroba na prilahlých pozemkoch so zachovalou parceláciou a krajinnou štruktúrou (biokoridory). V rámci nich sú možné prestavby, modernizácie a dostavby existujúcich objektov so zachovaním existujúcej podlažnosti objektov a charakteristických architektonických výrazových prostriedkov objektov.

Ostatné - súbežne s jestv. trasami ciest II. a III. triedy ÚPN navrhuje pešie a cyklo komunikácie, či pásy v smere Bzovík, Kozí a Zemiansky Vrbovok.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Väčšinu jestv. miestnych komunikácií navrhuje prestavať a rozšíriť. Pozdĺž nich je navrhovaný jednostranný združený chodník.

V ťažisku oboch častí je vymedzené centrum obce, určené ÚPN na revitalizáciu – rozšírenie a úprava verejného priestranstva. Pred ihriskom v DJ navrhuje verejný park doplnený vodnou plochou do funkcie retenčnej nádrže chrániacej zástavbu pred veľkými vodami.

Južne od futbalového ihriska navrhuje plochu ČOV s účelovou cestou a pri ihrisku parkovisko.

V rámci poľnohospod. a priemyselných dvorov navrhuje značné plochy izoláčnej zelene za účelom zníženia ich negatívnych účinkov na obec.

Oba cintoríny navrhuje výhľadovo na rozšírenie.

A. Zásady urbanistickej kompozície

Návrh hmotovo – priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby obce, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Osobitne dôležitými sú priestory centier a skupiny pôvodných domov, sypancov a stodôl, ako odkaz ľudovej architektúry. Za nové priestorové štruktúry navrhuje ÚPD skupiny RD s uplatnením odvážnejšej kompozície domov, pri zachovaní tradície.

Centrum oboch častí obce je vymedzené:

HJ - od spoločenského domu po parčík,

DJ – od ihriska s parkom po obecný dom.

V rámci centier navrhuje umiestňovať nové stavby a objekty mimoriadne citlivo. (vid'.v.č.3)

Za účelom skvalitnenia obytných podmienok navrhuje doplniť riešené územie o prvky drobnej architektúry (zastávky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie, odpadové koše, info tabule a pod.).

B. Ochrana pamiatok

V *Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok* nie je evidovaný žiaden objekt.

Do *Zoznamu pamätihodnosti obce* ÚPN navrhuje zaradiť dom smútku s kaplnkou, obe kaplnky v obci a prístenné kríže, niektoré náhrobné kamene na cintorínoch.

Všetky uvedené objekty či miesta sú v plnom rozsahu integrované do rozvoja obce, t.j. ÚPN ich ponecháva a rozvíja. Predmetom ochrany je urbanistický pôdorys centra obce.

Krátka história

Podľa archeologických nálezísk z okolia Jalšovíka sa môže predpokladať, že okolie obce bolo osídlené už v predhistorickom období. Oblasť Hontu začali Slovania osídľovať približne v druhej polovici 6.storočia. O slovanskom osídlení nasvedčujú vykopávky z archeologického prieskumu okolitých obcí (napr. strieborné mince a strieborné šperky). Územie Jalšovíka bolo pravdepodobne súčasťou Veľkej Moravy. Po ovládnutí dnešného Slovenska maďarskými kmeňmi bolo ako súčasť Hontu začlenené do Uhorska. Lokalita Jalšovík patrila pod feudálne panstvo Bzovík, ktoré sa postupne stalo najväčším panstvom v Hontianskej župe. V dobe panovania kráľa Štefana II. v rokoch 1151 – 1181 patril chotár obce Jalšovík k majetku Bzovického kláštora.

Prvá písomná zmienka o obci Jalšovík pochádza z roku 1418. Zaznamenaná je v diele *Hont vármegye mohács elött*, ktorého autorom je maďarský historik István Bakács. Autor obec označuje názvom Jelsoukh, Jelsouk. Z roku 1446 sa zachovalo označenie obce Utraque Elsko = oba Jalšovíky, čo nasvedčuje tomu, že už v tomto roku bola súčasná obec Jalšovík rozdelená. Pomenovanie obce sa z ďalších rokov zachovalo nasledovne – z roku 1470 - Elsok, Felsewelsok, z roku 1488 - Jelsok a z roku 1526 - Elsok utraque. V diele historika Istvána Bakácsa sú uvedené mená poddaných: Jakub Wydek 1418, Peter a Michal Elsoky, Juraj Fazokas, Michael Kwezar, jeho syn Andrej, Ján Lewka 1470, Lucas Pethatowygh (Lukáš Petatovidž), Thomas Strabonowych (Tomáš Strabonovič) a Antonius Wydowych (Anton Vidovič) 1488. Pravdepodobne ide o najstaršie mená obyvateľov obce.

Z roku 1542 sa zachovalo označenie obce Dolný Jalšovík ako Also Alsok, z roku 1578 - Also Jalsok a z roku 1773 - Jalssovík. Časť obce Dolný Jalšovík tvorila v 17. storočí spoluvlastníctvo Bzovického kláštorného panstva a bola v rukách rodín Szelényiovcov, Boriovcov a Balogovcov, ktoré toto spoluvlastníctvo nadobudli z titulu uplatnenia záložného práva.

Názov obce Horného Jalšovíka sa zachoval v podobe Felsew Alsok z roku 1542 a v roku 1578 mal podobu Felseo Jalsok. Podľa archívnych dokumentov obec zanikla koncom 16. storočia. Príčina zániku obce nie je známa. O jej opätovnom obnovení sa dozvedáme začiatkom 19. storočia, kedy sa spomína ako osada.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

V období tureckej expanzie sa v roku 1552 Turci po víťaznej bitke pri Plášťovciach usadili v Honte a okupované územie, ktorého súčasťou boli aj obce Also Alsok a Felsew Alsok (Dolný Jalšovík a Horný Jalšovík) začlenili do Novohradského sandžaku.

Do roku 1918 obec administratívne patrila do Zvolenskej župy, po roku 1960 do okresu Krupina a Stredoslovenského kraja. V súčasnosti je obec časťou okresu Krupina a kraja Banskobystrického.

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie

2.7.1 Bytový fond

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011/2021 bol v obci Jalšovík stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo spolu 69 domov, z toho:

- trvale obývaných 62 domov,
- neobývaných 7 domov.

Trvalo obývané domy pozostávali z:

- 60 rodinných domov.

Neobývané domy boli prevažne z týchto dôvodov:

- 1 nespôsobilých na bývanie,
- 6 z iných dôvodov.

Bytový fond tvorilo spolu 71 bytov, z ktorých bolo 64 obývaných:

- 4 vlastných bytov v bytových domoch,
- 58 bytov vo vlastných rodinných domoch,
- 1 byt v inej budove.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1980 – 2011

Rok sčítania	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	60	58	59	64
Prírastok bytov	- 2	+ 1	+ 5	
Počet bytov/1 000 obyv.	240,00	261,26	286,41	316,83
Okres Krupina	286,12	307,09	305,79	311,25
Banskobystrický kraj	298,70	321,42	329,02	336,99
SR		370,0	353,50	329,20

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Jalšovík, možno konštatovať, že po roku 1991 dochádza k nárastu bytového fondu. Ukazovateľ počtu bytov/1 000 obyvateľov ako aj obložnosť je priaznivo nad okresným priemerom. Tieto ukazovatele ovplyvňuje aj pokles počtu obyvateľov obce.

Vývoj obložnosti v rokoch 1980 - 2011

Rok sčítania	1980	1991	2001	2011
Obložnosť (obyv./ byt)	4,17	3,82	3,49	3,15
Okres Krupina	3,49	3,26	3,27	3,21
Banskobystrický kraj	3,35	3,11	3,04	2,97
SR			2,83	3,03

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Prevažne prevládajú byty s 5⁺ obytnými miestnosťami (20). V bytoch tvoria najviac obytných plôch miestnosti so 40 - 80 m² (29).

Obývané domy podľa obdobia výstavby (SODB 2011)

Obec	Do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a viac
Jalšovík	11	44	2	1

Zdroj: ŠÚ SR

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Návrh

Pri stanovení výhľadových počtov bytov sa vychádzalo z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov s cieľom dosiahnuť vyššiu kvalitatívnu úroveň bývania.

ÚPN navrhuje novú výstavbu 19 RD, ako aj obnovu jestvujúceho bytového fondu a zvýšenie jeho kvality modernizáciou. Rozvoj bývania navrhuje tak, aby v roku 2035 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 220 boli zlepšené priaznivé ukazovatele z roku 2011 a to počet osôb (obyvateľov) na jeden byt 2,78.

Vzhľadom na technický stav staršej zástavby sa predpokladá prirodzený úbytok:

- do roku 2027 – 1 RD,
- do roku 2035 – 1 RD.

Tento úbytok bude čiastočne kompenzovaný rekonštrukciou alebo novou výstavbou v tom istom priestore. Časť z nich predpokladáme na opravu a opätovne využitie pre bývanie.

Riešenie potreby nových bytov:

rok	2027	2035
potreba nových bytov	10	9
<i>Bilancia územného rozvoja bytového fondu podľa ÚPD:</i>		
Stav k roku 2011		60 obývaných
Predpokladaný úbytok k roku 2035		2
Návrh výstavby k roku 2035		17
Spolu v roku 2035		77

2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít

A. Poľnohospodárska výroba

Štruktúru poľnohospodárskej výroby v obci určujú prírodno-klimatické podmienky. Dlhoročné poľnohospodárske zameranie obce sa odráža aj na členení pôdy v katastrálnom území. Celková výmera k. ú. obce Jalšovík má 596,43 ha. Na území katastra prevažuje orná pôda (256,41 ha) a trvalé trávne porasty (229,24 ha). Záhrady zaberajú 4,72 ha z územia obce, vinice 0,86 ha, lesné pozemky (64,42 ha), vodné plochy 4,19 ha, zastavané 28,53 ha a ostatné plochy 80,41 ha.

Najväčším subjektom poľnohospod. výroby je Roľnícke družstvo Bzovík s viacerými dvormi.

Západne od Horného Jalšovíka je ich rozsiahly areál s bioplynovou stanicou. V r. 2018 bola spustená prevádzka novej mliečnej farmy – 700 ks HD a pripravuje sa jej rozšírenie o 600 ks (vydané stavebné povolenie). OP je 500 m, ktorým je zasiahnuté celé obytné územie HJ. Býv. plochy a budovy Roľníckeho družstva východne od obce sa využívali pre pílu a ovčín. Obe sú mimo prevádzky.

Ďalší poľnohospod. dvor v DJ sa využíva na nepoľnohospod. činnosti - na opracovanie drevnej hmoty a spracovanie odpadu z nej. Časť z neho sa donedávna využívala pre ustajnenie HD – 350 dojníc (tie sa presunuli do novej farmy v HJ) a silážovanie. OP je 200 m a zasahuje časť obytného územia.

Na JV okraji k.ú je rozsiahla hnojisková jama.

V obci pôsobia aj dvaja samostatne hospodáriaci roľníci (SHR).

Podľa kódu BPEJ uvedené v prílohe č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP sa v k. ú. Jalšovík medzi najkvalitnejšie pôdy radia pôdy s kódom BPEJ: 0206012/3, 0211012/4, 0211015/4, 0265202/6, 0706002/5, 0706012/5, 0711012/5, 0756202/6, 0756402/6, 0761222/6, 0771202/5, 0771222/5.

Návrh

Dva hospod. dvory Roľníckeho družstva Bzovík v HJ a DJ navrhuje ÚPN na stabilizáciu a redukciu poľnohospod. činností. Podmienkou je výsadba rozsiahlej izolačnej zelene a úprava štruktúry a kapacity hospod. zvierat, eliminujúcej negatívny dopad na životné prostredie obytnej zóny v obci a redukciu OP na 350 m a 150 m.

Bývalý ovčín navrhuje na plochu priemyselnej výroby. V jeho blízkosti navrhuje zberný dvor a kompostovisko. Štruktúru a odvodnenia PP na nej navrhuje ÚPN zachovať a zveľaďovať.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

B. Lesné hospodárstvo

Lesy spadajú do LHC Krupina. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych, ktoré vlastní a spravujú LESY SR, š.p.

Vzhľadom na výskyt dubových a bukových lesov v k.ú. existujú vhodné podmienky pre poľovníctvo. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviacej zveri a obhospodaruje ho poľovnícke združenie SPZ – PZ Breziny a PZ Bažant Litava.

Návrh

Stav navrhuje ÚPN zachovať.

C. Ťažba, priemyselná výroba a energetika

V k.ú. sa nenachádzajú žiadne dobývacie priestory, chránené ložiskové územia, resp. prieskumné územia (www.geology.sk).

Priemyselná základňa nemá v obci tradíciu a ani hlboké korene. V minulosti sa ľudia prevažne živili prácou na poliach a v lesoch, ale aj remeslami, akými boli výroba plátna. Obyvatelia dochádzali za prácou v priemysle do okolitých väčších miest.

Bývalý hospod. dvor sa využíval pre pílu.

Na ovčín nadväzuje rozsiahly areál fotovoltickej elektrárne.

Ďalší poľnohospod. dvor v DJ sa využíva na nepoľnohospod. činnosti - na opracovanie drevnej hmoty a spracovanie odpadu z nej.

Návrh

Stav navrhuje ÚPN zachovať okrem ovčína, ktorý navrhuje na plochu priemyselnej výroby, skladov a výrobných služieb.

Areál fotovoltickej elektrárne navrhuje na odstránenie.

2.7.3 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

Do skupiny sociálnej infraštruktúry patria zariadenia školstva, a výchovy, zdravotníctva, kultúry a osvetu, telovýchovy a športu. Občiansku vybavenosť členíme do dvoch kategórií – komerčná infraštruktúra (maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné a opravárenské) a ostatná infraštruktúra (administratíva a verejná správa a iné).

Štruktúra a kapacity sociálneho i občianskeho vybavenia zodpovedajú v súčasnosti potrebe obyvateľov. Zastúpenie kategórií sociálnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti vyhovuje potrebe obyvateľov a návštevníkov. Ďalší rozvoj navrhuje ÚPN-O podľa výhľadových potrieb nasledovne:
školenie a výchova

V obci nie je ZŠ ani MŠ. Pre jej potreby je vyčlenená kapacita v obci Bzovík – cca 15 žiakov v ZŠ a 5 v MŠ.

Najbližšie stredné školstvo je v Krupine a V. Krtíši, kde je gymnázium, ale aj ZUŠ a CVČ.

Systém navrhuje ÚPN-O zachovať.

zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza zdravotné zariadenie, ani lekáreň.

Zdravotnícku starostlivosť zabezpečuje v okrese nemocnica s poliklinikou v Krupine. Všeobecný lekár prvého kontaktu pre väčšinu obyvateľov obce a lekáreň sú v obci Bzovík. Zubný lekár a ďalšia odborná zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná v meste Krupina.

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie domu dôchodcov a sociálnych služieb. V okrese sú dva domovy dôchodcov – Krupina a Terany s kapacitou 150 lôžok. Na území okresu nie je zariadenie pre zdravotne postihnutých občanov a preto sa nahrádza opatrovateľskou službou.

Systém navrhuje ÚPN-O zachovať a vyčleniť plochu pre zariadenie sociálnej starostlivosti s kapacitou 10 miest.

kultúra, osvetu a cirkev

Na organizácii spoločenského života sa priamo podieľa aj obecná samospráva, a to nielen poskytovaním priestorov pre jednotlivé podujatia, ale taktiež spolupodielaním na organizovaní kultúrnych a športových podujatí (volejbal, stolný tenis) a akcií súvisiacich so sviatkom, ako napr. Deň matiek, Deň detí, Deň otcov, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, fašiangy, zábavy a pod.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Pre obyvateľov obce je k dispozícii kultúrna sála s pódium, kuchynkou a kapacitou 100 miest v Obecnom dome (DJ), ďalej Spoločenský dom (HJ), ihriská a pod. Pre ďalšie kultúrne využitie občania využívajú podujatia v priľahlých obciach, prípadne v okresnom meste.

Obecná knižnica má cca 1 000 ks knižných jednotiek.

Spolkový život v obci zastupuje Jednota dôchodcov Slovenská v Spoločenskom dome spolu s Klubom športovcov.

Každá časť obce má svoj cintorín s domom nádeje, či kaplnkou (30 + 69 miest). Celková výmera pozemkov je 0,38 ha čo dostatočne vyhovuje (teoretická potreba je nižšia – 0,1 ha). Chýbajú spevnené parkovacie miesta. ÚPN navrhuje výhľadové plochy na ich rozšírenie a parkoviská.

V obci sa nenachádza žiadny kostol. Najbližší r.k. kostol spolu s FÚ je v Bzovíku a evanj. cirkvi AV s FÚ v Krupine.

Systém navrhuje ÚPN-O zachovať.

telovýchova a šport

Pod DJ je futbalové ihrisko a v zastavanom území viacfunkčné. Za ďalšími športoviskami občania dochádzajú do Bzovíka – udržiavané futbal. ihrisko a telocvičňa ZŠ a Krupiny kde je bazén.

ÚPN navrhuje zachovanie jestvujúcich plôch. Navrhuje revitalizáciu futbalového ihriska a jeho vybavenie soc. zariadením, tribúnkou a parkoviskom. Prístupovú cestu pozdĺž potoka a soc. zariadenie navrhuje pre malé ihrisko za obchodom. V navrhovanej hasičskej zbrojnici vyčleňuje fitness centrum. Letné kúpalisko navrhuje v priestore protipožiarnej nádrže za OcÚ.

Ostatná infraštruktúra - administratíva, verejná správa

Obecný úrad je v objekte Obecného domu. Má 1 zamestnanca. Matričné úkony vykonáva OcÚ Bzovík, kde je i pošta.

Spoločný stav. úrad je v Krupine.

V obci pôsobí Dobrovoľný hasičský zbor s 10 členmi. Je zameraný na zásahovú činnosť pri požiaroch, zabezpečuje protipožiarnu prevenciu a výchovu na predchádzanie požiarov v obci. Zbrojnicu navrhuje ÚPN prestavbou budovy potravín v DJ.

Najbližšia hasičská stanica je v Krupine, kde je aj Obvodné odd. policajného zboru.

Návrh

Stav navrhuje ÚPN zachovať.

Komerčné služby a obchod

Komerčné služby a obchody sú lokalizované prevažne v účelových zariadeniach.

Maloobchod

V obci nie je prevádzkovaná žiadna predajňa. Tomuto účelu slúžila predajňa potravín. Za nákupmi musia obyvatelia dochádzať do okolitých dedín a mesta. Navrhujeme jej sfunkčnenie.

Ubytovanie a stravovanie

V obci sa nenachádza. V rámci predajne ÚPN navrhuje kaviareň s cukrárnou.

Služby nevýrobné

V obci sa nenachádzajú.

Služby výrobné a opravárenské

V obci sa nenachádzajú.

Návrh

Zvýšenie kvality a štruktúry OV navrhuje ÚPN v polyfunkčných domoch v centrách obce a v blízkosti autobusových zastávok. Na pozemkoch rodinných domov je prípustný rozvoj komerčných služieb a obchodu, len ako doplnková funkcia.

Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí s predpokladanou celkovou kapacitou cca 20 lôžok.

2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia

V súčasnosti sa v obci nenachádza žiadne zariadenie cestovného ruchu. Územím katastra nie sú vedené značené turistické trasy ani cyklotrasy.

Obec je súčasťou vidieckej krajiny, ktorá má potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a agroturistiky. Vyskytujú sa tu dubové a bukové lesy, takže tu existujú vhodné podmienky pre poľovníctvo. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviacej zveri.

K.ú. obce predstavuje územie s priaznivými prírodnými podmienkami na celoročnú turistiku.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Je tu možnosť realizácie hlavne nenáročnej poznávacej pešej turistiky, ale aj agroturistiky, cykloturistiky a chalupárčenia. Poloha obce umožňuje skombinovať návštevu Bzovíckej planiny s návštevou ľudovej architektúry, hradu Bzovík, pamiatkovú zónu Krupina, ďalej Zvolenský hrad, kúpele Dudince, Sliach, Kováčová a pod. Je súčasťou záujmového územia okresného mesta Krupina, kde aj prirodzene gravituje - tu je vyššie obč. vybavenie, pracovné príležitosti a dopravný terminál. Od nej je vzdialená 8 km.

Podľa koncepcie rajonizácie CR je obec súčasťou Ipeľského regiónu CR, IV. kat.-regionálneho významu. Nachádza sa v blízkom pohraničí s Maďarskom

K.ú. obce sa dotýka modrá turist. trasa regionálneho významu Krupina – Hrušov a na ňu nadväzujúce cyklotrasy. Koridor cesty I/66 je napojiteľný na Európsku diaľkovú cyklistickú sieť EuroVelo 6 (východo – západný smer Čierne more – Atlantický oceán) v Budapešti.

Obec je nástupným bodom do Bzovíckej planiny. Okolité lesy sú aj poľovníckym revírom – Litava, Breziny a Čabrad.

V obci je 6 neobývaných domov, ktoré sa využívajú pre individuálnu chalupnícku rekreáciu.

Priemerná denná návštevnosť je odhadovaná na 50 osôb v lete a 20 v zime.

Denná rekreácia občanov sa uskutočňuje na športovo-rekreačných plochách v obci – parčíky, ihriská a okolitá krajina. Koncom týždňová rekreácia sa uskutočňuje v širšom priestore regiónu.

Návrh

ÚPN navrhuje rozvoj cykloturistických aktivít – cestičky v obci i k.ú. Navrhuje revitalizáciu športovísk. Ihrisko v DJ navrhuje ÚPN rozšíriť a doplniť verejnou zeleňou a vodnou plochou vo funkcii retenčnej nádrže, chrániacej zástavbu pred veľkými vodami.

Letné kúpalisko s kapacitou 50 miest navrhuje v priestore jestv. protipožiarnej nádrže za OcÚ.

Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí s predpokladanou celkovou kapacitou cca 20 lôžok a cca 20 lôžok v individuálnych chalupách. Za tým účelom navrhuje uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry.

Celkovo ÚPN predpokladá nárast dennej návštevnosti na 60 osôb v lete a 30 v zime.

Stav rekreačných možností pre obyvateľov bude vyhovovať i perspektívne.

2.7.5 Ekonomické aktivity

Štruktúra a kapacita ekonomických aktivít je úmerná potenciálu obce. Dominuje primárny a sekundárny sektor, u ktorých je predpoklad nárastu. Perspektíva bude vo využití prírodného a kultúrno-historického potenciálu v prospech poľnohospodárstva, lesohospodárstva, ako aj turizmu. Rozvoj ekonomiky obce bude vychádzať z týchto prognóz:

- stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej a lesohospodárskej výroby,
- rozširovanie služieb obyvateľstvu a turizmu - cyklo a agroturizmus.

2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia

Výstavba, prestavba a rekonštrukcia obce je rozdelená do dvoch základných etáp:

1. etapa – rok 2027,
2. etapa – rok 2035.

Prvá etapa predstavuje realizáciu investičných zámerov vo všetkých častiach obce pre cca 205 obyvateľov. V 1. etape je navrhovaných 9 bytov v RD a komplexné zabezpečenie technickou infraštruktúrou, dopravou, občianskym a športovo – rekreačným vybavením.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Navrhovaná hranica zastavaného územia obce podľa § 139a Stav. zákona je odvodená od hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990. Zahrňuje jestvujúce a navrhované plochy bývania, športu, občianskeho vybavenia, dopravy a infraštruktúry.

V obci ju ÚPN navrhuje rozšíriť nasledovne:

HJ - okraj jestv. areálu roľníckeho družstva, plôch jestv. RD a navrhovanej plochy priemyslu

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

(bývalý ovčín),
DJ - okraj jestv. futbalového ihriska a návrhu jeho rozšírenia s parkoviskom a navrhovanej
ČOV.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

2.9.1 Ochranné pásma

- I° vodárenského zdroja – oplotené areály,
- II° vodárenského zdroja,
- poľnohospod. dvor: HJ: 500 – 350 m od objektov živočíšnej výroby,
DJ: 200 - 150 m od objektov živočíšnej výroby,
- cintoríny – 50 m od hranice pozemku pohrebiska,
- les – OP tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku,
- cesta II. triedy – 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným ÚPN-O; je tu zákaz výstavby obytných objektov a budov, v ktorých sa zdržiavajú ľudia trvale alebo opakovane dlhodobo,
- cesty III. triedy - 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným ÚPN-O; je tu zákaz výstavby obytných objektov a budov, v ktorých sa zdržiavajú ľudia trvale alebo opakovane dlhodobo,
- miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 metrov od osi vozovky,
- rádionavigačného zariadenia D-VOR/DME Dobrá Niva – severná časť k.ú. obce,
- *V zmysle § 30 leteckého zákona č.143/1998 Z.z. je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce:*
 - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
 - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
 - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),
 - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).

2.9.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry

Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb, alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (tými sú v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie) – zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách:

- do 5 m široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž drobných vodných tokov,
- 10 m od brehovej čiary pozdĺž vodohospodársky významnom toku Vrbovok,
- ďalej zdrojov pitnej vody, ako aj ostatných vodohospod. zariadení v zmysle zák. 442/2002 Z.z. a v zmysle vydaných rozhodnutí pre ochranné pásma vodných zdrojov.

Verejné vodovody a kanalizácie, zdroje pitnej vody, ako aj ostatné vodohospod. zariadenia (v zmysle zák.č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciach):

- 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 6 m - skupinový vodovod.

Ochranné pásma (v zmysle zákona o energetike č.251/2012 Z.z.) na ochranu elektro energetických zariadení:

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7 m,
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu,
- elektrické stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

2.9.3 Chránené územia – funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení

- evidované svahové deformácie – v k.ú. stabilizovaná (1 zóna) a potenciálna (1 zóna),
- stredné radónové riziko – izoplocha nízkeho zasahuje JZ časť k.ú a stredného celé zastavané územie obce a ďalšie sú v rozptyle,
- ochranné lesy,
- najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy s kódom a BPEJ – 0206012/3, 0211012/4, 0211015/4, 0265202/6, 0706002/5, 0706012/5, 0711012/5, 0756202/6, 0756402/6, 0761222/6, 0771202/5, 0771222/5,
- bývanie a školské zariadenia – príslušná izofóna ekvivalentnej hladiny hluku od ciest – 40-60 dB(A) zabezpečujúca akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.,
- príroda – celé územie leží v 1. stupni ochrany podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny.

2.9.4 Stratégia adaptácie k.ú. mesta na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Dokument „Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ navrhuje súbor adaptačných opatrení, ktoré vedú k čiastkovému riešeniu problému zmeny klímy. (Metodické usmernenie MDVRR SR č.16281/2017/B630-SV/33859, odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 zo dňa 26.03.2014 k „Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“).

ÚPD aplikuje predmetnú stratégiu nasledovnými opatreniami:

Opatrenia voči častejším intenzívnejším vlnám horúčav:

- zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavanom území,
- zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní otvorov,
- podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytváraním vhodnej mikroklimy pre chodcov a cyklistov v obci,
- prispôbenie výberu drevín pre výsadbu meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytváraním komplexného systému plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu silného vetra a víchric:

- udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
- podporovanie implementácie opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbou
- vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných brán.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:

- zabezpečenie opätovného využívania dažďovej a odpadovej vody.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:

- zabezpečenie zvýšenia retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľadom k životnému prostrediu,
- zabezpečenie zvýšenia infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach,
- zabezpečenie zvyšovania podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle,
- zabezpečenie a udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou,
- usmernenie, resp. zvýšenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečenie opatrení proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.

Pre udržanie biodiverzity, vitality a estetiky k.ú.:

- ÚPD navrhuje kostru ekologickej stability zahŕňajúcu miestne, regionálne a nadregionálne významné ekosystémy,

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Docieliť podiel sídelnej zelene v obci diferencovane:

Základné normatívy sídelnej vegetácie pre podmienky Slovenska (m²/ obyv; Supuka)

Vegetačné formácie verejných priestranstiev	8 - 14
Vegetácia obytných súborov - pri rodinných domoch	30 - 60
Vegetácia občianskej vybavenosti	12 -14
Vegetácia špeciálna - cintoríny, urnové háje	4
Spolu	54 - 88

- Docieliť parametre sídelnej zelene v nasledovnej štruktúre:

- parčík 0,5 - 2,0 ha (pri predškolských zariadeniach, v obytných územiach, ploche športu a rekreácie a pod.),
- vegetačný pás (najčastejšie s ochrannou a ekostabilizačnou funkciou pozdĺž cestných komunikácií, na svahoch a brehoch vodných tokov a plôch, ochranná vegetácia výrobných závodov),
- stromová aleja (v uliciach),
- skupina stromov, krikov, alebo solitéry (pri domoch, umeleckých a religióznych stavbách a dielach a pod.),
- výsadba trávy a ozdobných drevín.

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, geologických zosuvov a ochrany pred povodňami

V súlade s Vyhl. MV SR č. 532/ 2006 Z.z. O podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je prevedená analýza stavebno-technického stavu budov a identifikovanie suterénnych priestorov - potenciálne ukrytie obyvateľov v úkrytoch budovaných svojpomocne.

MOS SR nemá v k.ú. obce požiadavky na ÚPD.

Pri definovaní funkcií územia a riešení rozvojového územia je potrebné rešpektovať vyhlášku MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb Zásobovanie vodou na hasenie požiarov. Upraviť zdroje vody a dimenzie vodovodného potrubia verejného vodovodu a odberných miest podľa predpokladaných stavieb v územiach:

Pre funkciu Obytné územia s plochou pre výstavbu rodinných domov:

- Pre stavby na bývanie a ubytovanie skupiny A s plochou $S < 200 \text{ m}^2$ a nevýrobné stavby s plochou požiarneho úseku $S < 120 \text{ m}^2$ – hodnota najmenej dimenzie potrubia vodovodnej siete DN 80.

Pre funkciu Občianskej vybavenosti, poľnohospodárske, priemyselné a ďalšie stavby:

- Pre nevýrobné stavby s plochou požiarneho úseku $120 < S < 1000 \text{ m}^2$ – hodnota najmenej dimenzie potrubia vodovodnej siete DN 100.
- Pre nevýrobné stavby s plochou požiarneho úseku $1000 < S < 2000 \text{ m}^2$ a pre výrobné stavby a sklady v jednopodlažnej stavbe s plochou požiarneho úseku $500 < S < 1000 \text{ m}^2$, otvorené technologické zariadenia s plochou $S < 1500 \text{ m}^2$ – hodnota najmenej dimenzie vodovodnej siete DN 125.
- Pre nevýrobné stavby s plochou požiarneho úseku $S > 2000 \text{ m}^2$ a pre výrobné stavby a sklady v jednopodlažnej stavbe s plochou požiarneho úseku $S > 1000 \text{ m}^2$, otvorené technologické zariadenia s plochou $S > 1500 \text{ m}^2$ – hodnota najmenej dimenzie vodovodnej siete DN 150.

Odberné miesta – nadzemné požiarne hydranty sa umiestňujú mimo požiarne nebezpečného priestoru stavby, najmenej 5 m a najviac 80 m od stavieb (pre IBV 200 m), ich vzájomná vzdialenosť môže byť 160 m (pre IBV 400 m) – vzdialenosť meraná po skutočnej trase mobilnej hasičskej techniky, podzemné hydranty sa navrhujú podľa § 8 ods. 6 citovanej vyhlášky, nadzemné hydranty navrhovať podľa článku 4.9 a 4.10 STN 92 0400.

V miestnych častiach obce, v ktorých nie je vybudovaný verejný vodovod, potrebu vody na hasenie požiarov zabezpečí obec iným spôsobom podľa § 4 ods. 2 a ods. 3 vyhlášky MV SR č.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

699/2004 Z. z., čl. 3.3 a čl. 3.11 STN 92 0400 (v nadväznosti na STN 73 6639) – a to zdroj vody, prístupová cesta, čerpace miesto vhodné pre používanú hasičskú techniku, vzdialenosť od stavby, ...

Pri riešení a umiestňovaní stavieb rešpektovať vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Zóny aktívneho a potenciálneho geologického zosuvu zasahujú do východnej časti k.ú. nad obcou. V oboch zónach nie je zástavba navrhovaná.

Ochrana pred povodňami je riešená návrhom zástavby mimo záplavové územia, resp. nad hladinou Q₁₀₀.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska územnej ochrany prírody sa územie katastra nachádza mimo chránených území európskeho alebo národného významu.

V súvislosti so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 170/2021, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu, ktorých plochy sú zachytené v grafickej prílohe v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, rovnako boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu.

V území boli vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky.

1. Potok Jalšovík s prítokmi. Prírodné tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Biotopy Br6, Br8, Kr9, Lk5, Lk6, Lk10, Pr2, Ls1.3.
2. Potok Vrbovok. Prírodné tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Biotopy Br6, Br8, Kr9, Lk5, Lk6, Lk10, Ra6, Pr2, Ls1.3.
3. Horné lúky. Komplex prevažne drevinových porastov na ploche svahoch údolia potoka Jalšovík v časti nad obcou. Biotopy Tr7, Kr7, Ls2.1.
4. Komplex poloprirodzených travinno-bylinných spoločenstiev v nive a údolí potoka Jalšovík s rôznym stupňom obhospodarovania. V spoločenstvách prevažujú živné a vlhkomilné druhy. Biotopy Lk1, Lk3, Lk5, Lk6, Lk10, Ra6.
5. Lesné porasty a porasty charakteru lesa na svahu ľavostranného prítoku potoka Jalšovík. V spoločenstvách prevažuje dub cerový, dub zimný, porasty sú čiastočne znehodnotené výskytom agátu. Biotopy Tr7, Kr7, Ls2.1.
6. Kopanica – Stránička – Hrušťava – Stádliská. Rozsiahly komplex poloprirodzených travinno-bylinných porastov na svahoch ľavej časti údolia potoka Jalšovík a jeho prítokov, na hrebeni medzi údoliami potoka Jalšovík a potoka Vrbovok a pravej časti údolia potoka Vrbovok. Biotopy Kr7, Tr1, Lk1, Lk3.
7. Uramov laz. Dobre vyvinuté hrabovo-dubové porasty. Biotopy Tr7, Ls2.1.
8. Fragmenty nivných lúk potoka Vrbovok s prevažne vlhkomilnými spoločenstvami. Biotopy Lk5, Lk6, Lk10, Ra6.
9. Pri majeri. Komplex dubových a dubovohrabových lesných porastov a porastov mimolesných drevín charakteru lesa, čiastočne rozpracovaných obnovnou ťažbou. Biotopy Tr7, Ls2.1.
10. Komplex rôznorodých travinno-bylinných porastov v priestore medzi potokom Jalšovík a jeho ľavostranným bezmenným prítokom pod obcou. Biotopy Kr7, Lk1, Lk3, Lk5, Lk6, Lk10.
11. Lesný porast s prevahou hraba. Biotopy Tr7, Ls2.1.
12. Nad družstvom – Pri kríži. Komplex poloprirodzených travinno-bylinných porastov na svahoch pravej časti údolia potoka Jalšovík. Biotopy Kr7, Lk1, Lk3.

Podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR východným okrajom územia prebieha biokoridor nadregionálneho významu. Podľa Národnej ekologickej siete do východného okraja katastra zasahuje

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

jadrové územie národného významu N1. Krupinská planina – dolina Litavy. Regionálny ÚSES neuvádza regionálne prvky. Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný, avšak na základe predbežného zhodnotenia územia môžeme v území situovať niektoré jeho prvky. Charakter miestneho biokoridoru má plocha lokality 1., miestnych biocentier majú spojené plochy lokalít 3. a časť 4., jednotlivé lokality 5., 7., 8., 11., charakter regionálneho biocentra majú spojené plochy lokalít 2., časť 6., 8., 9., ostatné plochy majú charakter interakčných prvkov a genofondových plôch.

Územie katastra obce Jalšovík môže ostať z hľadiska ekologicky únosného využívania územia zväčša bez zmien. Oráčinová časť je dostatočne rozčlenená jestvujúcimi štruktúrami mimolesnej drevinovej zelene a aj keď ide lokálne o pomerne kompaktné bloky kultúry, sú dostatočne rozčlenené plochami lúk, pasienkov a štruktúr mimolesnej drevinovej vegetácie. Dôležité sú aj zvyšky sadových výsadiieb v plochách oráčin. Jestvujúce pasienky sú zhruba rovnakého rozsahu ako oráčiny. Sú prevažne druhotné, no v dostatočnej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako dostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene. Ako vyplýva z alternatívneho ekologického výberu, vo veľkej časti katastra je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia.

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci treba spracovať samostatný generel (dokument starostlivosti o dreviny). Zeleň v obci je obnovovaná a vytváraná živelne, bez potrebného odborného zázemia. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Dopravný systém obce

Širšie dopravné vzťahy

Cestná doprava

Územie obce Jalšovík sa na nadradenú komunikačnú sieť Banskobystrického kraja napája cestou II. triedy č. 526 a sieťou ciest III. triedy.

Cesta II/526, ktorej trasa je vedená severnou polohou k.ú. sa západne napája na cestu I/66, ktorá je radená do siete ciest európskeho významu E 7 so smerom Poľsko, Krakow – Trstená – Dol. Kubín – Ružomberok – Donovaly – Banská Bystrica – Zvolen -Krupina – Šahy – Maďarsko, Budapešť.

Cesta II/526 je jedna z najdlhších ciest II. triedy Banskobystrického kraja. Začína v okrese Krupina na križovatke s cestou I/66 pri obci Devičie a pokračuje križovatkami s III/2565 a III/2573, ktorými je priamo sprístupnené k.ú. Jalšovík. Cesta II/526 je vedená mimo zastavaného územia obce a je vybudovaná kategórie C 8,0/60.

Na ceste II/526 sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2015. Pre návrhový rok 2035, bola vypočítaná dopravná záťaž na ceste II. triedy podľa koeficientov rastu intenzity v TP 07/2013, pre VÚC BBK – prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040.

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				% nákladné automobily
		nákladné automobily	osobné automobily	motocykle	vozidlá spolu	
II/526,92557, Jalšovík	2015	398	2 381	8	2 787	14,3
	2035	510	3 167	11	3 688	13,8

Železničná doprava

Neprechádza k.ú. obce. Paralelne s trasou cesty I/66 je vedená železničná jednokolačná, regionálna trať č.153 so smerom Zvolen – Šahy. V Krupinu je železničná stanica.

Charakteristika komunikačnej siete obce

Základný komunikačný systém k.ú. obce je tvorený cestami III. triedy č. 2573 a 2565:

- III/2573 so smerom od križovatky s cestou II/526 ku križovatke s cestou III/2565 – cestou je

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

dopravne sprístupnená zástavba obcí Horný a Dolný Jalšovík. V extravilánovom úseku cesty III/2573 medzi zastavanými časťami obce radíme cestu do kategórie C 7,5/60. V zastavanom území plní funkciu zbernej komunikácie, funkčnej triedy B3 a radíme ju do kategórie MZ 7,0/50. V Dolnom aj Hornom Jalšovíku sú na ceste III. triedy mostné objekty, ktorým je preklenutý regulovaný vodný tok Jalšovík.

- V južnej polohe zastavaného územia obce Dolný Jalšovík sa cesta III/2573 stykovou križovatkou križuje s cestou III/2565 so smerom križovatka II/526 v obci Bzovík – smer Koží Vrbovok. V extraviláne zastavaného územia obce radíme cestu do kategórie C 7,5/60, v zastavanom území obce radím cestu funkčnej triedy B2, kategórie MZ 7,0/50.
- Západnou hranicou katastrálneho územia Jalšovík je vedená trasa cesty III. triedy č. 2570 so smerom styková križovatka III/2570 s II/526, do smeru Horné Mladonice, Čekovce.

Ostatné komunikácie majú charakter obslužných prístupových komunikácií, ktoré radíme v zmysle STN 73 6110 do funkčnej triedy C3 a sú slepo ukončené. Cesty majú v mnohých prípadoch nespevnený povrch v pokračovaní ciest poľného charakteru.

Pri zhodnotení trás ciest boli na komunikačnej sieti prieskumom zistené tieto dopravné závady:

bodové dopravné závady

- 1 autobusové zastávky na ceste II/526 a na priebežnej ceste III/2565 nemajú zrealizované samostatné niky pre zastavovanie autobusov mimo jazdných pruhov vozovky komunikácie,
- 2 pri areáloch cintorínov, ktoré sú v H. a D. Jalšovíku situované s priamym dopravným napojením na cestu II/526 a priebežnú III/ 2565 nie sú zrealizované parkovacie plochy a bezpečné výjazdy na tieto cesty. Sú vyššieho dopravného významu.

liniové dopravné závady

- 1-1' pozdĺž cesty III. triedy nie sú v zastavanom území obce zrealizované chodníky pre peších, pešími chodníkmi nie sú prepojené zastávky PAD situované na ceste II/526 a III/2565 triedy so zástavbou, cintorínmi a areálmi výroby a skladov,
- 2-2' v celom úseku zastavaného územia nie je cesta III/2573 vzbudovaná v kategórii v zmysle STN,
- 3-3' mieste účelové komunikácie sprístupňujúce zástavbu nemajú zrealizovaný asfaltový povrch potrebnej únosnosti.

Návrh

- rešpektuje trasu cesty II/526,
- na zastávkach pravidelnej autobusovej dopravy (PAD), ktoré sú situované na ceste II. triedy - pri cintoríne a pri areáli RD Bzovík navrhuje plochu pre samostatné zastavovacie pruhy pre PAD, mimo jazdných pruhov vozovky cesty; Pozdĺž cesty II/526 navrhuje chodník na prepojenie zastávok PAD s navrhovaným chodníkom pozdĺž cesty III/2573,
- rešpektuje prieťah cesty III/2573, ktorým sú dopravne obsluhované časti zastavaného územia obce Jalšovík bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3. ÚPN a navrhuje v celom úseku prestavať vozovku na kategóriu MZ 7,0/50 a mimo zastavaného územia prestavať cestu v celom úseku na kategóriu C 7,5/60,
- pozdĺž cesty III/2573 vymedziť pás pre chodník min. šírky 2,0 m (trasa po pravej strane cesty v smere jazdy Dolný – Horný Jalšovík),
- v časti Dolný Jalšovík je pozdĺž cesty III/2565 vybudovať obojstranný chodník min. voľnej šírky 2,0 m v úseku od autobusovej zastávky PAD k cintorínu a areálu hospodárskeho dvora,
- existujúcu križovátku na ceste II/524 s III/2573 a k cintorínu navrhuje prestavať na priesečnú so situovaním obojstrannej zastávky PAD v križovatke, a účelovú cestu prestavať na MK kategórie MO 6,4/40,
- existujúce miestne obslužné komunikácie ÚPN radí do funkčnej triedy C3 a navrhuje ich postupnú prestavbu na kategóriu MO 6,4/40. V zmysle STN 73 6110 – oprava O1, ide o obojsmerné komunikácie so šírku vozovky 5,0 m s dvoma jazdnými pruhmi šírky 2,5 m a obojstranným bezpečnostným pásom oproti pevnej prekážke šírky 0,5 m,
- slepo ukončené komunikácie navrhuje ukončiť obratiskom,
- navrhované lokality rodinných domov navrhuje ÚPN sprístupniť a dopravne obsluhovať obslužnými komunikáciami funkčnej triedy C3 a kategórie MO 6,0/40,
- v časti Horný Jalšovík ÚPN navrhuje existujúcu obslužnú cestu (sprístupňuje areál stolárskej výroby - označenie 5) prestavať na kategóriu MO 6,5/40 a dostavať cestu v tejto kategórii v predĺžení trasy k navrhovanej ploche priemyselnej výroby (označenie 13),

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

- v časti Dolný Jalšovík navrhuje ÚPN plochu pre obslužnú komunikáciu sprístupňujúcu ihrisko ÚPN kategórie MO 6,0/40 a jestv. účelovú cestu predĺžiť po ČOV,
- dopravné napojenie navrhovaných miestnych komunikácií na existujúci komunikačný systém riešiť tak, aby boli dodržané rozhrádové pomery v križovatkách v zmysle ukazovateľov STN 73 6110.

Účelové komunikácie

Polné cesty - nadväzujú na miestne komunikácie, resp. na cestu II. a III.tr a sú to vyjazdené, zemité vozovky šírky cca 2,5 - 3,0 m slúžiace hospodárskym účelom. Nie sú zrealizované v zmysle príslušných noriem a nemajú význam v dopravnom systéme obce.

ÚPN ich navrhuje prestavať.

Lesné cesty - sú zrealizované podľa príslušných noriem, problematické je ich napojenie na cestu II. a III.tr z hľadiska ich stavebno-technického riešenia.

ÚPN ich navrhuje prestavať.

Pešia a cyklistická doprava

V obci nie sú zrealizované pešie chodníky. Na tento účel sa využívajú komunikácie a pridružený uličný priestor.

Návrh

- pozdĺž zbernej cesty III/2573 v celom jej úseku obce Jalšovíka navrhuje ÚPN navrhuje jednostranne chodník min. šírky 2,0 m; Jeho trasa bude vedená po pravej strane vozovky cesty, v smere jazdy Dolný – Horný Jalšovík a bude prepájať autobusové zastávky PAD s lokalitami bývania, služieb a občianskej vybavenosti,
- pozdĺž cesty II/526 ÚPN navrhuje vyčleniť pás pre chodník na prepojenie zastávok PAD,
- pozdĺž cesty III/2565 v Dolnom Jalšovíku navrhuje prepojiť obojstranným chodníkom zastávky PAD s areálom cintorína, areálom stolárskej výroba a areálom futbalového ihriska,
- priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás a chodníkov navrhuje ÚPD miesto mimo telesa cesty II. a III. triedy, tak aby priestor zabezpečil umiestnenie dopravných značiek, dopravných zariadení a súčastí cesty II. a III. triedy,
- v nových lokalitách RD vyčleniť šírku uličného priestoru min. 9 až 10,0 m pre vedenie vozovky komunikácie 5,0 m a pre min. jednostranný chodník pre peších min. šírky 1,5 m,
- chodníky prepojiť na plánované nadregionálne a regionálne cyklo cestičky,
- miestne prístupové komunikácie zdieľať pre chodcov.

Turistické trasy

V k.ú. obce nie je vedená žiadna turistická, či cykloturist. cesta. K.ú. sa dotýka modrá turist. trasa regionálneho významu Krupina – Hrušov a na ňu nadväzujúce cyklotrasy.

Koridor cesty I/66 je napojiteľný na Európsku diaľkovú cyklistickú sieť EuroVelo 6 (východo – západný smer Čierne more – Atlantický oceán) v Budapešti.

Návrh

- ÚPD navrhuje chodník pozdĺž zbernej komunikácie B3 od horného po dolný cintorín s napojením na plánované nadregionálne a region. cyklo cestičky pozdĺž ciest,
- ÚPD navrhuje pozdĺž cesty II/526 v zmysle ÚPN VÚC BBK pás pre nadregionálnu cyklo cestičku šírky min. 3,0 m ako samostatné teleso mimo vozovku cesty II. triedy.

Statická doprava

V obci je pred objektom spoločenského domu v časti Horný Jalšovík (3) parkovacia plocha pre 3 automobily. V časti Dolný Jalšovík je pri objekte bývalých potravín možnosť parkovania pre cca 8 automobilov.

Areál Roľníckeho družstva Bzovík, ktorý je priamo dopravne napojený na cestu II/526 má zrealizovanú parkovaciu plochu pre 15 vozidiel.

Iné parkovacie a odstavňé plochy pri objektoch občianskej vybavenosti a pri cintorínoch nie sú zrealizované. Na účel parkovania sú využívané komunikácie a pridružený uličný priestor.

Obyvatelia bývajúci v rodinnej zástavbe si stavajú garážové a odstavňé stojiská podľa potreby na vlastných pozemkoch.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Návrh

Nároky na statickú dopravu boli vypočítané v zmysle STN 73 6110, podľa platnej zmeny ukazovateľov Z2 - podľa tab. č.21, kde sú stanovené základné ukazovatele pre príslušnú účelovú jednotku podľa druhu a funkčného využitia objektu, pre stupeň automobilizácie 1:2,5.

Odstavné stojiská pre zástavbu rodinných domov:

- pre potreby obyvateľov bývajúcich v rodinnej zástavbe nie sú navrhované parkovacie a odstavné stojiská; V zmysle STN 73 6110/Z2 je potrebné zabezpečiť na každom pozemku pre rodinný dom 2 odstavné stojiská v garážach alebo na parkovacích stojiskách.

Parkovanie občiansku vybavenosť:

- parkovacie stojiská je potrebné navrhovať pre občiansku vybavenosť pre konkrétnu funkciu a jej kapacitu v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 aktualizovaná zmena Z2 s použitím redukčných koeficientov „k“ – ide o súčinitele vplyvu stupňa automobilizácie, veľkosti obce ako aj vplyvu deľby dopravnej práce:

<i>Druh vybavenosti</i>	<i>1 park.miesto /účelovú jednotku</i>	<i>kapacita</i>	<i>návrh park.stojísk</i>
1 Domy smútku, cintorín	500 m ² / 1 stojisko	2 x 1,5 tis. m ²	(3+2)+(3+2) stojísk
2 Roľnícke družstvo Bzovík	4 zamest/ 1 stojisko	v areáli zreal.	40 stojísk
3 Spoločenský dom (exist P3)	4 stoličky/ 1stojisko	30 stol.	7 stojísk
7 Ihrisko v centre	4 návšt./ 1 stojisko	20 návšt.	5 stojísk
8 Hasič. zbrojnica + fitness (exist P4)			4 stojiská
9 OcÚ, spoločenská sála (exist P4)	4 stoličky/ 1stojisko		4 stojiská
12 Futbalové ihrisko	4 návšt./ 1 stojisko	80 návšt.	20 stojísk

Návrh

- ÚPN navrhuje parkoviská pri cintorínoch 5 + 5 státí, pri futbalovom ihrisku 20 a 5 státia pri ihrisku v obci. Ďalej navrhuje:
- parkovacie stojiská navrhuje pre konkrétnu funkciu a jej kapacitu v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 aktualizovaná zmena Z2 s použitím redukčných koeficientov „k“ – ide o súčinitele vplyvu stupňa automobilizácie, veľkosti obce ako aj vplyvu deľby dopravnej práce,
- pre občiansku vybavenosť navrhuje parkoviská na vlastnom pozemku, tak aby sa zabránilo parkovaniu na verejných komunikáciách,
- podľa vyhlášky č.532/2002 Z.z navrhuje z počtu parkovacích miest vyčleniť cca 4 % pre osoby s obmedzenou možnosťou pohybu,
- pri návrhu nových objektov občianskej vybavenosti, podnikateľských aktivít, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110/Z2 na vlastnom pozemku investora,
- na sústredených parkovacích stojiskách navrhuje parkovacie stojiská s povrchovou úpravou z zatravnovacích panelov ekoraster a v zmysle STN 73 6110 zmena Z1 navrhuje plochu pre výsadbu vzrastlých stromov v pomere 1 strom na 4 stojiská.

Pravidelná autobusová hromadná doprava

K.ú. obce je obsluhované tromi prímestskými linkami pravidelnej autobusovej dopravy (PAD), ktoré premávajú po ceste II a III triedy:

linky tam/späť

počet spojov

605408 so smerom Krupiná-Litava-Čebovce-Cerovo

zastávky: Jalšovík H. rázc., Jalšovík H.most, Jalšovík D. OcÚ, Jalšovík D. rázc. 10/1

605409 so smerom Krupiná-Bzovík-Zemiansky Vrbovok,Viničky rázc.-Cerovo-Hrušov

zastávky: Jalšovík H. rázc., Jalšovík H.most, Jalšovík D. OcÚ, Jalšovík D. rázc. 4/6

610413 so smerom V.Krtíš-Modrý Kameň/Krupiná-Zvolen-B.Bystrica

zastávky: Jalšovík D., Jalšovík rázc.2/1

Autobusová zastávka, ktorá je situovaná na križovatke ciest II/526 – III/2573 má jednostranne osadený plechový prístrešok pre cestujúcich, nie sú na zastávke zrealizované samostatné zastávkové pruhy pre zastavovanie spojov BUS mimo jazdné pruhy cesty II. triedy a mimo teleso stykovej križovatky. Na zastávke nie sú čakacie priestory pre cestujúcich.

Na ostatných zastávkach PAD v riešenom území sú jednostranne osadené prístrešky pre

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

cestujúcich. Je využitý aj priestor mostného objektu, ktorý je zrealizovaný pre prekrytie vodného toku.

Návrh

- na zastávkach v zastavanom území obce je v ÚPN navrhuje priestorový posun zastávok podľa okolitých podmienok s napojením na plánovaný systém chodníkov,
- situovať obojstrannú autobusovú zastávku na ceste II/526 (pri cintoríne) s rešpektovaním navrhovaného dopravného napojenia areálu tak, aby bol zabezpečený bezpečný prechod vozovkou a napojenie na navrhované chodníky v obci,
- na všetkých priestorovo navrhovaných posunoch zastávok PAD na ceste III/2573 vymedziť samostatné zastavovacie pruhy pre zastavovanie autobusov mimo jazdných pruhov na zbernej komunikácii (v zmysle ukazovateľov STN 73 6425),
- na zastávkach navrhuje plochy pre čakacie priestory a prístrešky cestujúcim,
- ÚPN navrhuje na ceste III/2565 v Dolnom Jalšovíku obojstranne realizovať zastávky PAD so samostatnými zastavovacími pruhmi, čakacími priestormi a prístreškami pre cestujúcich,

Letecká doprava

V k.ú. obce sa nenachádza žiadne civilné letisko ani osobitné letisko. Najbližšie je v Sliači a Očovej.

Do k.ú zasahujú OP rádionavigačného zariadenia D-VOR/DME Dobrá Niva, ktoré ÚPN rešpektuje.

Dopravné zariadenia

Najbližšie ČSPH je v meste Krupina.

Ochranné pásma a hluk od automobilovej dopravy

V zmysle Vyhlášky FMD č.35 z roku 198 je základné cestné ochranné pásmo v extravilánových úsekoch ciest:

- pre cesty II. triedy 25 m obojstranné od osi komunikácie,
- pre cesty III. triedy 20 m obojstranné od osi komunikácie.

Východiskovým podkladom pre výpočet hluku je intenzita dopravy na ceste II/526, ktorá je v dotyku so severnou zástavbou obce Horný Jalšovík. Výpočet hluku je spracovaný pre rok 2020 pre zloženie dopravného prúdu pre cesty II. triedy, so zohľadnením sklonových pomerov nivelety komunikácie. Výpočet hluku bol spracovaný v miere podrobnosti pre ÚPN-Z a predstavuje ekvivalentnú hladinu hluku bez redukcí možných odrazov, pevných prekážok a pod.

n	=	215 skutočných vozidiel/h
% NA	=	13,8 %
Faktory	F1	= 1,74
	F2	= 1,22
	F3	= 1,0
pomocná veličina	X	= 456

Základná ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5 m od osi cesty je 66,6 dB(A).

Pre obytné súbory vyhláška MZ SR č.237/2009 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, je prípustná max. ekvivalentná hladina hluku 60 dB(A).

Táto hodnota hluku je podľa výpočtu dosiahnutá vo vzdialenosti 38,0 m od cesty II. triedy. Ekvivalentná hladina hluku 65 dB(A) je podľa výpočtu dosiahnutá vo vzdialenosti 12,0 m od cesty II. triedy.

V koncepcii rozvoja obce ÚPN **rešpektuje prípustnú ekvivalentnú hladinu 60 dB(A)**

2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky

A. Zásobovanie pitnou vodou

Pitná voda je dodávaná z verejného, obecného vodovodu z r. 1969, ktorý prevádzkuje MBP Krupina. Vodný zdroj, ČS a VDJ sú lokalizované na k.ú. obce. Rozvody sú liatina dimenzie DN125 mm DN100 mm a DN80 mm, vrátane jestvujúcich vodovodných prípojkov a napojením RD Bzovík.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Zdrojom pitnej a úžitkovej vody sú dve vrtané studne, ktoré sú vybudované mimo zastavané územie obce a to staršia – vrt č. 1, ktorá bola realizovaná do hĺbky cca 60,0 m od terénu so zabudovanou oceľovou pažnicou \varnothing 273 mm a novšia vrtaná studňa – vrt č. 2 s hĺbkou cca 90,0 m a zabudovanou oceľovou pažnicou \varnothing 324 mm, keď nad oboma vrtanými studňami sú vybudované murované čerpace stanice „ČS1“ a „ČS2“. Podzemná pitná a úžitková voda je z týchto studní pomocou osadených ponorných čerpadiel prečerpávaná cez jestvujúce výtlačné potrubie priamo do jestvujúceho akumuláčného vodojemu „Jalšovík“. V súčasnosti je využívaná len novšia vrtaná studňa – vrt č. 2 s priemernou výdatnosťou $Q_d = 0,72$ l/s ($Q_{h,max} = 1,10$ l/s) a osadeným ponorným čerpadlom v hĺbke cca 55,0 m od terénu. Obidve čerpace stanice – vrty podzemnej vody majú oplotené I. ochranné hygienické pásmo vodného zdroja.

Pitná a úžitková voda je z jestvujúcich vrtaných studní prečerpávaná do akumuláčného vodojemu cez jestvujúce výtlačné potrubie, ktoré je vybudované z materiálu liatina a PVC-tlakové v celom rozsahu dimenzie DN 80 mm. Výtlačné potrubie tvoria dve vetvy a to vetva „A“, ktorej trasa je od čerpacej stanice „ČS1“, druhá kratšia vetva – vetva „AA“ je od čerpacej stanice „ČS2“ (vrtu č.2) vedená zeleným pásmom k jestvujúcej armatúrnej šachte „AŠ-1“, v ktorej je prepojená na jestvujúcu vetvu „A“.

Za účelom akumulácie vody je vybudovaný akumuláčny – zásobný vodojem „Jalšovík“, osadený na lúke nad obcou s kótou maximálnej hladiny 392,55 m n.m. (dno vodojemu 387,55 m n.m.). Je typový jednokomorový betónový objekt s pridruženou podzemnou armatúrnou komorou akumuláčného objemu 100 m³. Hygienická nezávadnosť - dezinfekcia pitnej vody je v súčasnosti zabezpečená vybudovaným novým automatickým chlóvaním vody na prítoku do vodojemu a to cez osadené dávkovacie čerpadlo prepojené priamo na jestvujúce výtlačné potrubie. Vodojem je v rámci hygienického ochranného pásma oplotený.

Do výkresu č. 2 a 4 je podľa ÚPN-VÚC BBSK zanesená trasa pre výhládový hlavný prívod pitnej vody a súvisiace stavby pre jednotlivé oblastné a skupinové vodovody Stredoslovenskej a Východoslovenskej vodárenskej sústavy.

Návrh

Územný plán rieši vývoj počtu obyvateľstva v z 190 na 220 k roku 2035.

Objem vody je vypočítaný podľa vyhlášky MŽP č. 684/2006, ktorá stanovuje potrebu pitnej vody pre domácnosti s lokálnou prípravou teplej úžitkovej vody v množstve 135 l/osobu/deň a na občiansku vybavenosť v množstve 15 l/osobu/deň. Vyhláška umožňuje znížiť vypočítanú potrebu vody o 25 % ak sú v každom dome osadené vodomery.

Celková potreba pitnej vody obce k roku 2035:

Celková potreba spolu $Q_p = 220 \times (135+15) \times 0,75 = 24\,750$ l/deň = 0,28 l/s,

Celkové denné max. $Q_m = Q_p \times k_d = 24,75 = 49,5$ m³/deň = 0,57 l/s,

Celkové hodinové max. $Q_h = Q_m \times k_h = 0,57 \times 1,9 = 1,08$ l/s.

Posúdenie kapacity k roku 2035:

- zdroje vody potrebu $Q_m = 0,57$ (resp. 1,08 l/s) pokrývajú,

- vodojem pre obec s objemom 100 m³ zabezpečí s veľkou rezervou nutný objem:

$V = Q_m \times 0,6 = 49,5 \text{ m}^3 \times 0,6 = 29,7 \text{ m}^3$,

- zásobovacie potrubie DN 100 zabezpečí Q_m s rezervou.

B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odpadové vody z územia obce sú odvádzané a zneškodňované oddelene podľa ich pôvodu. Povrchové vody atmosférického pôvodu zo striech, dvorov, komunikácií a príľahlého terénu voľne odtiekajú priekopami vedľa komunikácií do potoka.

Odpadové vody z domácností – splašky, sú odvedené do prídromových žump, či septikov, kde vyhnívajú a po čase sa vyvážajú na ČOV do Zvolena, resp. sa vyvážajú na polia. Podobne sú vybavené aj verejné budovy - žumpami.

Návrh

ÚPN-O navrhuje kanalizáciu splaškových vôd s ČOV výkonu 300 EO pod obcou a zaústenou do potoka Jalšovík. Mimo zastavaného územia obce navrhuje ÚPD malé domové ČOV.

Do doby vybudovania verejnej kanalizácie v obci nakladanie so splaškovými vodami je nutné uskutočňovať v súlade s vodným zákonom č. 364/2004 v znení neskorších predpisov.

Návrh riešenia je vyznačený vo výkrese č.4.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

C. Vodné toky a odtokové pomery

Povrchové vody sú odvodňované potokom Jalšovík s prítokmi, ktorý je ľavostranným prítokom Krupnice. Územie patrí do povodia Ipľa a hlavného povodia Dunaja.

Povrchové vody atmosférického pôvodu z terénu, zo striech, dvorov, komunikácií a terénu odtekajú vedľa komunikácii do prícestných rigolov a potoka Jalšovík. Potok je zaradený medzi drobné vodné toky, číslo toku 248, ktorý je v správe SVP, š.p. OZ Banská Bystrica.

V zastavanom území je pomiestne upravovaný, avšak korytová úprava nepostačuje na prevedenie povodňového prietoku Q_{100} .

Pre predmetnú geografickú oblasť neboli vypracované Mapy povodňového ohrozenia (MPO) a Mapy povodňového rizika (MPR) v súlade s § 6 a § 7 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, ktoré slúžia ako podklad pre posudzovanie návrhov umiestnenia stavieb v záplavovom území.

Pre výkon správy vodných tokov budú ponechané (v zmysle § 20 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov) pozdĺž oboch brehov toku Jalšovík a ostatných tokov voľný manipulačný pás 5 m. Vrbovok je vodohospodársky významným tokom - pozdĺž brehovej čiary je vymedzené 10 m manipulačný pás.

Odvodnenia

Časť pôd v katastrálnom území obce sú systavy detailného odvodnenia č. 5 311 238 a 5 311 229. Sú nejasnej kvality.

Návrh

Rozvojové plochy obce navrhuje ÚPN mimo záplavové územie, resp. nad hladinu Q_{100} .

Zástavbu DJ navrhuje ochrániť pred veľkými vodami retenčnou nádržou.

V prípade realizácie výstavby budov pozdĺž potokov požaduje SVP s.p. vypracovanie hladinového režimu toku na dotknutom území s určením záplavového územia na návrhový prietok Q_{100} a následne výstavbu situovať mimo zistené územie ohrozené povodňami.

Z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov správcu vodných tokov a protipovodňovej ochrany navrhujeme zdržať povrchový odtok dažďových vôd zo spevnených plôch - z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov - v úrovni minimálne 60 % z výpočtového množstva pre návrhový dážď 15 min., na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente.

Zároveň je nutné realizovať opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle NV SR č. 269/2010 Z. z. podľa § 9.

ÚPN navrhuje zachovať systém odtoku povrchových vôd atmosférického pôvodu zo striech, dvorov, komunikácií a priľahlého terénu voľne odtekajúci priekopami vedľa komunikácií do miestneho potoka.

Vody z povrchového odtoku navrhuje ÚPN zachytávať nad zástavbou a odvádzať do potokov.

Na odvádzanie vôd z povrchového odtoku z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovacích a spevnených plôch, kde sa predpokladá výrazný obsah látok (ropné, olejové splachy), ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu podzemnej a povrchovej vody navrhuje osadenie odlučovača ropných látok s vyhovujúcou veľkosťou a stupňom čistenia.

Melioračné kanály plochy detailného odvodnenia navrhuje na zachovanie.

V súlade s plánmi manažmentu povodí SVP navrhuje ÚPD vytvárať územno-technické predpoklady na:

- ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení,
- úpravu odtokových pomerov, ktoré spomalí odtok vôd do vodných tokov, zvýšia retenčnú kapacitu územia,
- úpravu vodných tokov, ich nevyhnutnú opravu a údržbu, prípadne ich revitalizáciu,
- výstavbu zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd,
- spriechodnenie migračných bariér, laterálny vývoj korýt.

2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22 kV odbočkami z primárneho VN vedenia č.642 Krupina – Veľký Krtíš, kde sú umiestnené ES 110/22 kVA. Na uvedenú linku je pripojených 6 ks transformovní.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Vedenia sú zakreslené, vrátane ochranných pásiem obojstranne 10 m od krajných vodičov, zaberajúcich pásy územia v šírke 21 m. Sú trvalým bremenom ako verejnoprospešné objektov na pozemkoch vlastníkov.

Dodávku elektriny obyvateľom obce zabezpečujú distribučné trafostanice (DTS) v sústave 22/380/320 v počte 1+1+1 DTS pre maloodber č.TS1, TS 2 a TS3 a pre veľkoodber TSa, TSb, TSc, TSd.

Stav siete v súčasnosti je vyhovujúci a pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo pri dodržaní predpísaných parametrov elektroenergetickej siete. V súčasnosti nie je zo strany SSD plánovaná žiadna rekonštrukcia el. vedení v k.ú. obce.

Stav rozvodnej siete NN

Sieť pracuje spoľahlivo, bez väčších úbytkov napätia. Rozvody sú vonkajšie na stĺpoch. Vodiče sú realizované z lán AlFe vyvedené z DTS pozdĺž komunikácií. Vývody idú ku každému domu a napájajú odberateľov zo stĺpov káblovými prípojkami bezpečnými na skrat. Odbery elektriny sú cez elektromery v budovách a na každom odbernom mieste.

Vývoj vykazuje pokles odberov obyvateľstva (MOO). Spotreba sa znižuje ako v celkovom množstve, tak v ukazovateli priemerného odberu na jedno odberné miesto (kWh/OM). Odber vo vysokom tarife 2 500 – 2 600 kWh/OM je primeraný.

Spotreba tepla v objektoch OV vykurovaných je primeraná veľkosti objektov.

Údaje podľa rozboru budú východiskové pre stanovenie budúceho zásobovania obce teplom.

Návrh

Návrh územného plánu rieši rozvoj obce do roku 2035 výstavbou 17 RD. Rozvojové plochy navrhuje napojiť na najbližšie distribučné trafostanice, nakoľko majú dostatočnú výkonovú rezervu. Je možnosť zvýšenia ich výkonu podľa potreby obce. Rozvodná sieť v obci je navrhovaná na kabelizáciu zemnú, vrátane domových prípojok.

Trafostanice navrhuje ÚPD riešiť ako kioskové výkonu do 630 kVA (napojenie nových odberných miest je možné z trafostaníc vo vlastníctve SSD a. s.). Posúdenie potreby zahustenia novej distribučnej trafostanice, resp. zvyšovania transformačného výkonu jestvujúcej trafostanice je výlučne na posúdení distribútora, podľa skutočné požadovaného výkonu.

Nízke napätie, vrátane verejného osvetlenia v uličnom priestore – rozvody navrhuje ÚPD ako zemné káblové, dĺžky výbežkov od zdroja max. 350 m.

Pre uloženie zemných káblových rozvodov navrhuje zelený pás šírky 1 m v blízkosti miestnych komunikácií.

Verejné osvetlenie

Večerné a nočné osvetlenie obce je svietidlami výložníkového typu so žiarivkami. Upevnenie svietidiel je na stĺpoch elektrickej rozvodnej siete NN, vrátane napájacieho vedenia. Počet svietidiel postačuje. Osvetlenie komunikácií a verejného priestranstva je dostatočné. Neosvetlených kritických bodov, alebo miest v obci niet. Ovládanie osvetlenia je centrálné, časovým spínačom.

Systém navrhuje ÚPD zachovať a aktualizovať osvetlenie LED svietidlami s úsporným riadením. Vzdušné rozvody VO spolu s NN a dátovým rozvodom navrhuje ÚPD zemným káblom.

2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom

A. Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná. Najbližší plynovod je v Krupine.

ÚPN nenavrhuje plynofikáciu obce.

B. Zásobovanie teplom

Teplu potrebné pri varení, na ohrev vody a na vykurovanie sa v obci zabezpečuje individuálne, ako v domoch a bytoch, tak aj v objektoch občianskej vybavenosti.

Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od spôsobu vykurovania a od tepelného zdroja. V domoch, bytoch a budovách v obci sa využívajú rôzne zdroje tepla a viaceré spôsoby vykurovania.

Výsledky SOBD 2011 ukazujú, že časť b.j využíva pevné palivo, alebo iné vykurovanie. Dominuje elektrická energia

Návrh

Do roku 2035 pribudne podľa ÚPD 17 bj. v RD.

Zásobovanie teplom v obci navrhuje ÚPD individuálne ako doteraz. Časom sa presadia efektívnejšie spôsoby vykurovania a nové modernejšie zdroje tepla aj na tradičné palivá, ako bioplynové generátory tepla, tepelné čerpadlá a solárne panely.

Cieľom modernizácie bude znižovanie spotreby palív pri dosahovaní optimálnej pohody v bytoch a domoch v obci.

2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra –Slovak Telecomu v primárnej oblasti 045 Krupina. Celé územie je pokryté signálom mobilných operátorov a TV signálom. Nad obcou je vykrývač operátora Orange. V obci je vzdušné dátové vedenie Detronics aj pre TV a telefon.

Trasy podzemných vedení ST obchádzajú obec.

Telefónni účastníci sú pripojení miestnou sieťou na digitálnu ústredňu v Bzovíku. Digiblok je umiestnený v samostatnom kiosku a je prepojený optickým káblom na digitálny Emspan v Krupine. V programe telekomu je aj výmena MPK na opto-kábel v celej obci. Digiblok je kapacitne dimenzovaný na zabezpečenie požiadaviek na všetky v súčasnosti poskytované telekomunikačné služby.

Terajší stav telefónnej siete v obci:

Telefónne rozvody v obci sú vedené závesnými káblami na drevených podperných bodoch po krajniciach miestnych komunikácií. Rozvodná sieť pokrýva celú obec a umožňuje pripojenie každého domu priamo prípojkou. Prípojky sú prevedené závesnými káblami jednotlivo, alebo viac prípojok z jedného stĺpa, pomocou združovacieho zariadenia PCM.

Podľa programu telekomunikácií majú byť vonkajšie závesné káble uložené do zeme. Za týmto účelom budú v územnom pláne rezervované koridory po okrajoch komunikácií v trasách terajších závesných kábllov.

Mobilné telefóny

Územie obce je pokryté signálmi mobilných telefónov zo základňovej stanice Orange na hore Rúbanice.

Slovenská pošta

Poštové služby pre obec zabezpečuje miestny poštový úrad Bzovík.

Rozhlas a televízia

Obec má v prevádzke miestny rozhlas s ústredňou v budove Obecného úradu. Rozvody sú vedené po celej dĺžke obce aj s odbočkami. Vedenie z vodičov FeZn je na elektrických stĺpoch aj vlastných stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Rozmiestnenie reproduktorov zabezpečuje dobrú počuteľnosť na celom území obce.

Slovenský rozhlas na území obce má dobrý príjem na všetkých vlnách a frekvenciách. Možný je príjem komerčných domácich aj zahraničných vysielateľov.

Príjem programov Slovenskej televízie aj komerčných televízií zabezpečujú jestv. metalické rozvody.

Rozšírené je využívanie parabolických antén na príjem digitálneho vysielania Skylink zo satelitov. ST pripravuje optický kabelový rozvod z kiosku do celej obce pre všestrannú digitalizáciu prostredia v domácnostiach i samosprávy.

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

V území boli zistené ojedinelé prírodné stresové (geodynamické) javy nad rámec bežných prejavov v krajine v podobe svahových deformácií. Podľa informácie GÚDŠ sú zosuvné oblasti v území rozčlenené na zosuvy aktívne a potenciálne. Územie je v severnej časti silne, v južnej časti katastra slabo náchylné na zosúvanie.

Antropogénne podmienené stresové javy sú líniového a plošného charakteru. Z líniových prvkov do územia zasahuje vetva 22 kV elektrického vedenia. Územím prechádza komunikácia III. triedy č. 3136 Vislanka – Ďurková, rázc.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Kvalita ovzdušia

Kvalita ovzdušia sa odvíja od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Priemerná ročná koncentrácia NO₂ je 10 – 15 µg.m⁻³. Priemerná ročná depozícia N (NO, NO₂) je 600 – 700 mg.m⁻². Priemerná ročná koncentrácia SO₂ je 10 – 15 µg.m⁻³. Priemerná ročná depozícia S (SO₂ a sírany) je 2 000 – 2 500 mg.m⁻². Ide o hodnoty v strednej časti stupnice.

Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia považuje ÚPD rozsiahly areál Roľníckeho družstva s bioplynovou stanicou. V r. 2018 bola spustená prevádzka novej mliečnej farmy – 700 ks HD a pripravuje sa jej rozšírenie o 600 ks (vydané stavebné povolenie). OP vymedzené ÚPN je 500 m ktorým je zasiahnuté celé obytné územie HJ.

Aj ďalší poľnohospod. dvor v DJ má dopad na obytné územie. Využíva sa na nepoľnohospod. činnosti - na opracovanie drevnej hmoty a spracovanie odpadu z nej. OP vymedzuje ÚPN na 200 m. Zasahuje časť obytného územia.

Návrh

ÚPN navrhuje výsadbu rozsiahlej izolačnej zelene (odčlenenie z plochy farmy) a úpravu štruktúry a zníženie kapacity hospod. zvierat s cieľom eliminácie negatívnych dopadov na životné prostredie obytnej zóny v obci. ÚPD navrhuje v HJ redukciu OP na 350 m a DJ na 150 m.

Na plochách priemyselnej výroby, skladov a výrobných služieb navrhuje nepripustiť také druhy činností a podnikateľských aktivít, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápach, hluk, vibrácie, intenzívna doprava pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely.

Navrhuje prechod vykurovania od tuhého paliva na efektívnejšie spôsoby vykurovania a nové modernejšie zdroje tepla aj na tradičné palivá, ako bioplynové generátory tepla, tepelné čerpadlá a solárne panely. Budovy budú menej náročné na spotrebu, nakoľko už od r. 2021 budú musieť byť všetky nové budovy zaradené do triedy A0. Tým sa bude znižovať i predpokladaná spotreba tepla. Cieľom modernizácie bude znižovanie spotreby palív pri dosahovaní optimálnej pohody v bytoch a domoch v obci.

Kvalita podzemných vôd

Úroveň znečistenia podzemných vôd je v území prevažne nízka, len lokálne na južnom okraji katastra stredná. Stupeň znečistenia riečnych sedimentov je v území nízky (0,0 Cd, 0,0 – 0,5 Cd).

Roľnícke družstvo Bzovík zaväzuje močovku, hnoj a digestát z bioplynovej stanice na polia podľa odsúhlaseného hnojného plánu.

Obec nemá kanalizačný systém. Úroveň akumulácie splaškov je rôzna a prispieva k znečisteniu podzemných vôd. ÚPN navrhuje splaškovú kanalizáciu a ČOV pod obcou.

Na JV okraji k.ú je rozsiahla hnojisková jama, ktorú ÚPN navrhuje na zachovanie.

V k.ú. obce boli stanovené poľnohospodársky využívané pozemky ako zraniteľné oblasti, čo sú v zmysle nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z. poľnohospodársky využívané územia, z ktorých otekajú vody zo zrážok do povrchových vôd najmä tých, ktoré sa využívajú alebo sú určené na odber pitnej vody a obsahujú alebo môžu obsahovať vyššiu koncentráciu dusičnanov ako je stanovené v osobitnom predpise. Ďalej vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je alebo môže byť koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹. Vo vymedzených zraniteľných oblastiach je potrebné hospodáriť podľa špeciálneho režimu definovaného vyhláškou MP SR č. 199/2008 Z.z.

Hluk

Primárnym producentom hluku je automobilová doprava – cesta II/526. Najvyššia prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete pre obytné útvary podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. nie je prekročená. Ustanovujú sa ňou podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.

Základná ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5 m od osi cesty je 66,3 dB(A).

Táto hodnota hluku je podľa výpočtu dosiahnutá vo vzdialenosti 36,0 m od cesty II. triedy. Ekvivalentná hladina hluku 65 dB(A) je podľa výpočtu dosiahnutá vo vzdialenosti 11,0 m od cesty II. triedy. Zástavba je navrhovaná mimo predmetnej izofóny.

Na plochách priemyselnej výroby, skladov a výrobných služieb navrhuje nepripustiť také druhy činností a podnikateľských aktivít, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápach,

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

hluk, vibrácie, intenzívna doprava pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely.

Ochrana pred povodňou

Potok Jalšovik sa občasne vylieva z koryta. Ochrana pred povodňami je riešená návrhom zástavby mimo záplavové územia, nad hladinu Q_{100} . Zástavbu DJ navrhuje ochrániť pred veľkými vodami retenčnou nádržou.

Pôda

Pôdy v prevažnej časti územia sú nekontaminované, respektíve mierne kontaminované, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (As, Cu, Hg, Pb) dosahuje limitné hodnoty A, na západnom okraji kataster zasahuje do oblastí plošných (difúzných) kontaminácií pôdy, v ktorých je obsah rizikových prvkov (As, Ba, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V) vyšší ako limitné hodnoty B. Limitné hodnoty rizikových prvkov pre uvedené hladiny sú uvedené v tabuľke.

Rizikové prvky	Pôda (mg.kg^{-1} suchej hmoty)	
	A	B
As	29,0	30,0
Be	3,0	20,0
Cd	0,8	5,0
Cr	130,0	250,0
Cu	36,0	100,0
Hg	0,3	2,0
Mo	1,0	40,0
Ni	35,0	100,0
Pb	85,0	150,0
Se	0,8	5,0
V	120,0	200,0
Zn	140,0	500,0

Limitné hodnoty obsahu prvkov:

A – referenčná hodnota znamená, že pôda nie je kontaminovaná ak je koncentrácia prvku pod touto hodnotou. V prípade, že dosahuje alebo prekračuje túto hodnotu znamená to, že obsah tohto prvku je vyšší ako fónové (pozad'ové) hodnoty pre túto oblasť.

B – indikačná hodnota znamená, že kontaminácia bola analyticky preukázaná. Ďalšie štúdium a kontrola miesta znečistenia sa vyžaduje vtedy, ak vznik, rozloha a koncentrácia rizikových prvkov môže mať negatívny vplyv na ľudské zdravie alebo iné zložky ŽP.

Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd veternou eróziou je v k. ú. minimálna. Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou je stredná. V severnej časti k. ú. obce je zaznamenaná intenzívna výmol'ová erózia (Atlas krajiny SR, 2002).

Environmentálne záťaž

V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne verifikované environmentálne záťaž ani poddolované územia a nie sú tu evidované žiadne zdroje prírodného žiarenia ani extrémne anomálie magnetického poľa zeme. Na južnom okraji obce sú dve odvezené skládky odpadu, ktoré sú v ÚPN zohľadnené.

Zosuvné územia

V časti k.ú. sú evidované stabilizované (1 zóna) a potenciálne (1 zóna) svahové deformácie. Zastavané územie nezasahujú, ani na nich ÚPN nové funkčné plochy nenavrhuje.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžiniersko-geologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné na stavebné účely.

Radónové riziko

Radónové riziko vo väčšine územia je stredné, pozdĺž zástavby nízke.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Stresové faktory

Aktuálna vodná erózia je v zalesnenej časti územia a na časti poľnohospodárskej krajiny žiadna alebo nepatrná až slabá, na časti územia stredne silná, silná až veľmi silná.

V katastri nie je evidovaná environmentálna záťaž. V území boli identifikované dve nelegálne, opustené skládky odpadu v okrajových častiach obce.

Tiež boli zistené plochy výskytu invázných druhov rastlín (zlatobyľ obrovská, kanadská, netýkavka malokvetá, žliazkatá, slnečnica hľuznatá, falópia japonská, ježatec laločnatý a ďalšie ruderálne druhy) a v dolných častiach jej prítokov.

Ostatné stresové javy v území nepresahujú rámec bežnej kontaminácie, rovnako ich zdroje nie sú nad rámec bežných zdrojov v tejto oblasti.

V rámci zaťaženia územia stresovými faktormi leží kataster v území so silným zaťažením svahovými procesmi v rámci prírodných stresových faktorov. V rámci územného systému stresových faktorov (ÚSSF) celé územie leží mimo jadra ÚSSF. V rámci areálov ÚSSF leží územie katastra v antropogénnom areáli s vybraným stresovým faktorom svahové procesy. Línie ÚSSF do územia nezasahujú.

Komunálny odpad

Produkcia odpadov je evidovaná v bývaní, službách, ale hlavne v poľnohospod. a priemyselnej výrobe.

Hospodárenie s odpadmi v obci je riadené Programom odpadového hospodárstva. Funkčná skládka odpadov sa v obci nenachádza. V obci je zavedený separovaný zber papiera, skla a plastov. Odvoz triedeného odpadu, bielej a čiernej techniky zabezpečuje Marius Pedersen s.r.o. V. Krtíš na skládku Priemstav vo V. Krtíši. Vývoz komunálneho odpadu je v dvojtýždňových intervaloch. Obec nemá zriadenú kompostáreň. Pod obcou sú evidované dve odvezené skládky odpadu.

ÚPD navrhuje kompostovisko a zberný dvor v HJ.

Ostatné

ÚPN navrhuje **ochranné pásmo pohrebísk** pre oba cintorín – 50 m od hranice pozemku pohrebiska (v ňom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy neslúžiace cintorínu).

Pre udržanie biodiverzity, vitality a estetiky k. ú. je navrhovaná **kostra ekologickej stability** zahŕňajúca miestne, regionálne a nadregionálne významné ekosystémy, ktorá je v celom rozsahu rešpektovaná.

K.ú. je zaradené medzi **zraniteľné oblasti** v zmysle nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Podľa Obvodného banského úradu sa v k.ú. obce nenachádzajú zistené výhradné ložiská nerastov ani evidované prieskumné územia, z čoho vyplýva, že riešením rozvoja obce nebudú dotknuté záujmy a využívanie nerastného bohatstva (výhradných ložísk).

2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Zaraďujeme tu všetky prvky a plochy ochrany prírody a zóny potenciálneho zosuvného územia (svahové deformácie).

2.16 Ochrana pôdneho fondu

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Štruktúru poľnohospodárskej výroby v obci určujú prírodno-klimatické podmienky. Dlhoročné poľnohospodárske zameranie obce sa odzrkadľuje aj na členení pôdy v katastrálnom území.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Celková výmera k. ú. obce Jalšovík má 596,43 ha. Na území katastra prevažuje orná pôda (256,41 ha) a trvalé trávne porasty (229,24 ha). Záhrady zaberajú 4,72 ha z územia obce, vinice 0,86 ha, lesné pozemky (64,42 ha), vodné plochy 4,19 ha, zastavané 28,53 ha a ostatné plochy 80,41 ha.

Najväčším subjektom poľnohospodárskej výroby je Roľnícke družstvo Bzovík s viacerými dvormi. V obci pôsobia aj dvaja samostatne hospodáriaci roľníci (SHR).

Podľa kódu BPEJ uvedené v prílohe č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP sa v k. ú. Jalšovík medzi najkvalitnejšie pôdy radia pôdy s kódom BPEJ: 0206012/3, 0211012/4, 0211015/4, 0265202/6, 0706002/5, 0706012/5, 0711012/5, 0756202/6, 0756402/6, 0761222/6, 0771202/5, 0771222/5.

Časť pôd v katastrálnom území obce je odvodnená. Odvodnenia sú označené č. 5401081010 a 5401081012. Sú nejasnej kvality.

Návrh

Záber PP je na 18 nových lokalitách. Vid' podrobne v tabuľke Vyhodnotenia.

Celkovo je navrhovaných na záber 6,0020 ha, z toho PP je celkovo 5,5365 ha. V zastavanom území je 2,8483 ha a 2,6882 ha mimo zastavaného územia.

Časť navrhovaných lokalít v rozsahu 1,3973 ha je tvorená najkvalitnejšou poľnohospodárskou pôdou v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona.

Zdôvodnenie záberu najkvalitnejšej PP v k.ú. - mimo zastavané územie

- lok. č. 17' - prestavba účelovej cesty na miestnu prístupovú komunikáciu a návrh parkoviska – invariantné riešenie,
- lok. č.18' - nová plocha verejného technického vybavenia - ČOV s účelovou cestou – invariantné riešenie.

2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Navrhovaná urbanistická koncepcia celého k.ú. tvorí vyvážený celok. Ďalší rozvoj obce je riadený s smere skompaktňovania zastavaného územia a zhodnocovaní jestv. funkčných plôch. Nové obytné plochy ÚPN navrhuje s cieľom dotvoriť charakter obce a uchovať jej harmonický vzťah k prírode.

Základom pre územnú harmóniu je eliminovanie ťažkej živočíšnej výroby a priemyslu na obytné prostredie obce a realizácia splaškovej kanalizácie s ČOV.

Na základe návrhu možno konštatovať, že obec a jej celé k.ú. má predpoklady pre ďalší komplexný rozvoj. Dôvodom je dobré dopravné sprístupnenie, dostupnosť okresného mesta, infraštruktúra vhodná na dobudovanie, dobré mikroklimatické podmienky pre bývanie a disponibilita plôch pre nové obytné a vybavenostné funkcie.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

JALŠOVÍK

ČISTOPIS

ZÁVÄZNÁ ČASŤ

© máj 2024

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Obstarávateľ:

OBEC JALŠOVÍK

Okres:

Krupina

Kraj:

Banskobystrický

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Mlynská 27, 040 01 Košice, tel: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Dipl. Ing. Jana Varchola Buráková

Ing. Marek Dubiel

Mgr. Milan Barlog

Ing. Milan Kolesár

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. Martina Kukučková – registračné č. 454

Schvaľovacia doložka – Územný plán obce Jalšovík

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO JALŠOVÍK
ADRIANA VICIANOVÁ - STAROSTKA OBCE JALŠOVÍK

ČÍSLO UZNESENIA: 10/IX/2024
DÁTUM SCHVÁLENIA: 16.06.2024

PEČIATKA

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Obsah

1	Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia.....	5
1.1	Význam a funkcia obce a jej katastrálneho územia	5
1.2	Koncepcia usporiadania funkčných plôch a organizácia územia	5
1.3	Zásady urbanistickej kompozície	5
2	Určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch, intenzity ich využitia.....	6
3	Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia	9
4	Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia územia	9
4.1	Zásady koncepcie rozvoja dopravy	9
4.2	Zásady koncepcie zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd a odvedenia povrchovej vody	10
4.3	Zásady koncepcie zásobovania elektrickou energiou a telekomunikácie.....	10
4.4	Zásady zásobovania teplom a zemným plynom	11
5	Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno – historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene.....	11
6	Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie	12
7	Vymedzenie zastavaného územia	10
8	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	13
8.1	Ochranné pásma	13
8.2	Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry	13
8.3	Chránené územia	13
9	Plochy na verejnoprospešné stavby a na vykonanie asanácie.....	14
10	Určenie území pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny a plochy pre delenie a scelovanie pozemkov.....	14
11	Zoznam verejnoprospešných stavieb	14
11.1	Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN VÚC BBSK	14
11.2	Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-O Jalšovík	14
12	Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb	14

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Zoznam skratiek:

BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj
BBK – Banskobystrický kraj
BD - bytový dom
CO - civilná ochrana
CR - cestovný ruch
ČOV – čistiareň odpadových vôd
HD - hospodársky dvor
HaZZ – hasičský a záchranný zbor
LHC - lesný hospodársky celok
LP - lesné pozemky
KO - komunálny odpad
k.ú. - katastrálne územie
MŠ – materská škola
OcÚ - obecný úrad
OP - ochranné pásmo
PP - poľnohospodárska pôda
POH - program odpadového hospodárstva
ROD - roľnícke družstvo
RD - rodinný dom
PAD – pravidelná autobusová doprava
TS - trafostanica
ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN-O alebo ÚPN - územný plán obce
ÚZPF SR – ústredný zoznam pamiatkového fondu Slov. republiky
VÚC - vyšší územný celok
VN – vysoké napätie elektrické
VPS - verejnoprospešné stavby
VZN – všeobecne záväzné nariadenie
ZUŠ - základná umelecká škola
ZŠ - základná škola

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

Návrh záväznej časti

1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

1.1 Význam a funkcia obce a jej katastrálneho územia

- A - Obec Jalšovík rozvíjať ako samostatnú administratívne – správnu sídelnú jednotku s prirodzenou gravitáciou do obce Bzovík, ktorá je súčasťou okresu Krupina a MASK Hontiansko–Novohradské partnerstvo a záujmového územia okresného mesta Krupina.
- B - Zohľadniť jej záujmové územie, ktoré tvoria obce Bzovík, Horný Badín, Kozí Vrbovok, Zemiansky Vrbovok a Dolné Mladonice.
- C - Priestorové a funkčné usporiadanie obce regulovať v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou BBSK (ÚPN–VÚC) a Územným plánom obce Jalšovík.
- D - V plnom rozsahu zachovať a zveľaďovať významné krajinné - ekologické prvky prírody a vodohospodársky významný vodný tok Vrbovok, ktorý je podľa ÚPN-VÚC i regionálnym biokoridorom.
- E - Vytvárať územno-technické podmienky na:
 - rozvoj osídlenia v rozvojovej osi tretieho stupňa - Zvolen – Krupina – Šahy - MR,
 - ochranu vodárenského zdroja obecného vodovodu – OP I° a II°,
 - zveľaďovanie vodohospodársky významného vodného toku Vrbovok,
 - ochranu obce pred dopadmi poľnohospod. výroby – mohutný chov dojníc v hospod. dvore ROD Bzovík,
 - rozvoj katastra, ako súčasť Ipeľského regiónu CR, IV. kat.- regionálneho významu,
 - rozvoj športovo – oddychovej zóny miestneho významu,
 - rozvoj funkcie turistického nástupného bodu do Bzovíckej planiny a poľovníctva,
 - rešpektovanie evidovaných svahových deformácií – zosuvy potenciálne,
 - skvalitnenie komunikačného systému obce s výstavbou chodníkov, turistických a cykloturistických komunikácií a trás.

1.2 Konceptia usporiadania funkčných plôch a organizácia územia

- A - Za ucelenú organizačnú jednotku osídlenia považovať celú obec pozostávajúcu z častí: Horný Jalšovík, Dolný Jalšovík a laznicke osídlenie v priestore Očenášovho lazú.
- B - Funkčnú štruktúru obce doplniť o miestne a regionálne plochy agroturizmu, technickej infraštruktúry a dopravy tak, aby vytvárali harmonický celok a kooperovali s priestorom mikroregiónu.
- C - Nové funkcie bývania lokalizovať v obci prevažne v jej južnej časti – Dolný Jalšovík.
- D - Občianske vybavenie rozvíjať v centrách oboch častí, pozdĺž hlavnej ulice a pod obcou – športový areál, letné kúpalisko a park s vodnou plochou.
- E - Plochy poľnohospodárskych dvorov stabilizovať, redukovať kapacity hospodárskych zvierat a vyčleniť v nich dostatočné plochy izolačnej zelene, eliminujúce negatívny dopad na obytné plochy obce.
- F - Plochu pre zberný dvor a kompostovisko vyčleniť v Hornom Jalšovíku.
- G - Pod obcou vyčleniť plochu pre ČOV.

1.3 Zásady urbanistickej kompozície

- A - Rešpektovať osobitne dôležitý priestor centier obce, ktorý je totožný s historickým jadrom (zobrazené vo výkrese č.2); Tu výška dostavby a prestavby nesmie prekročiť 1 nadzemné podlažie a podkrovie a musí sa prispôbiť charakteru historickej parcelácie, zástavby (šikmé strechy).
- B - Princípy citlivosti ku krajinnej štruktúre – merítko, materiál a tvarovanie objektov uplatniť v priestore nových obytných skupín, v športovo–oddychovej zóne pod obcou a parku s vodnou plochou pri športovisku v DJ.
- D - Za účelom skvalitnenia obytných a rekreačných podmienok doplniť k.ú. o prvky drobnej architektúry - zástavky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie, informačné tabule, vyhliadkové miesta, odpadkové koše a pod.).

Zobrazenie vo výkrese. č.2 a 3

2 Určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch, intenzity ich využitia

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia podľa potreby špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Vid' výkres č.2 a 3.

A - PLOCHY BÝVANIA V RODINNÝCH DOMOV – Plocha slúži výlučne pre bývanie vo voľnej zástavbe, vrátane individuálnej rekreácie. Výstavba nových RD je povolená na existujúcich a vyčlenených plochách. Koeficient zastavania pozemku do 0,2 a koeficient zelene 0,6. Uličná čiara vymedzuje verejný uličný priestor od plota po plot. Lína uličnej zástavby určuje umiestnenie stavby od hranice pozemku a je min 6 m. Max. nadzemná podlažnosť – 1 NP a podkrovie. (v centre obce) a 2 NP (mimo centra obce) .

a/ prípustné:

- rodinné domy s pomocnými objektmi domového príslušenstva (garáž, sklad paliva, altánok, nika pre KO, spevnené plochy ...) – umiestnenie len ako doplnkové objekty k hlavnej stavbe,
- technické a dopravné objekty – umiestnenie len ako doplnkové objekty k hlavnej stavbe,
- dodržanie podmienky priameho prízjazdu a prístupu z miestnej komunikácie,

b/ obmedzujúce:

- altánok, letná kuchyňa, dielňa - objekty, ktoré plnia doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe,
- drobných hospod. zvierat,
- malé obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva - ako súčasť RD,
- malé stravovacie zariadenia - ako súčasť RD,

c/ vylučujúce: ostatné vyššie neuvedené funkcie.

B - PLOCHY ZÁHRAD RODINNÝCH DOMOV - Plocha slúži výlučne pre pestovanie poľnohospod. a okrasných plodín a drevín,

a/ prípustné: spevnené plochy,

b/ obmedzujúce: objekty, ktoré plnia doplnkovú funkciu k hlavnej stavbe – altánok, ihrisko

c/ vylučujúce: RD, garáže a ostatné vyššie neuvedené funkcie.

C - PLOCHY OBČIANSKEHO VYBAVENIA - Plocha slúži pre umiestnenie zariadení občianskej vybavenosti verejného charakteru. Koeficient zastavania pozemku do 0,4 a max. podlažnosť 2 NP.

a/ prípustné:

- budovy občianskej vybavenosti – areál ZŠ, MŠ, komunitné centrum, zariadenia maloobchodu, verejných služieb a verejného stravovania, zariadenia sociálnej starostlivosti, školstva a zdravotníctva, zariadenia kultúry a verejnej administratívy,
- technické a dopravné objekty – umiestnenie len ako doplnkové objekty k hlavnej stavbe,
- dodržanie podmienky priameho prízjazdu a prístupu z verejnej komunikácie,

b/ obmedzujúce:

- byt služobný alebo byt majiteľa zariadení,

c/ vylučujúce: samostatné garáže a ostatné vyššie neuvedené funkcie.

D - PLOCHY ŠPORTU A ODDYCHU - Plocha slúži pre umiestnenie zariadení pre organizovanú telovýchovnú, športovú činnosť a rekreáciu.

a/ prípustné:

- všetky druhy športových stavieb a ihrísk,

b/ obmedzujúce:

- súvisiaca dopravná a technická vybavenosť,
- doplnujúca servisná vybavenosť charakteru rekreačných služieb,

c/ vylučujúce: ostatné vyššie neuvedené funkcie.

E - PLOCHY HOSPODÁRSKÝCH DVOROV POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY

Odčlenené plochy od obce, slúžiace pre živočíšnu výrobu. Koeficient zastavania pozemku do 0,2 a max. podlažnosť - 1 NP.

a/ prípustné:

- budovy pre kapacitne limitované ustajnenie a chov hospodárskych zvierat,
- sklady a iné budovy súvisiace s poľnohospod. výrobou,
- výsadba izolačnej zelene,

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

b/ o b m e d z u j ú c e:

- technické a dopravné objekty, slúžiace poľnohospod. činnosti,
- doplnková vybavenosť na báze agroturistiky,

c/ v y l u č u j ú c e: ostatné vyššie neuvedené funkcie.

F - PLOCHY LAZNÍCKEHO OSÍDLENIA - ZMIEŠANÉ PLOCHY DROBNEJ POĽNOHOSPOD.

VÝROBY A BÝVANIA - Jestvujúce plochy sú určené pre viacfunkčnosť na jednej ploche poľnohospod. usadlosti. Slúži pre hospodársku, obytnú a agroturistickú funkciu. Obytná funkcia je zastúpená pôvodným lazníckym osídlením. Hospodársku a turistickú činnosť predstavuje poľnohospodárska malovýroba na priľahlých pozemkoch so zachovalou parceláciou a krajinnou štruktúrou (biokoridory).

V rámci existujúcich lazníckych usadlostí sú možné prestavby, modernizácie a dostavby existujúcich objektov so zachovaním existujúcej podlažnosti objektov a charakteristických architektonických výrazových prostriedkov objektov. Pôdorysná veľkosť prístavieb nesmie presiahnuť 50 % pôdorysu pôvodného objektu.

Podmienkou je zachovanie min. plochy 1,5 ha vo výlučnom vlastníctve a celistvosti subjektu, pričom táto podmienka sa bude posudzovať za každú budovu slúžiacu na bývanie samostatne a max. zastavaná plocha budovami bude 150 m².

a/ p r í p u s t n é:

- chov úžitkových zvierat,
- všetky druhy poľnohospodárskej výroby,
- prevádzky, ktoré plnia doplnkovú funkciu k drobnej poľnohospod. výrobe - RD a jednotlivé nerušiace zariadenia bez negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov,
- zariadenia pre agroturistiku,

b/ o b m e d z u j ú c e:

- dodržanie podmienky priameho prízjazdu a prístupu z majetkovo vysporiadanej účelovej cesty,
- dodržanie týchto podmienok:
 - koeficient zastavanosti 0,01% (50 % zastavaných plôch z celkovej plochy musí mať hospodárske využitie, max. zastavaná jednej stavby 150 m²,
 - oplotenie v okolí budov je potrebné riešiť ako priehľadné,
 - maximálna výška objektov 9,5 m na hrebeni a 6,5 m na rímse strechy meranej od úrovne najnižšieho bodu pôvodného priľahlého terénu objektu,
 - je požadované zastrešenie objektov symetrickými šikmými strechami s min. jedným hrebeňom so sklonom striech v rozmedzí 30° až 45°,
 - ploché a pultové strechy sú prípustné len pri jednopodlažných prístavbách a dostavbách k hlavnému objektu, pričom zastavaná plocha prístavby nesmie presiahnuť 25 % plochy hlavného objektu,
 - altánky, prístrešky, bazény ako súčasť hlavného funkčného využívania do 20 m²,
- súvisiace dopravné zariadenia (pešie a cyklistické komunikácie) a vybavenosť pre peších a cyklistov, informačné tabule, altánky,
- zabezpečiť zachovanie prirodzených biotopov a minimalizovať škody v záujme ochrany prírody - regulatív ÚPN-VUC BBSK č. 4.7 a 4.17,

c/ v y l u č u j ú c e:

- objekty nazývané „mobilný dom“, „dom v korunách stromov“ alebo iné formy objektov, ktoré nemajú typologické pomenovanie v stavebnom zákone a súvisiacich predpisoch,
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

G - PLOCHY PRIEMYSELNEJ VÝROBY, SKLADOV A VÝROBNÝCH SLUŽIEB

a/ p r í p u s t n é:

- umiestnenie priemyselných, skúšobných a skladových prevádzok a služieb s vysokou intenzitou prac. príležitostí a nízkou intenzitou autodopravy; nepripustiť také druhy činností a podnikateľských aktivít, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápach, hluk, vibrácie, intenzívna doprava pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely,
- súvisiaca dopravná a technická vybavenosť,

b/ o b m e d z u j ú c e:

- koeficient zastavania pozemku do 0,5,
- max. nadzemná podlažnosť 2NP alebo 9 m po rímse,

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

c/ v y l u č u j ú c e:

- pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch,
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

H - PLOCHA ZBERNÉHO DVORA A KOMPOSTOVISKA - Plocha slúži pre zber a triedenie komunálneho odpadu a kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu.

a/ p r í p u s t n é:

- technické objekty, slúžiace hlavnej činnosti.

b/ o b m e d z u j ú c e:

- dodržanie primeranej vzdialenosti od cintorína

c/ v y l u č u j ú c e: ostatné vyššie neuvedené funkcie.

I - PLOCHY VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA - Plocha slúžia pre verejné technické systémy s dôrazom na ČOV.

a/ p r í p u s t n é:

- vodovodné, kanalizačné, čistiace, elektrické a dátové rozvody, objekty a zariadenia,

b/ o b m e d z u j ú c e:

- oplotenie slúžiace hlavnej činnosti,
- súvisiaca dopravná a technická vybavenosť,

c/ v y l u č u j ú c e - ostatné vyššie neuvedené funkcie.

J - PLOCHY VÝROBY ELEKTRICKEJ ENEGRIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV
Jestvujúca plocha pre koncentrované umiestnenie dočasných fotovoltaických panelov určené na dožitie,

a/ p r í p u s t n é:

- dočasný systém fotovoltaických panelov – elektrárne,
- technické objekty slúžiace hlavnej funkcii,

b/ o b m e d z u j ú c e:

- dodržanie primeranej vzdialenosti od plôch bývania a chránených území prírody,

c/ v y l u č u j ú c e - ostatné vyššie neuvedené funkcie.

K - PLOCHY CINTORÍNŮV – je súčasť pohrebiska slúžiace pre verejné pochovávanie, rozjímanie a organizovanie rozlúčkových obradov s vymedzeným ochranným pásom.

a/ p r í p u s t n é:

- dom rozlúčky, kolumbárium (slúži na ukladanie urien s popolom do oddelených, uzavretých miest na uloženie urny s popolom), urnový háj (slúži na uloženie spopolnených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov do zeme), rozptylová lúka a vsypová lúka, hrobové miesta (slúži na vybudovanie hrobu, hrobky alebo miesta na uloženie urny), ďalej odpadový kontajner a iné objekty slúžiace hlavnej činnosti,

b/ o b m e d z u j ú c e:

- oplotenie,
- súvisiaca dopravná a technická vybavenosť,

c/ v y l u č u j ú c e - ostatné vyššie neuvedené funkcie.

L - PLOCHY VEREJNEJ ZELENE - Plochy slúžia pre výsadbu trávy a ozdobných drevín.

a/ p r í p u s t n é:

- chodníky, drobná architektúra - lavičky, odpadové koše, stĺpy verejného osvetlenia
- výsadba drevín a kvetov domácej proveniencie,

b/ o b m e d z u j ú c e:

- súvisiaca dopravná a technická vybavenosť,

c/ v y l u č u j ú c e – oplotenie a ostatné vyššie neuvedené funkcie.

M - PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE - Plochy slúžia ako akustická, pachová a optická izolácia.

a/ p r í p u s t n é:

- výsadba vzrastlej zelene,

b/ o b m e d z u j ú c e:

- stĺpy verejného osvetlenia, zariadenia TI, a pod

c/ v y l u č u j ú c e – oplotenie a ostatné vyššie neuvedené funkcie.

N - PLOCHY LESA – plochy pokryté stromami s výmerou väčšou ako 0,5 ha; je tvorená porastom, ktorého stromy dosahujú výšky aspoň 5 m a zápoje korún aspoň 25 %.

a/ p r í p u s t n é:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

- výsadba stromov slúžiacich hospodárskym účelom a rekreácii,
- b/ o b m e d z u j ú c e:
- účelové cesty, turistické a cykloturistické cesty, altánky, lavičky, odpadkové koše, info tabule,
- c/ v y l u č u j ú c e s ú: ostatné vyššie neuvedené funkcie.

Zobrazenie vo výkrese. č.2, 3, 4, 5, 6

Upozornenie pre všetky funkčné plochy:

- do záplavového územia Jalšovíka neumiestňovať pevné stavby,
- ponechať manipulačný pás o šírke min. 10 a 5 m pre účely údržby vodných tokov,
- akákoľvek výstavba, či činnosť v potenciálnom zosuvnom území je podmienená geologickým posudkom a staticky primeraným zakladaním,
- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika posúdiť podľa zák.č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia

A - Nové potreby občianskeho vybavenia realizovať v centrách obce, na hlavnej ulici pri zastávkach autobusov a pod obcou na športovo oddychovej zóne.

Zobrazenie vo výkrese č.2, 3.

4 Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia územia

4.1 Zásady koncepcie rozvoja dopravy

Pri návrhu nových lokalít RD je dôsledne dodržiavať usporiadanie dopravného priestoru v zmysle STN 73 6110 a vytvárať uličný priestor ako plnohodnotný prvok urbanistického riešenia. V týchto lokalitách aplikovať kategóriu C3 s min. jednostranným chodníkom a zeleným deliacim pásom pre bezproblémové uloženie inžinierskych sietí.

Pre zabezpečenie rozvoja dopravy a dopravných vzťahov je potrebné:

- A - Rešpektovať trasu cesty II/526, ktorá je vedená severnou polohou k.ú. Jalšovík.
- B - Na zastávkach pravidelnej autobusovej dopravy (PAD), ktoré sú situované na ceste II. triedy vyčleniť samostatné zastavovacie pruhy pre zastavovanie BUS mimo jazdných pruhov vozovky cesty. Pozdĺž cesty II/526 viesť chodník na prepojenie zastávok PAD s určeným chodníkom pozdĺž cesty III/2573. Priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás a chodníkov vyčleniť miesto mimo telesa cesty II. a III. triedy, tak aby priestor zabezpečil umiestnenie dopravných značiek, dopravných zariadení a súčastí cesty II. a III. triedy.
- C - Rešpektovať prieťah cesty III/2573, ktorým sú dopravne obsluhované časti zastavaného územia obce Jalšovík bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3. Prestavať ho na príslušnú kategóriu MZ a mimo zastavaného územia prestavať cestu v celom úseku na kategóriu C 7,5/60.
- D - Pozdĺž cesty III/2573 v celom jej úseku vymedziť jednostranný chodník, min. šírky 2,0 m; Jeho trasu viesť po pravej strane vozovky v smere jazdy Dolný – Horný Jalšovík.
- E - V časti Dolný Jalšovík, pozdĺž cesty III/2565 vybudovať obojstranný chodník min. voľnej šírky 2,0 m v úseku od autobusovej zastávky PAD k cintorínu a areálu hospodárskeho dvora.
- F - Existujúcu účelovú cestu vedúcu k cintorínu v časti Horný Jalšovík prestavať a zapojiť do priesečnej križovatky na ceste II/524 s III/2573, so situovaním obojstrannej zastávky PAD.
- G - Existujúce miestne obslužné komunikácie ÚPN radiť do funkčnej triedy C3 a postupne prestavať.
- H - Slepou ukončené komunikácie ukončiť obratiskom.
- I - Určenú zástavbu rodinných domov ÚPN sprístupniť a dopravne obsluhovať obslužnými komunikáciami funkčnej triedy C3.
- J - V časti Horný Jalšovík ÚPN, existujúcu obslužnú cestu k areálu stolárskej výroby (označenie 5) prestavať a dostavať ju v predĺžení trasy k areálu priemyselnej výroby (označenie 13).
- K - V časti D. Jalšovík obslužnú komunikáciu sprístupňujúcu ihrisko vyčleniť ako MOK s predĺžením po ČOV - obojsmerná premávka a výhybnami po 100 m, šírka vozovky 2,75 m.
- L - Dopravné napojenie určených miestnych obslužných komunikácií na existujúci komunikačný systém riešiť pri dodržaní rozhládových pomerov v križovatkách v zmysle ukazovateľov STN.
- M - Situovať obojstranné autobusové zastávky na ceste II/526 pri cintoríne s rešpektovaním nového dopravného napojenia areálu cintorína na II/526.
- N - Na všetkých priestorovo posunutých zastávkach PAD na ceste III/2573 zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy pre spoje PAD, pre zastavovanie autobusov mimo jazdných pruhov zbernej

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

komunikácie a s parametrami v zmysle ukazovateľov STN.

O - Na zastávkach zrealizovať čakacie priestory a prístrešky pre cestujúcich.

Zobrazenie vo výkrese č.2 a 3.

4.2 Zásady koncepcie zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd a odvedenia povrchovej vody

A - Pre zásobovanie obce pitnou vodou využívať jestvujúci systém, vrátane vodných zdrojov.

B - Pre odvedenie a čistenie splaškových vôd vyčleniť líniu splaškovej kanalizácie a plochu pre ČOV. Mimo zastavaného územia obce umožniť malé domové ČOV.

Do doby zrealizovania systému zachovať záchyt produkovaných splaškových vôd z rodinných domov a BD vo vodotesných žumpách a zabezpečiť ich vývoz na funkčnú ČOV, ktorá je technologicky a kapacitne vyhovujúca na zneškodnenie žumpových vôd.

C - Povrchové vody odvádzať prícestnými rigolmi do potokov a zo stavieb na terén.

D - Systém melioračných kanálov vrátane ich OP a plochy detailného odvodnenia zachovať.

E - Rešpektovať záplavové čiary Jalšovíka. Vzhľadom na jeho nedostatočnú prietoknú kapacitu je akákoľvek výstavba v jeho blízkosti podmienená zabezpečením jej adekvátnej protipovodňovej ochrany na Q_{100} ročnú veľkú vodu.

F - Nad Dolným Jalšovíkom vyčleniť plochu pre vodnú nádrž – polder. Do doby jej realizácie zabezpečiť individuálnu protipovodňovú ochranu nových objektov (budov) pozdĺž koryta.

G - Z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov vodných tokov a protipovodňovej ochrany zdržať povrchový odtok dažďových vôd zo spevnených plôch - komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov v úrovni minimálne 60 % z výpočtového množstva pre návrhový dážď 15 min., na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente.

H - V prípade, že dažďové vody nie je možné uchovať v mieste vzniku, zabezpečiť vsakovacie drény.

I - Rešpektovať opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení zákona č.409/2014 Z. z. (vodný zákon) a v zmysle §9 NV SR č. 269/2010 Z. z.

J - Na odvádzanie vôd z povrchového odtoku z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovacích a spevnených plôch, kde sa predpokladá výrazný obsah látok (ropné, olejové splachy), ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu podzemnej a povrchovej vody zväziť osadenie odlučovača ropných látok s vyhovujúcou veľkosťou a stupňom čistenia.

K - V súlade s plánmi manažmentu povodí je potrebné vytvárať územno-technické predpoklady na:
- ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení,
- úpravu odtokových pomerov, ktoré spomalí odtok vôd do vodných tokov, zvýšia retenčnú kapacitu územia,
- úpravu vodných tokov, ich nevyhnutnú opravu a údržbu, prípadne ich revitalizáciu,
- výstavbu zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd,
- zadržiavanie dažďových zrážok v urbanizovanom prostredí,
- spriechodnenie migračných bariér, laterálny vývoj korýt.

Zobrazenie vo výkrese č.4.

4.3 Zásady koncepcie zásobovania elektrickou energiou a telekomunikácie

A - Pre zásobovanie obce elektrickou energiou využiť kapacitu jestvujúcich trafostaníc. Rešpektovať OP elektrického vedenia VN.

B - Prípojky na trafostanice v zastavanej časti riešiť ako zemné káblové.

- Trafostanice - riešiť ako kioskové. Napojenie nových odberných miest je možné len z jestvujúcich.

- Posúdenie potreby zahustenia novej distribučnej trafostanice, resp. zvyšovania transformačného výkonu jestvujúcej je na posúdení distribútora, podľa skutočné požadovaného výkonu.

- Rozvody nízkeho napätia v uličnom priestore, vrátane verejného osvetlenia riešiť ako zemné káblové, dĺžky výbežkov od zdroja max. 350 m.

- Pre uloženie zemných káblových rozvodov vyčleniť zelený pás šírky 1 m v blízkosti miestnych komunikácií.

C - Vyčleniť zelený pás pre optický dátový zemný kábel ku všetkým účastníkom a nahradiť ním ostatné rozvody – miestny rozhlas, TV signál, telefón a internet.

Zobrazenie vo výkrese č.5.

4.4 Zásady zásobovania teplom a zemným plynom

A - Pre zabezpečenie tepla k vykurovacím účelom a príprave TÚV využiť lokálne a skupinové zariadenia, prioritne na báze elektrickej energie.

B - Overiť využiteľnosť obnoviteľných zdrojov.

Zobrazenie vo výkrese č.5.

5 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno – historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene

Zachovať nasledovné kultúrno – historické hodnoty obce:

A - *Pamätihodnosti obce* - do Zoznamu pamätihodnosti obce zaradiť niektoré objekty / dvory ľudovej architektúry, náhrobné kamene, kaplnku a dom smútku na cintorínoch, obe kaplnky v obci, prícestné kríže, božie muky.

Ostatné:

- V prípade realizácie zemných prác v katastrálnom území obce je z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) znení neskorších predpisov je KPÚ Banská Bystrica dotknutým orgánom štátnej správy v každom konaní stavebného úradu týkajúceho sa stavebnej činnosti, preto je potrebné ku realizácii každej pripravovanej stavebnej činnosti, ako aj rekonštrukcia historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území, vyžiadať si vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica bude posudzovať každý projekt jednotlivo z hľadiska prípustnosti prác a nevyhnutnosti vykonať archeologických prieskum.
- V prípade náhodných archeologických názov je potrebné postupovať podľa ustanovení pamiatkového zákona.
- V zastavanom území obce postupne odstrániť vysokú zeleň ihličnanov.

Rešpektovať územnú ochranu prírody

B - *Biotop regionálneho významu:*

- *časť vodohospodársky významného toku Vrbovok* - biokoridor hydrický.

C - *V území vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky - MÚSES:*

1. Potok Jalšovík s prítokmi. Prirodzene tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Biotopy Br6, Br8, Kr9, Lk5, Lk6, Lk10, Pr2, Ls1.3.
2. Potok Vrbovok. Prirodzene tečúci podhorský tok, bohato meandrujúci, zväčša so súvislými brehovými porastmi, ktoré lokálne prechádzajú do porastov charakteru lužného lesa. Biotopy Br6, Br8, Kr9, Lk5, Lk6, Lk10, Ra6, Pr2, Ls1.3.
3. Horné lúky. Komplex prevažne drevinových porastov na ploche svahoch údolia potoka Jalšovík v časti nad obcou. Biotopy Tr7, Kr7, Ls2.1.
4. Komplex poloprirodzených travinno-bylinných spoločenstiev v nive a údolí potoka Jalšovík s rôznym stupňom obhospodarovania. V spoločenstvách prevažujú živné a vlhkomilné druhy. Biotopy Lk1, Lk3, Lk5, Lk6, Lk10, Ra6.
5. Lesné porasty a porasty charakteru lesa na svahu ľavostranného prítoku potoka Jalšovík. V spoločenstvách prevažuje dub cerový, dub zimný, porasty sú čiastočne znehodnotené výskytom agátu. Biotopy Tr7, Kr7, Ls2.1.
6. Kopanica – Stránička – Hrušťava – Stádliská. Rozsiahly komplex poloprirodzených travinno-bylinných porastov na svahoch ľavej časti údolia potoka Jalšovík a jeho prítokov, na hrebeni medzi údoliami potoka Jalšovík a potoka Vrbovok a pravej časti údolia potoka Vrbovok. Biotopy Kr7, Tr1, Lk1, Lk3.
7. Uramov laz. Dobre vyvinuté hrabovo-dubové porasty. Biotopy Tr7, Ls2.1.
8. Fragmenty nívnych lúk potoka Vrbovok s prevažne vlhkomilnými spoločenstvami. Biotopy Lk5, Lk6, Lk10, Ra6.
9. Pri majeri. Komplex dubových a dubovohrabových lesných porastov a porastov mimolesných drevín charakteru lesa, čiastočne rozpracovaných obnovnou ťažbou. Biotopy Tr7, Ls2.1.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

10. Komplex rôznorodých travinno-bylinných porastov v priestore medzi potokom Jalšovík a jeho ľavostranným bezmenným prítokom pod obcou.
Biotopy Kr7, Lk1, Lk3, Lk5, Lk6, Lk10.
11. Lesný porast s prevahou hraba. Biotopy Tr7, Ls2.1.
12. Nad družstvom – Pri križi. Komplex poloprirodzených travinno-bylinných porastov na svahoch pravej časti údolia potoka Jalšovík. Biotopy Kr7, Lk1, Lk3.

Náhradnú výsadbu za odstránené dreviny realizovať na plochách verejnej zelene.
Zobrazenie vo výkrese č.2 a 3.

6 Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

- A - Eliminovať negatívne dopady rozsiahlej živočíšnej výroby v ROD na životné prostredie obce – obytnej zóny úpravou štruktúry a kapacity hospod. zvierat a vyčlenením plôch pre izolačnú zeď a redukciou jej ochranného pásma v HJ na 350 m a DJ na 150 m.
- B - Vyčleniť plochu pre zberný dvor a kompostovisko - zneškodňovanie biologicky rozložiteľného odpadu.
- C - Vymedziť línie a plochy pre systém obecnej splaškovej kanalizácie a ČOV a malé domové ČOV.
- D - Pri obytnej výstavbe v blízkosti cesty II.tr. zohľadniť vzdialenosť od nej a súvisiace negatívne účinky z dopravy (hluk, emisie, vibrácie, prašnosť) a fyzické ohrozenie.
- E - Akúkoľvek výstavbu, či činnosť v zosuvných územiach podmieniť geologickým posudkom a staticky primeraným zakladaním, (sú to plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu) – *vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom; územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné na stavebné účely.*
- F - Výstavbu v celom k. ú. podriaďiť prítomnosti nízkeho a stredného radónového rizika – ochranu riešiť na úrovni jednotlivých budov - *vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.*
- G - Okolo chránených funkcií realizovať výsadbu izolačnej a krajinej zelene.
- H - Ďalej:
- evidované dve nelegálne, opustené skládky odpadu v okrajových častiach obce likvidovať a prekryť,
 - nakladanie s komunálnymi odpadmi, do ktorých spadajú aj zariadenia občianskeho vybavenia a cestovného ruchu a turizmu, riadiť VZN obce,
 - zber, odvoz a zneškodňovanie všetkých druhov odpadov zabezpečovať zmluvnými partnermi pri zvyšovaní separácie a ich energetického využitia,
 - odpady vznikajúce výkonom premetu podnikania je producent povinný zhodnocovať sám, resp. treťou osobou, alebo odovzdaním osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zák. o odpadoch č. 79/2015 Z. z. V týchto prevádzkach využívať technológie šetriace prírodné zdroje, predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu a podľa možnosti zhodnocovať, alebo zneškodňovať odpady aj zo širšieho územia,
 - zariadenia pre podnikanie vo vlastných účelových stavbách a priestoroch nesmú negatívne ovplyvňovať susedné stavby a životné prostredie.
- I - Ostatné:
- na plochách priemyselnej výroby, skladov a výrobných služieb nepripustiť také druhy činností a podnikateľských aktivít, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápach, hluk, vibrácie, intenzívna doprava pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely,
 - v súlade so zákonom č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve a VZN obce Jalšovík, rešpektovať ochranné pásmo cintorína - pohrebiska 50 m - v ňom sa uvádzajú pravidlá na povoľovanie a umiestňovanie budov a stavieb so zreteľom na pietny charakter pohrebiska,
 - rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.

Zobrazenie vo výkrese č.2 - 5.

7 Vymedzenie zastavaného územia

A - Hranicu zastavaného územia obce odvodit' od hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990 a trasovať ju okrajom určených plôch bývania, športu a oddychu, občianskeho vybavenia, dopravy a infraštruktúry. V obci ju viesť:

Horný Jalšovík - okraj jestv. areálu roľníckeho družstva, plochy jestv. RD a plánovanej plochy priemyslu (bývalý ovčín),

Dolný Jalšovík - okraj jestv. futbalového ihriska a plán jeho rozšírenia s parkoviskom, určenej plochy ČOV, parku a vodnej plochy.

Zobrazenie vo výkrese č.2 a 3.

8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

8.1 Ochranné pásma

A - I° vodárenského zdroja – oplotené areály.

B - II° vodárenského zdroja.

C - Poľnohospod. dvor: H. Jalšovík: 500 - 350 m od objektov živočíšnej výroby,

D. Jalšovík: 200 - 150 m od objektov živočíšnej výroby.

D - Cintoríny – 50 m od hranice pozemku pohrebiska.

E - Les – OP tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

F - Cesta II. triedy – 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným ÚPN-O; je tu zákaz výstavbu obytných objektov a budov, v ktorých sa zdržiavajú ľudia trvale alebo opakovane dlhodobo.

G - Cesty III. triedy - 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným ÚPN-O; je tu zákaz výstavbu obytných objektov a budov, v ktorých sa zdržiavajú ľudia trvale alebo opakovane dlhodobo.

H - Miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 metrov od osi vozovky.

I - Rádionavigačné zariadenia D-VOR/DME Dobrá Niva – severná časť k.ú. obce.

J - V zmysle § 30 leteckého zákona č.143/1998 Z.z. prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).

8.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry

A - *Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb, alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (tými sú v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie) – zákon č. 303/2016 Z.z. o vodách:*

- do 5 m široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž drobných vodných tokov,
- 10 m od brehovej čiary pozdĺž vodohospodársky významnom toku Vrbovok,
- ďalej zdrojov pitnej vody, ako aj ostatných vodohospod. zariadení v zmysle zák. 442/2002 Z.z. a v zmysle vydaných rozhodnutí pre ochranné pásma vodných zdrojov.

B - *Verejné vodovody a kanalizácie, zdroje pitnej vody, ako aj ostatné vodohospod. Zariadenia (v zmysle zák.č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciach):*

- 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 6 m - skupinový vodovod.

C - *Ochranné pásma (v zmysle zákona o energetike č.251/2012 Z.z.) na ochranu elektro energetických zariadení:*

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7 m,
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu,
- elektrické stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

stanice na výmenu technologických zariadení.

8.3 Chránené územia

- A - Evidované svahové deformácie – v k.ú. stabilizovaná (1 zóna) a potenciálna (1 zóna).
 - B - Stredné radónové riziko – izoplocha nízkeho zasahuje JZ časť k.ú a stredného celé zastavané územie obce a ďalšie sú v rozptyle.
 - C - Ochranné lesy.
 - D - Najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy s kódom a BPEJ – 0206012/3, 0211012/4, 0211015/4, 0265202/6, 0706002/5, 0706012/5, 0711012/5, 0756202/6, 0756402/6, 0761222/6, 0771202/5, 0771222/5.
 - E - Bývanie a školské zariadenia – príslušná izofóna ekvivalentnej hladiny hluku od ciest – 40-60 dB(A) zabezpečujúca akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na ich objektivizáciu v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.
 - F - Príroda – celé územie leží v 1. stupni ochrany podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny.
- Zobrazenie vo výkrese č.2 a 3.

9 Plochy na vykonanie asanácie

Pre naplnenie zámerov rozvoja obce sa nevyžaduje asanácia budov.

10 Určenie území pre ktoré je potrebné obstarat' územný plán zóny a plochy pre delenie a sceľovanie pozemkov

- A - V obci sa nevyžaduje obstaranie ÚPD zóny.
- B - Pre delenie a sceľovanie pozemkov sú stanovené všetky rozvojové lokality v ÚPD.

11 Zoznam plôch pre verejnoprospešné stavby

11.1 Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-VÚC BBK:

1. Cestná infraštruktúra

1.21.4. cesta II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad,

11.2 Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-O Jalšovík:

- 1 - Prístupová komunikácia, verejná zeleň, parkovisko.
- 2 - Autobusové niky PAD.
- 3 - Chodník.
- 4 - Izolačná zeleň.
- 5 - Kompostovisko a zberný dvor.
- 6 - Prestavba komunikácie.
- 7 - Ochrana zastavaného územia pre povrchovými vodami.
- 8 - Verejný park.
- 9 - Vodná plocha.
- 10 - Rozšírenie športovej plochy.
- 11 - Prístupová komunikácia.
- 12 - Čistiareň odpadových vôd.
- 13 - Všetky línie technickej infraštruktúry.

A - Za verejno-prospešné stavby sa považujú stavby určené na verejno-prospešné služby, pre verejno-technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie.

B - Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb podľa zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

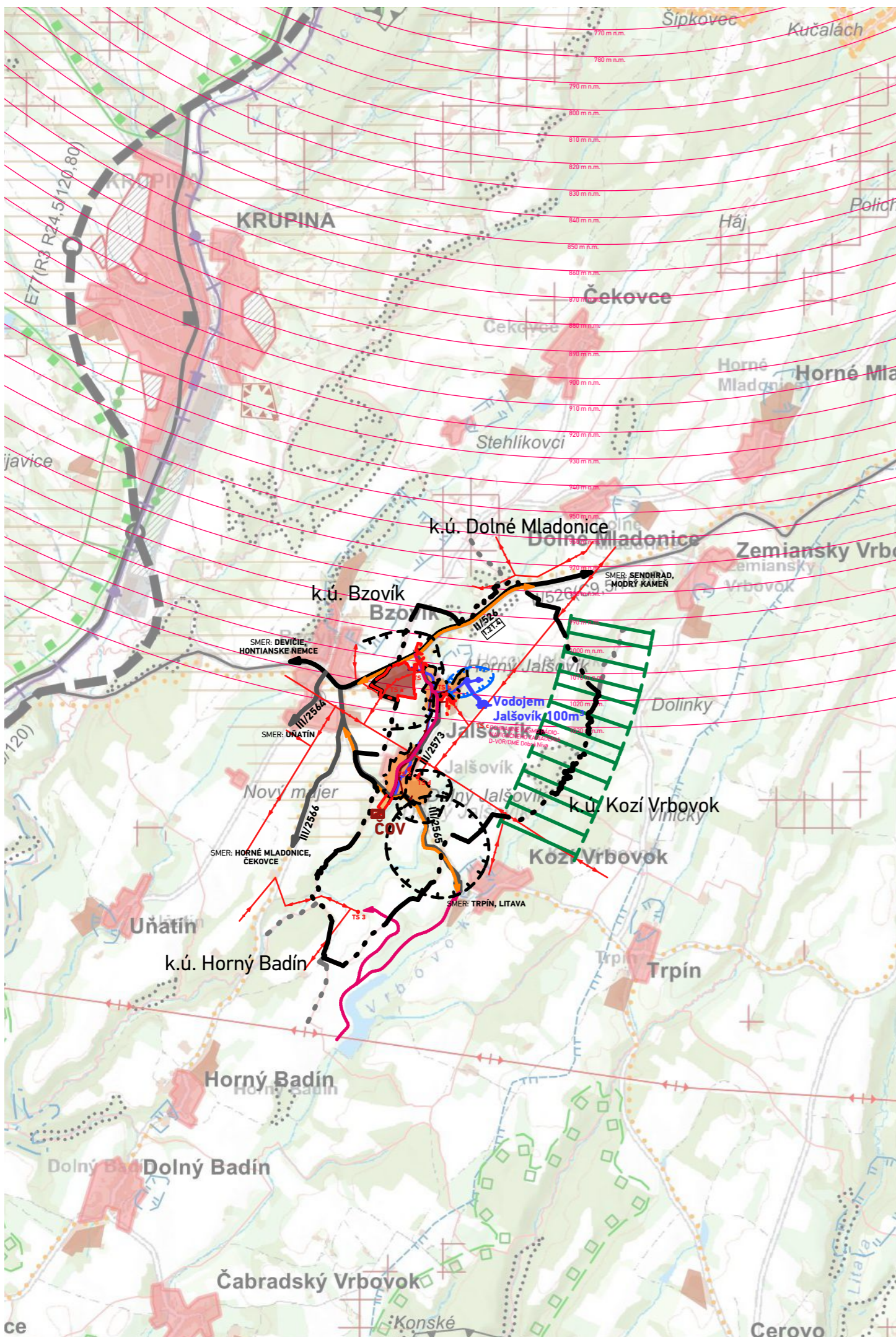
Zobrazenie vo výkrese č. 2, 3

12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Záväzné časti riešenia sú dokumentované v grafickej časti na výkresoch uvedených v jednotlivých kapitolách záväznej časti.

JALŠOVÍK

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

LEGENDA

STAV	NÁVRH	VÝHLAD	
			HRANICA KATASTRÁLNEHO ÚZEMIA
			HRANICA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA K 1.1.1990
			HRANICE OCHRANNÝCH PÁSIEM
			HRANICA OCHRANNÉHO PÁSMO VODNÉHO ZDROJA II. STUPŇA
			OCHRANNÉ PÁSMO RÁDIO-NAVIGAČNÉHO ZARIADENIA D-VOR/DME Dobrá Níva
			BIOKORIDOR REGIONÁLNEHO VÝZNAMU
			CESTA II. TRIEDY
			CESTY III. TRIEDY
			NADREGIONÁLNE CYKLISTICKÉ TRASY A CESTIČKY (ÚPN VÚC BBSK)
			REGIONÁLNE CYKLISTICKÉ TRASY A CESTIČKY
			ZASTAVANÉ ÚZEMIE
			HOSPODÁRSKY DVOR

PRVKY TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY VODNÉ HOSPODÁRSTVO		
		VODNÝ ZDROJ / ČERPACIA STANICA / VODOJEM
		PRÍVODNÉ POTRUBIE PITNEJ VODY / VÝTLAČNÉ POTRUBIE
		SPLAŠKOVÁ KANALIZÁCIA
		ČISTIAREŇ ODPADOVÝCH VÔD

ENERGETICKÉ HOSPODÁRSTVO		
		ELEKTRICKÉ VEDENIE VN 22 kV
		ZEMNÉ ELEKTRICKÉ VEDENIE VN 22 kV
		ELEKTRICKÉ TRAFOSTANICE

OZNAMOVACIE VEDENIA		
		VYKRÝVAČ ORANGE

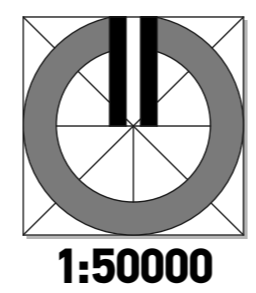
VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY		
		OZNAČENIE VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB/ÚPN-BSSK

POZNÁMKA: SPRACOVANÉ NA PODKLADE: ÚZEMNÝ PLÁN VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ V ZMENÍ ZMIEN A DOPLNKOV, KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ NÁVRH

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA - ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: ZASTUPITEĽSTVO OBCE JALŠOVÍK	ADRIANA VICIANOVÁ STAROSTKA OBCE JALŠOVÍK
ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO PLATNOSŤ ÚPN-O: 10/IX/2024	
DÁTUM SCHVÁLENIA: 16.06.2024	
PEČIATKA	

názov dokumentácie	JALŠOVÍK ÚZEMNÝ PLÁN OBCE	
kraj / okres	Banskobystrický / Krupina	Architektonické štúdio Atrium s.r.o. Mlynská 27, 040 01 Košice T: +421 55 6231 587 info@atriumarchitekti.sk www.atriumarchitekti.sk
obstarávateľ	Obec Jalšovík	
hlavný riešiteľ	Ing.arch. Dušan Burák, CSc.	dátum máj 2024
zodpovední riešitelia	Ing. Marek Dubiel, Mgr. Milan Barlog, Ing. Milan Kolesár, Ing. Michal Burák, Dipl.-Ing. Jana Varchola Buráková	stupeň ÚPN-O, Čistopis
názov výkresu	Výkres širších vzťahov (záujmové územie)	1:50000 1

JALŠOVÍK

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

k.ú. Bzovík

k.ú. Bzovík

časť Dolný Jalšovík

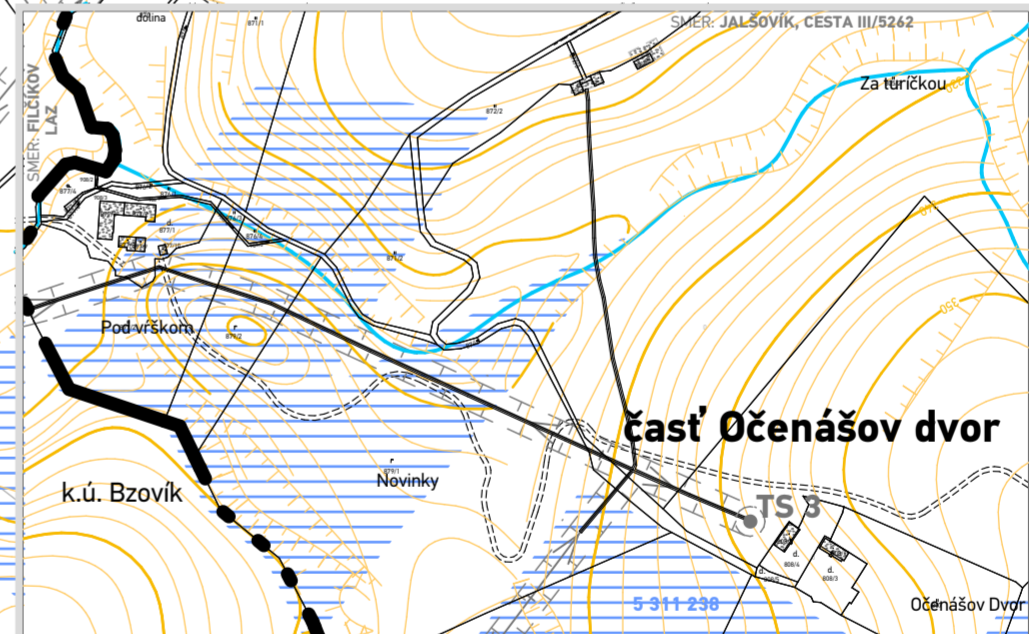
časť Horný Jalšovík

LEGENDA

STAV	NÁVRH	VÝHLAD	
			HRANICA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA K 1.1.1990 / HRANICA NAVRHOVANEJ ZASTAVANOSTI ÚZEMIA PODĽA § 139a) ods. 8 STAVEBNÉHO ZÁKONA
			HRANICE OCHRANNÝCH PÁSIEV
			HRANICA OCHRANNÉHO PÁSMA VODNÉHO ZDROJA II. STUPŇA
			NAVRHOVANÉ FUNKČNÉ PLOCHY
			PLOCHY VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA
			VODNÝ ZDROJ / ČERPACIA STANICA / VODOJEM
			PRÍVODNÉ POTRUBIE PITNEJ VODY / VÝTLAČNÉ POTRUBIE
			SPLAŠKOVÁ KANALIZÁCIA
			ČISTIAREŇ ODPADOVÝCH VÔD
			VODNÉ TOKY A ICH OCHRANNÉ PÁSMA 5m A VODNÉ PLOCHY
			ODVODNENIA DRENÁŽNYM SYSTÉMOM
			UPRAVOVANÝ TOK
			OCHRANA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA PRED POVRCHOVÝMI VODAMI

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-0 Jalšovík:

- ⑦ - ochrana zastavaného územia pre povrchovými vodami;
- ⑫ - čistiareň odpadových vôd;
- ⑬ - všetky línie technickej infraštruktúry;

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA - ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: ZASTUPITELSTVO OBCE JALŠOVÍK
 ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO PLATNOSŤ ÚPN-0: 10/IX/2024
 DÁTUM SCHVÁLENIA: 16.06.2024

ADRIANA VICIANOVÁ
 STAROSTKA OBCE
 JALŠOVÍK

PEČIATKA

názov dokumentácie **JALŠOVÍK**
 ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

kraj / okres Banskobystrický / Krupina

obstarávateľ Obec Jalšovík

hlavný riešiteľ Ing.arch. Dušan Burák, CSc.

zodpovední riešitelia Ing. Marek Dubiel, Mgr. Milan Barlog, Ing. Milan Kolesár,
 Ing. Michal Burák, Dipl.-Ing. Jana Varchola Buráková

dátum máj 2024
 stupeň ÚPN-0, Čistopis

názov výkresu Výkres verejného technického vybavenia územia
 - vodné hospodárstvo a vodné toky

1:5000 **4**

1:5000

S podporou / with support

UzemnePlany.sk
 komplexný portál o urbanizme, územnom plánovaní a tvorbe krajiny

JALŠOVÍK

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

k.ú. Bzovík

k.ú. Bzovík

časť Dolný Jalšovík

časť Horný Jalšovík

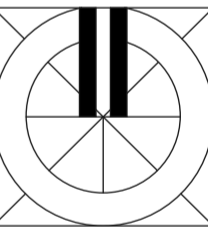
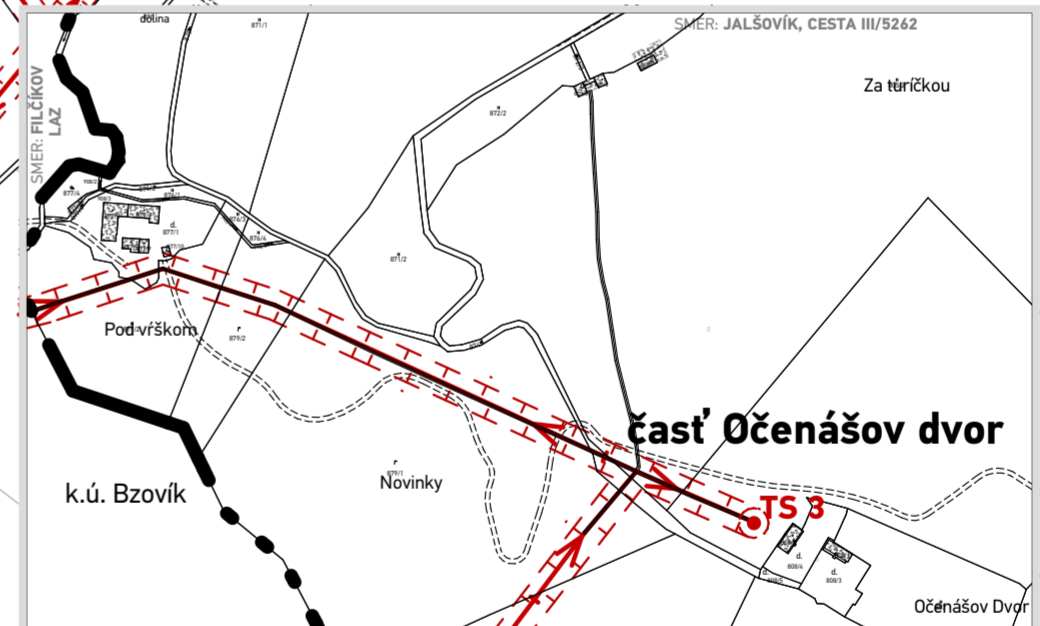
časť Očenášov dvor

LEGENDA

STAV	NÁVRH	VÝHLAD	
			HRANICA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA K 1.1.1990 / HRANICA NAVRHOVANEJ ZASTAVANOSTI ÚZEMIA PODĽA § 139a) ods. 8 STAVEBNÉHO ZÁKONA
			HRANICE OCHRANNÝCH PÁSIEM
			NAVRHOVANÉ FUNKČNÉ PLOCHY
			VZDUŠNÉ ELEKTRICKÉ VEDENIE VN 22kV A JEHO OCHRANNÉ PÁSMO 10m
			ZEMNÉ ELEKTRICKÉ VEDENIE VN 22kV
			ELEKTRICKÉ TRAFOSTANICE A ICH OCHRANNÉ PÁSMO 10m

Verejnoprospesné stavby vyplývajúce z ÚPN-O Jalšovík:

13 - všetky línie technickej infraštruktúry;

1:5000

S podporou / with support

UzemnePlany.sk

komplexný portál o urbanizácii, územnom plánovaní a tvorbe krajiny

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA - ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: ZASTUPITELSTVO OBCE JALŠOVÍK
ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO PLATNOSŤ ÚPN-O: 10/IX/2024
DÁTUM SCHVAĽENIA: 16.06.2024

ADRIANA VICIANOVÁ
STAROSTKA OBCE
JALŠOVÍK

PEČIATKA

názov dokumentácie

JALŠOVÍK
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

kraj / okres

Banskobystrický / Krupina

obstarávateľ

Obec Jalšovík

hlavný riešiteľ

Ing.arch. Dušan Burák, CSc.

zodpovední riešitelia

Ing. Marek Dubiel, Mgr. Milan Barlog, Ing. Milan Kolesár,
Ing. Michal Burák, Dipl.-Ing. Jana Varchola Buráková

dátum máj 2024

stupeň ÚPN-O, Čistopis

názov výkresu

Výkres verejného technického vybavenia územia
- energetika

1:5000

5

JALŠOVÍK

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

k.ú. Bzovík

k.ú. Bzovík

časť Dolný Jalšovík

časť Horný Jalšovík

časť Očenašov dvor

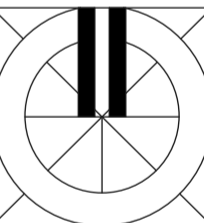
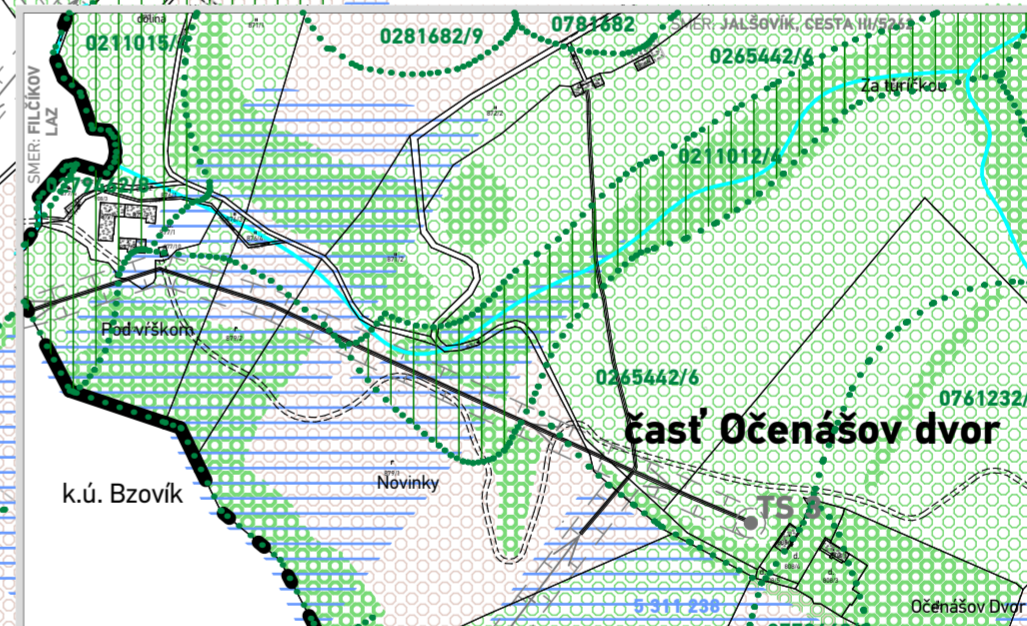
LEGENDA

STAV	NÁVRH	VÝHLAD	
			HRANICA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA K 1.1.1990
			HRANICE A OZNAČENIE PLOCH VYČLENENÝCH NA ZÁBER PP - V ZASTAVANOM / V NEZASTAVANOM ÚZEMÍ
			KÓD BPEJ / KVALITATÍVNA SKUPINA HRANICA BPEJ
			NAJKVALITNEJŠIE PÔDY V k.ú. JALŠOVÍK ZARADENÉ DO SKUPÍN BPEJ
			KRAJINNÁ VEGETÁCIA
			PLOCHY LESOV / OCHRANNÉ LESY
			MIMOLESNÁ DREVINOVÁ ZELEŇ
			TRVALO TRÁVNATE PORASTY
			ORNÉ PÔDY
			VINICE A SADY
			VODNÉ TOKY A HYDROMELIORAČNÉ ZARIADENIA
			VODNÉ TOKY A PLOCHY
			ODVODNENIA DRENÁŽNYM SYSTÉMOM
			UPRAVOVANÝ TOK

FUNKČNÉ ZATRIEDENIE ZÁBEROV

RD	RODINNÉ DOMY	Š	ŠPORT
D	DOPRAVNÉ PLOCHY	K	KOMPOSTOVISKO, ZBERNÝ DVOR
VZ	VEREJNÁ ZELEŇ	VP	VODNÁ PLOCHA
ČOV	ČISTIAREŇ ODPADOVÝCH VÔD	P	LAHKÁ PRIEMYSELNÁ VÝROBA
IZ	IZOLAČNÁ ZELEŇ		

Najkvalitnejšie pôdy zaradené do skupín BPEJ v k.ú. Jalšovík:
0206012/3, 0211012/4, 0211015/4, 0265202/6, 0706002/5, 0706012/5,
0711012/5, 0756202/6, 0756402/6, 0761222/6, 0771202/5, 0771222/5

S podporou / with support
UzemnePlany.sk
komplexný portál o urbanizme, územnom plánovaní a tvorbe krajiny

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA - ÚZEMNÝ PLÁN OBCE JALŠOVÍK

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: ZASTUPITEĽSTVO OBCE JALŠOVÍK
ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO PLATNOSŤ ÚPN-O: 10/IX/2024
DÁTUM SCHVAĽENIA: 16.06.2024

ADRIANA VICIANOVÁ
STAROSTKA OBCE
JALŠOVÍK

PEČIATKA

názov dokumentácie
JALŠOVÍK
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

kraj / okres
Banskobystrický / Krupina

obstarávateľ
Obec Jalšovík

hlavný riešiteľ
Ing.arch. Dušan Burák, CSc.

zodpovední riešitelia
Ing. Marek Dubiel, Mgr. Milan Barlog, Ing. Milan Kolesár,
Ing. Michal Burák, Dipl.-Ing. Jana Varchola Buráková

dátum máj 2024
stupeň ÚPN-O, Čistopis

názov výkresu
Výkres perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy
na nepoľnohospodárske účely

1:5000

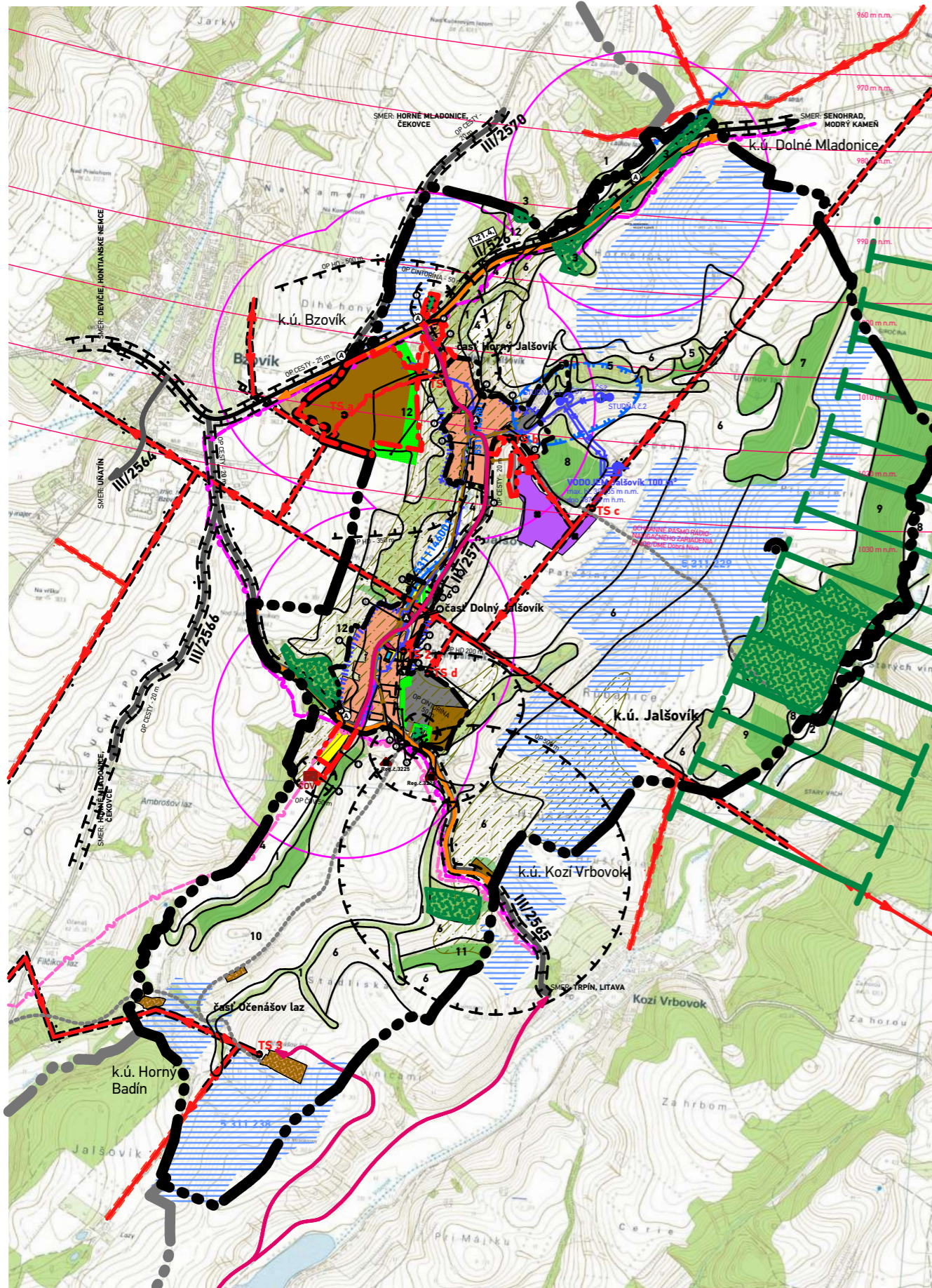
6

atrium
ARCHITEKTI

Architektonické
štúdio Atrium s.r.o.
Mlynská 27, 040 01 Košice
T: +421 55 6231 587
info@atriumarchitekti.sk
www.atriumarchitekti.sk

JALŠOVÍK

Územný plán obce

LEGENDA

STAV	NÁVRH	VÝHLAD	
			HRANICA KATASTRÁLEHO ÚZEMIA
			HRANICA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA K 1.1.1990
TECHNICKÉ PÁSMA			
			HRANICE OCHRANNÝCH PÁSIEM
			HRANICA OCHRANNÉHO PÁSMA VODNÉHO ZDROJA II. STUPŇA
			OCHRANNÉ PÁSMA RÁDIO-NAVIGAČNÉHO ZARIADENIA D-VOR/DME Dobrá Níva
EKOLOGICKÝ VÝBER			
			EKOLOGICKY VÝZNAMNÉ SEGMENTY
			BIOKORIDOR REGIONÁLNEHO VÝZNAMU
PRVKY DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY			
			CESTA II. TRIEDY
			CESTY III. TRIEDY
			NESPEVNENÉ KOMUNIKÁCIE
			NADREGIONÁLNE CYKLISTICKÉ TRASY A CESTIČKY (ÚPN VÚC BBSK)
			REGIONÁLNE CYKLISTICKÉ TRASY A CESTIČKY
			AUTOBUSOVÉ ZASTÁVKY HROMADNEJ DOPRAVY
			IZOCHRONY PEŠEJ DOSTUPNOSTI - 500M OD AUTOBUSOVÝCH ZASTÁVK
FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA			
			PLOCHY BÝVANIA V RODINNÝCH DOMOCH
			PLOCHY OBČIANSKEHO VYBAVENIA
			PLOCHY ŠPORTU A ODDYCHU
			PLOCHY HOSPODÁRSKÝCH DVOROV POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY
			PLOCHY LAZNÍCKEHO OSÍDLENIA - ZMIEŠANÉ PLOCHY DROBNEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY A BÝVANIA
			PLOCHY PRIEMYSELNEJ VÝROBY, SKLADOV A VÝROBNÝCH SLUŽIEB
			PLOCHY ZBERNÉHO DVORA A KOMPOSTOVISKA
			PLOCHY VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA
			PLOCHY VÝROBY ELEKTRICKEJ ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJOV
			PLOCHA CINTORÍNA
			PLOCHY VEREJNEJ ZELENE
			PLOCHY IZOLAČNEJ ZELENE
KRAJINNÁ VEGETÁCIA			
			PLOCHA LESA A OCHRANNÉ LESY

VODNÉ HOSPODÁRSTVO		
		VODNÝ ZDROJ / ČERPACIA STANICA / VODOJEM
		PRÍVODNÉ POTRUBIE PITNEJ VODY / VÝTLAČNÉ POTRUBIE
		SPLAŠKOVÁ KANALIZÁCIA
		ČISTIAREŇ ODPADOVÝCH VOD
VODNÉ TOKY A HYDROMELIORAČNÉ ZARIADENIA		
		VODNÉ TOKY A PLOCHY
		ODVODNENIA DRENÁŽNYM SYSTÉMOM
		UPRAVOVANÝ TOK
		OCHRANA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA PRED POVRCH. VODAMI
ENERGETICKÉ HOSPODÁRSTVO		
		ELEKTRICKÉ VEDENIE VN 22 kV A JEHO OCHRANNÉ PÁSMA 10 m
		ZEMNÉ ELEKTRICKÉ VEDENIE VN 22 kV
		ELEKTRICKÉ TRAFOSTANICE A ICH OCHRANNÉ PÁSMA 10 m
OZNAMOVACIE VEDENIA		
		TRASA PODZEMNÝCH OZNAMOVACÍCH VEDENÍ SLOVAK TELEKOM, ZAMERANÝ/NEZAMERANÝ PRIEBEH
		VYKRÝVAČ ORANGE
SEKUNDÁRNE STRESOVÉ JAVY A ICH ZDROJE		
		ODVEZENÉ SKLÁDKY ODPADU / REKULTIVÁCIA
		IZOPLOCHY RADÓNOVÉHO RIZIKA - STREDNÉ
		IZOPLOCHY RADÓNOVÉHO RIZIKA - NÍZKE
VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY		
		OZNAČENIE VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB/ÚPN-BSSK
		OZNAČENIE PLŔCH /LÍNÍ VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB /ÚPN-O JALŠOVÍK

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-O Jalšovík:

- prístupová komunikácia, verejná zeleň, parkovisko;
- autobusové niky PAD;
- chodník;
- izolačná zeleň;
- kompostovisko a zberný dvor;
- prestavba komunikácie;
- ochrana zastavneného územia pre povrchovými vodami;
- verejný park;
- vodná plocha;
- rozšírenie športovej plochy;
- prístupová komunikácia;
- čistiareň odpadových vôd;
- všetky línie technickej infraštruktúry;

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN BSSK:

- Cestná infraštruktúra**
1.21.4. cesta II/526 v úseku Devičie (I/66 - R3) - Senohrad,

Za verejno-prospešné stavby sa považujú stavby určené na verejno-prospešné služby, pre verejno-technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie.

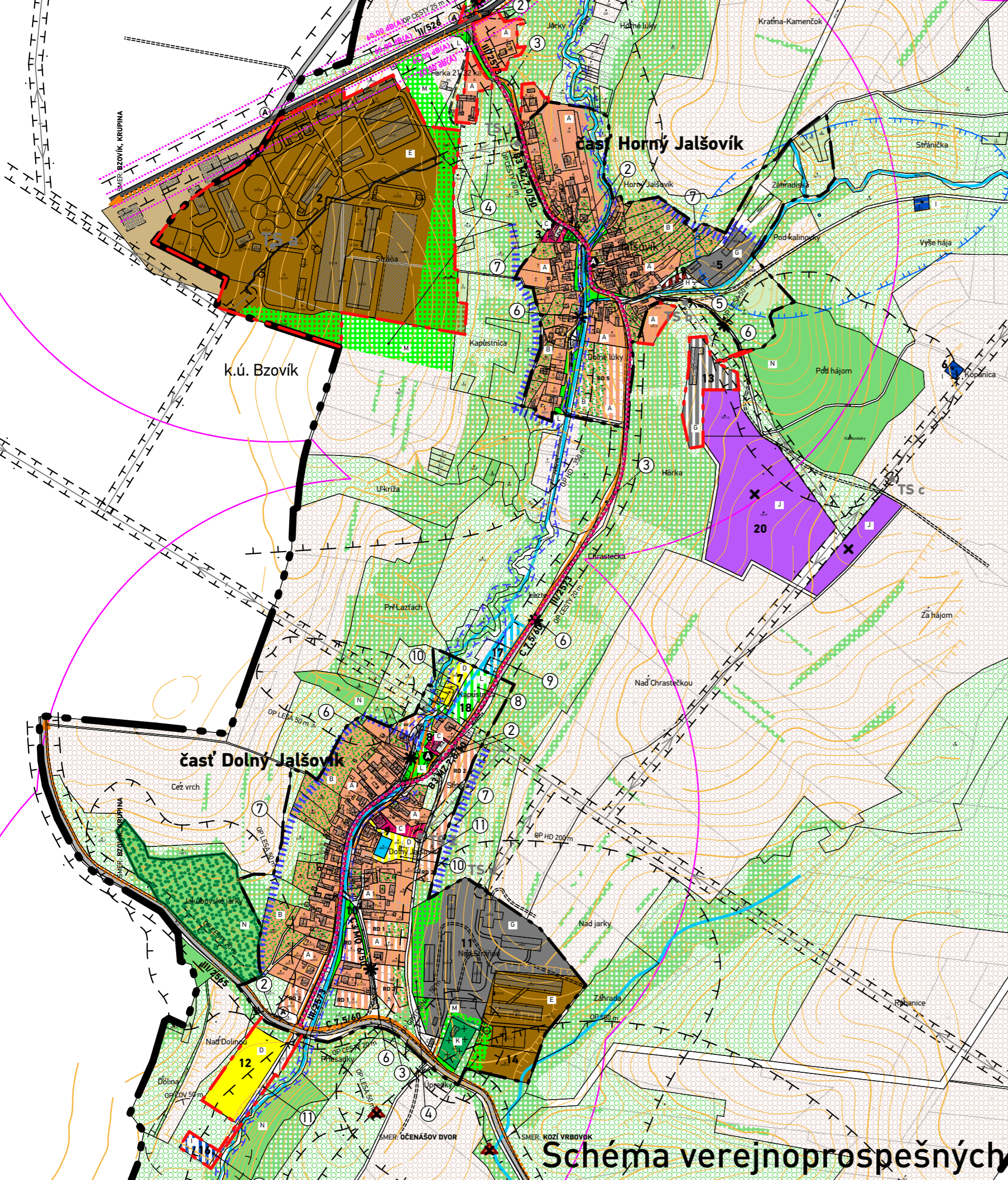
Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb podľa zákona č.282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Schéma záväznej časti M 1:20 000

JALŠOVÍK

Územný plán obce

LEGENDA

STAV	NÁVRH	VÝHLAD	
1.21.4.			OZNAČENIE VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB/ÚPN-BSSK
	11		OZNAČENIE PLÔCH /LÍNII VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB /ÚPN-O JALŠOVÍK

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-O Jalšovík:

- 1 - prístupová komunikácia, verejná zeleň, parkovisko;
- 2 - autobusové niky PAD;
- 3 - chodník;
- 4 - izolačná zeleň;
- 5 - kompostovisko a zberný dvor;
- 6 - prestavba komunikácie;
- 7 - ochrana zastavného územia pre povrchovými vodami;
- 8 - verejný park;
- 9 - vodná plocha;
- 10 - rozšírenie športovej plochy;
- 11 - prístupová komunikácia;
- 12 - čistiareň odpadových vôd;
- 13 - všetky línie technickej infraštruktúry;

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN BSSK:

1. Cestná infraštruktúra
1.21.4. cesta II/526 v úseku Devičie (I/66 -R3) - Senohrad,

Za verejno-prospešné stavby sa považujú stavby určené na verejno-prospešné služby, pre verejno-technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb podľa zákona č.282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastníckeho práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Schéma verejnoprospešných stavieb